

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

222672

Not more prominent
of the face

O vsih deviz Deviza,
Bod' moja pomozhniza!

Kerfhanfko

DEVISHTVO.

Potrébni nauki, isgledi ino
molitve

shénfko mladóft.

S p í f a l i
mladi duhovni v' Zelovfhki duhóvfhnizi.

Drugi natíf.

V' Zelóvzi 1835.

Natiíníl Janes Leon.

4. 2985.
C. Zupan.

O kako lep je zhist rod, ki se zhednosti sveti,
sakaj njegov spomin je vezhen, ker per Bogu
in per ljudéh hvalo ima!

Tako govoriyo bukve modrósti boshje v' 4, 1.

Zhujte ino molite, de ne pridete v' skufhnjavo.
Duh je szér voljen, mefo pa slabo.

Tako opomina Jesus na oljki gori v' svoji smertni brid-
kosti, per f. Matevshi v' 26, 41.

To je volja boshja, valhe polvezhenje, de se
sdershite nezhistiga djanja, de val vsaki ve
svoje teló ohraniti v' svetosti ino zhasi, ne
po gnánji poshelenja, kakor nevérniki, kateri
Boga ne posnajo.

Tako pishe f. Pavl Tesalonizhanam v' I. listi v' 4, 3 — 5.

N a g ó y o r.

Shaloftno je glédati fkerbno obdélan vert, kedar je huda flana mlade roshe omorila, in shlahno zvetje sadunòfniga drevja mersel féver¹⁾ ofmodil. — Priden vertnár sa ívojim' ròshzam' shaljuje, ino kmet milo sdihuje, kér sadja ne bo.

Zél fvét je boshji vert, zvetezhe drevesa v' njem so mladi fantjé ino dekli-ze. Sveta zhištoft je njihov zvet, ino shlahna rosha je nedolshnoft njíhoviga ferza. — Alj kdo bi ne jokál, viditi toljko nedólshnofti sapeljane, toljko fantov ino dekelz nefrezhnih. Sapeli-

¹⁾ Krivez, mersel veter,

vošt jim je ferze omorila, nezhistošt lepoto devishtva odvsel. Veliko jih je shé sapeljanih, dosti jih pa na polpota stoji. Ne bo shláhniga sadja, ne pridnih ljudi, ako poshtenih fantov ino dekelz ne bo. — Najde se jih fhe, hvala Bogu, zhistih mladenzhov, ino nedolshnih devíz, svestih prijátelov ino prijatelz Jesufovih. O de bi se sapeljati ne dali, de bi ostali nedolshni!

Kdor zhasno frezho ino vezhno isvelízhanje ljubi, naj brani, kar more, de nam sapelivošt ljube mladíne pomorila ne bo. Kakor velika povodnja se nezhistošt zhres vse stane rasliva; ako mladosti pred nezhistim potopam ne ovárjemo, bojo tudi frezhni zhafi se s' njoj potopili.

Prizhejozhe bukvize kerfhánfskiga devishtva, zhe ravno male, naj eno-

koljko pomagajo faj derèzh potok sov-
rashne nezhištoſti sajesiti, ki mladen-
zham zhaſno in vezhno frezho jemlje.
Le nekoljko kratkih naukov je sa de-
klize mlade, pa sa dobre, poſhtene du-
ſhe dovòlj, ki vbógajo rade. Ter-
dovratnih ſe tudi dolga pridga ne
prime.

Ljube deklize! sdaj je ſhe váſhi-
ga ſhivlenja veſela ſpomlád alj vigred.
Sdaj ſo dnevi (dni) vaſhe frezhe, ako
lepo, zhiſto ino poſhteno ſhivite. Hi-
tro bo priſhlo vrozhe poletje, po tém
hladna jeſen teſhavne ſtarosti; ſadnizh
pa tiha ſima vaſhe ſmerti. Truplo bo
v' hladni ſemli pozhivalo, duſha pa
vſhivala, kar ſi bote od ſvojih mladih
lét ſafluſhile. Kar sdaj féjete, bote
enkrat ſhele. Miſlite na ſvojiga
ſtvarnika v' dneih ſvoje mlado-
ſti, preden léta pridejo, od ka-

terih poreznete, de vam ne dopádejo. 1)

Sovrášnikov svoje zhištosti imate veliko, pa prijátelov tudi. Te buk-vize naj vam jih káshejo. Rade jih berite, premišljujte sapísane nauke, pa tudi shivlenje boshjih Svetníz, vafih ljubih prijatelz v' nebesih, pregledujte. Molite, in profite Boga sa milost ino pomózh, hoditi po njih svetih stopinjah, ino se s' njimi veseliti tam, kjér vsmilen Jesus tudi sa vas kronovézhniga plazhila perprávljeno ima; ki bodi hvalen vekoma!

1) Pridgar 22, 1.

I. S h l a h n o ſt deviſhkiga ſtana.

Ozhe nebeſhki je dal zhloveku lepo angelſko oblazhilo nedólshnoſti, kedar je vſtvaril moſha ino ſheno. Pervi ſtarſhi ſo nam oblazhilo nedólshnoſti ſgubili; ſpet ga nam je Jeſuf ſadobil, kér naſ je na ſvetim krishi odreſhil. Sveta mati katolſhka zérkuv nam ga v' njego-
vim imeni per ſvetim kerſti podá, ino rezhe: »Ob-
»lezi belo oblazhilo nedólshnoſti, ka-
»tero ne omadeſhvano pred ſodni ſe-
»deſh Goſpoda naſhiga Jeſufa Kriftuſa
»perneſi, de boſh imela vezhno ſhiv-
»lenje.«

To kerſtno oblazhilo nedólshnoſti poméni ſizer zhíſtoſt od vſákiga greha, alj poſebno ſapopade zhíſtoſt od gerdih grehov nezhiſtoſti alj preſheſtvanja, ki jih ſheſta ſapoved boſhja prepoveduje, ino ſe ſhe imenovati po be-
ſedah ſ. Pavla med nami ne ſmejo. 1)

Trojno je duſhno oblazhilo zhíſtoſti: pervo deviſhko, drugo ſakonſko ino trétje vdovſko;

1) Efes, 5, 3.

nar lepši je vender med všim angelsko ob-
laziho devištvu. 1) Prijela si ga, kerfhanška
dékelza! per svetim kersti, kér je tebe Bog
sveti Duh posvetil, de si postala otrok boshji,
sestra Jesufova, svete matere katolske zérkve
drushiza, ino nadobniza alj jerbiza kraljestva
nebéskega. Le v oblazihi zhistiga devištvu
Bogu nar bolj dopadesh.

Svet je tudi sakonski stan, Jesuf sam ga
je posvetil; pa veliko lepši ino imenitnejši je
stan deviški pred Bogam ino pred ljudmi,
ako se v njem popólnama zhisto shiví.

Savòlj kraljestva nebéskega,
pravi Jesuf, so eni sklenili po devi-
shko shiveti. 2) Ravno tak svetuje f. Pavl,
rekózh: Savòlj deviz nimam od Gospoda
vkase, vender vam svetujem, de vam
je boljshi tako biti. Zhe se deviza
omoshi, ne greshi, kér je to perpu-
sheno. Boljshi je omoshiti se, kakor
od hudih shelj premagani biti. Ven-
der shelím, de bi bres fkerbi sako-
nskih bile. Deviza misli na to, kar je
Gospódoviga, de bi na telefí ino v'
duhi sveta bila. Katera je pa vdana,
tudi misli, kar je tega sveta, kako bi
moshu dopadla. 3) Svet je sakon, to de ni-
shej od svétiga devištvu; popólnama zhistost
pred Bogam nar vezh veljá.

1) S. Hieronim. 2) Mat. 19, 12.

3) 1. Korint. 7, 25 — 34.

Kakor se svéti na jasnim nebi svetla deniza med svédami, tako se svéti na semlji med deklizami zhišta deviza, ki svesto varje nedólshnost svojiga serza. Lepa júterna sarja ljubsnivo hribe ino doline poliva, kér nam vesél dan osnanuje, blago lize devishke nedólshnosti napoveduje veselo zhasno ino vezhno shivljenje. Nedólshnost dúho Bogu nar blishnej stori, ino kdor zhistost ljubi, bo prijatel nebéshkiga kralja. 1)

Le Marijo prezhisto devizo si je vsmilen Jesus sa svojo mater isvolil, ino le svétiga Joshefa, Marijniga zhistiga shénina, si je sa svojiga varha isbrál. Med vsmim' svojim' vuzhenzami je svetiga Janesa nar bolj ljubil, kér je devishkiga stanu bil. Le zhiste dúshe so na semlji Jesufove neveste, ino bojo njegove tovarfhize v' nebesih, ki bojo nje-ga, nedolshno Jagne, spremljaje novo svetopésem péle, katire noben drugi snal ne bo. 2)

Telo zhiste devize je posvezhen tempel boshji, v katerim s. Duh prebiva, 3) ino nedolshno njeno serze je isvolen Jesufov tron. Zhiste devize so drushize angelov, ino zvet kerfhanfke zérkve. 4)

1) Pripovešt. 22, 11. 2) Skriv. rasod. 14, 3.

3) I. Kor. 3, 16. 4) S. Ziprijan.

Veseli se, zhišta dušha! svojiga devišhtva, ono je prvi dar neškonzhne ljubesni ino mi-lošti boshje; naj pa tudi bo tvoja nar perva škerb tajisto zhišto ohrániti.

Sreznha si dekliza, Jesufova nevesta, Marijna hzhér ino tovaršhiza angelov, dokler nedolshno shivísh; ako pa svojo srezho enkrat napravísh, zél svét ti je vezh poverniti nemore. Velika je vrednóšt zhište nedólshnosti; ona vezh veljá, kakor vse slato ino srebro zéliga sveta. Ni noben shlahen kamen toljko vreden, koljkor zhišto devíshko serze; velika je pa tudi nevar-nost tajisto sgubiti. Velik saklad imamo, pravi f. Pavl, pa v' šlabih perštenih pošodah. 1) Kakor se óse ino muhe le nar shlahnej sadja lótiyo, tako tudi šovráshniki devíshke nedólshnosti, de bi jo sapeljali, ino ji vseli nar shlahnej blago. O kako potrebno je, dekliza mlada! de šovráshnike svoje dobro spos-násh, ino se jih škerbno varjesh; sakaj, nar vezhi nesrezha je ta, zhe kdo šovráshnike svo-je sa prijatle imá, se jih ne sogiba, temuzh jim v' roke gre, ino jih zlo jísh. Taka se rada nar pogoje nespámetnim devizam godí.

Všmileni Jesuf opomina svoje vuzhenze ino vuzhenke, naj se posebno tistih goljufnih prerokov várjejo, ki pridejo v' pri-jasnim ovzhjim oblazhili, se nedolshne ino ljubesnive déljajo, snotraj pa so sgra-blivi volki. 2) Ravno taki so, ljuba dekliza!

1) II. Kor. 4, 7. 2) Mat. 7, 15.

sovrashniki ino' sovrashnize tvojiga devishstva.
Satorej poglej, ino premisli:

II. D e v é t

nar hujih sovrashnikov ino sovrashniz
devishkiga štana.

1. P erva sovrashniza devishstva je posvetna ljubésen, ki mlado serze v' posvetne rezhi sakople, de na Boga ino nebesa posabi. Ti si posvetna, ako te dobro jésti ino piti bolj veselí, kakor pa Bogu svešto flushiti; — zhe rajshi poslušash nesramne marne, kakor pa boshjo besedo; — zhe se raji pogovarjash od prasnih rezhi, kakor od keršhanskiga nauka; — rajshi pòjesh klafarške, kakor pa svete pésmé. Ti si posvetna, kedar jisheh moshtvam 1) dopasti, se tako nositi ino sadershati, de bi sa teboj glédali; kako bi Bogu dopadla, pa tebe malo škerbí. Ti si posvetna, zhe svojo júterno in vezherno molitvo opušash, angelškiga zheshenja ne molish, flushbo boshjo mudish, ob nedeljah ino prásnikih rajshi pohajash, kakor bi v' zérkvo hodila. Zhe ti po šhegi posvetnih ljudi shivish, svét ljubish; Bogu ino pregréšnimu svétu pa dopasti ne moresh. Kdor ni s'menój, pra-

1) Moshkimu spolu.

vi Jēsus, je soper mene. 1) Dekliza! posvetna ljubēsna te bo oflepila; sapelivim ljudēm bošh dopadla, Bogu se pa samerla. Svēt, tvoj sovrashnik, bo tebe vjēl ino pogubil. Svēt ino vse njegovo poshelenje prejde; le kdor voljo boshjō stori, oštane vėkomaj. 2) Varuj se take posvetne ljubēsni, ona je sovrashniza boshja.

2. Druga sovrashniza devišhtva je lenoba alj vtragljivost, ki dušho ino truplo mori. Kakor stojezha voda sagnije, ino bo gerda mlaka, tako tudi devišhko serze flabī, ako dekliza sa dušho in telo pridno ne dēla. V' lushi se veliko gerdobe saredi, she vezh hudiga v' serzu lėniga alj vėdliga zhloveka, sakaj: Lenoba je mati vse hudobije. Zhe se dēkelza v' svojih mladih lėtih keršhānskiga nauka rada ne vuzhīsh, rajshi postopash, kakor bi pridno v' zėrkuv hodila, se pregrehi vbrasila ne bošh; sakaj do takih ima skushnjava posebno oblāst. Hude, nezhiste misli bojo kakor muhe po leti tvojo glavo obdajale, nespodobne shelje kakor zhervi tvoje serze nalasile, ino tvojo nedolshnost vmorile. Neprenėhama kaj delaj, naj te skushnjava prasnovati ne najde; ne bo te lahko vjela, zhe bres dōbriga dela ne bošh. 3)

1) Luk. 11, 23. 2) I. Jan. 2, 27.

3) S. Hironim.

Rija sneda sheleso, lenoba zhloveku glavno ino ferze; vse dobro per njem vmira, ino posvarjenje se ga ne prime vezh. — Zhe na deli rada postajash, se v' zérkvi osirash, se po kozhah (kajshah) pomikash ino flushbe bojisht; zhe te v' mladosti potreben nauk ne veseli, bosh slat zhas svoje frezhe samudila. Kdor se navadi od mladih nog sanikarno shiveti, bo tudi v' svoji lénosti vmerl. Lenuha glad vmori, kér nozhe délati njegova roka. 1) Boljsi je potrebnih naukov v' mladosti vuzhiti se, kakor se na svoje blago sanashati. Dober nauk stori zhloveka prijetniga. 2)

Vse drugo lahko sgubisht, le to, kar snash ino dóbriga vésh, tebi nihzher vseti ne more. Ne rezi, tega alj úniga meni snati potreba ni; saj ne vésh, kamo she prideish. Shalofino je sa gospodinjo, zhe kruha prav spezhi ne sna, ne bolniku dobre júhe (shupe) narediti, ne svojim domazhim sdrave kuhe napraviti. Zela hifha je nesrezhna, naj fi she toljko premoshenja ima, zhe sastopne gospodinje nima. Kako bo pa shena snala, zhefar se je dekliza navuzhiti samudila? — Slaba je pa tudi sa deklo, ki malo sastopi; le teshko se bo shivela; sakaj kdor se v' mladosti ne vuzhi, in priden biti nozhe, mora

1) Prip. 21, 25. 2) Prip. 13, 15.

na starost kruha profiti. — Satorej, dekliza! bodi pridna, skerbi sa dušno ino telo; le tako ti dobro bo. V' lenobi sagnilo bi tvoje truplo, ino bi se pogubila tvoja duša. Bog te je vstvaril sa délati, kakor ptize sa létati ino sa plávati ribe.

3. Treka sovráshniza devishstva je nezémerna obleka alj nóshinja, v kateri dékle posvetnim ljudém dopasti sheli. — De svoje truplo pred mrasam ino vrozhinoj ohranish, svojo framoto pokrijesh, ino se ob svetih dnéh po svojim stanu spodobno oblezhesh, le sa to daja tebi potrebno oblazhilo dober Bog. Zhe svoje oblazhilo na drugo obrazhash, greshish.

Gisdovo, oshabno alj prevsetno oblazhilo je nedolshnim dušham nastava peklénškiga sovráshnika. Dekliza, ki se preshtimano alj neframno oblazhi, napravlja dušhi smerten štrup, ino brufi mezh, ki nedolshno serze prebòde; 1) ábotnim jish dopasti, sapelivzam pa svoje serze na prodaj nosi. O koljko dekelz nosi zeno svójiga predániga devishstva, alj pa vkrádeniga blaga na svojim trupli! — Alj bosh ti svoje truplo bogato lepotila, bo tvoja duša obóshala. Sapelivzi bojo sa tebój lásili, ino tvoj anangel varh bo tebe sapustil. Podobna bosh zvezhi roshi, na katero metuli fédajo, pa zherve saredijo. Lepota ròshizi obleti, ino nobén

1) S. Krisostom.

nje vezh ne pogleda. — Deklete, ki se pogosto ogledújejo, ráde posábijo, de per Bogu samo lepota serza veljá. Zhedneji ko je serze, lepíhi tudi lize; geríhi je dúsha, geríhi tudi obrás. Gisdavo (ofertno) dekle dúsho pogublja, pa tudi svoje premoshenje sápravlja; krade sama sebi in drugim.

Ljudjé trojno dázzo alj daronjo imajo: per-vo plazhújejo lenobi alj vtráglivosti, drugo sápravlivi gisdofti alj oferti, ino tretjo, ki med njími nar manjshi je, svoji gosposki. Nove shkodlive shege so sa deshelo nove vji-me (nevurje), ino vezh shkóde po malim naredijo, kakor bi tozha pobila. Shtimanje je dober kup, alj perprava je draga. Svoje dni so shénfke eno prashno krilo alj luknjo sa zelo shivljenje iméle, sdaj si jih vezh na leto omíflijo, vender rastérgane hódijo. — Ne mífli, moja hzhér! de si vezh vredna, ako shtazunarjam veliko skúpiti dásh; oni bo-jo bogati, vboshna pa ti.

Zhe bosh v' svojih mladih letah shido ino shamet noshla, lahko de bosh na svoje stare dni bosa hodila. Nar lepshi tenzhiza je, kate-ro sama napredesh; nar drashji rokavzi, ki jih sama naredish. Bog ne gleda na lepoto telefa, ampak na zhednost serza. Sa to opomina f. Peter: Vafha lepota ne bo-di vunajna, v' pletenih lasih, v' slati noshhi, alj v' shlahnim oblazhili, temuzh snótrajna, de ste krótke in po-

hlevne v' duhi: le to ima pred Bogam vrednost. 1) Hozhešh dekliza frezhna biti, le pametno po svojim stani se nosi; napzhna alj prevsetna nosha je saméra boshja.

4. Shterta foveráshniza je slaba tovaríhija, ki lepo sadershanje kasí. Kakor se smola tvoje roke prime, tako se prime gerdo sadershanje tvojiga ferza, ako s' rasvujsdanim' továríhami ino tovaríhizami obhojo imásh. Med fante v' ves hoditi, nes'podobne marne poslušhati, s' nesramnim' rezhmi si kratek zhaš délati, je sa nedolshnost nevarnej, kakor ogenj v' streho nositi. Nesramni pogovori so derva nezhištiga ognja, ino nes'podobni pogledi so shive ískre nezhištosti, ki zhisto ferze sashgejo. Pléparze alj klaferške péšme so goljusno pétje, po katerim peklenški pti-zhár nedolshné dushe na svoje limanze lovi. Kdor po navadi klaša, lahko smertno greshí, in kdor poslušha, sam svojo dúsho morí. Dékle, katero rasbersdán gobez ima, je hujšhi, kakor istekla svér: koder hodi, s' svojim jesikam ljudi pohujšha. Sato je vèzh íkos jesik pogublenih, kakor íkos mezh pomorjenih. 2)

Nevarna je slaba obhoja s' malopridnimi fántami ino deklizami she o belim dnevi alj dnu; ponozhno vesovanje, voglarija, samotno pogo-

1) I. Peter 3, 3 — 4. 2) Sirah. 28, 22.

várjanje, neframno séganje, vse tako je kuga devishkimu stanu. Kdor bolj temo ljubi, ko luzh, pokashe, de so njegove dela hudobne. 1) Ponozhne ptize rópajo, ino ponozhvavzi nedolshnost morijo. Tudi Judesh je svojiga Gospoda po nozhi isdál.

Po boshjih potih, séjmih, po zérkvanji alj s-hodih, tudi v' domazho zérkuv s' moshkim spolam, v' nevarni tovarshiji hoditi, se pravi po shroki zefti pogublenja létati. Po redkim hodi na boshji pot; ako le hozheshtiti, s' bogabojezhmi tovarshizami hodi; malo-pridnih se sogibaj, pjánshine ino drúge posvetne dobre volje se varúj, de si boshji pot v' pogublenja pot ne obernesht, — Kedar ob nedeljah ino prásnikih v' zérkvo, alj v' sholo ne gresh, ino imash lep pisan zhas, objish bolnike, alj beri kake svete bukve, in bodi raj sama; sakaj sveta samota je prijatelza boshja.

5. Péta sovráshniza devishstva je rasvujsdana dobra volja v' neposhtenih krajih, bres pámetniga sadershanja. Taberne alj kerzhme so deklizam sploh nevarne. Dékle, katero se ob nedeljah ino prásnikih poshterijah potika, se hudobiji v' flushbo ponuja. Nespodobno sadershanje ob nedelih ino svetih dneih je dvakrat vezhi greh, kér se namesto Bogu le húdimu flushi; sa to se tudi

nar' vezh ljudi ob nedelih pogubi. — Ako bošh dekliza v' taberno pit hodila, hitro bošh svojo nedolshnost sapila. V' vini je nezhistost. 1) Shganje, rosólj ino vse druge ilazhize so deklizam smerten strup. Taka pijazha slo milo tezhe po gerli, sadnizh pa pikne kakor gad, ino rani ko strupna kazha. 2) Gerd, de ni gershiga, je pijanz, — alj sédemkrat geršhi je pijanka; ona šhe svojga framú ne pokrije, 3) ino kako bi zhista deviza ostala?

6. Shešt sovrashnik je nevárn pléf, ki je malokdaj bres gréha. Ajdi so plesali, kedar so svoje malike zhestili; sa to s. Pavl kristjane pred pléfam svarí, rekózh: Nikár ne vlezite jarma s' nevérnimi; kako bo luzh keršhanstva s' temo nevérstva íklénjena? Sa tega del se is med njih podajte, ino lozhite se v' svojim sadershanji. 4) Poboshnost tebe na ples ne spravlja, nedolshnost tebe na raj ne spremlja; le sapelivost te vlezhe, ino íkrívna flada te pléfat' vuzhi.

Plesarija je morišhe devishke zhístošti; angel nedólshnosti se joka, peklenfki sape-livez pa svojo radošt alj veselje imá. Velikojih sdravih ino nedolshnih plesati sazhne, malo malokdo bres dúshne alj telesne íhkóde

1) Efes. 5, 18. 2) Prip. 23, 31. —

3) Sirah. 26, 11. 4) II. Korint 6, 14. — 17.

plešati nehá. Navadni pléf spravlja truplo pod semljo, dušho pa v' pekel. Naj bi vfi od smerti vftali, ki jih je sapeliv pléf mladih pomoril ino pogubil; od strahu bi nobén pameten ne pléfal vezh. Nedolshnost na pleši vmira, ino vmerje vezhdel po poti damú. Plešavki sa plazhilo je bila svétimu Janesu keršniku glava vsékana; plešavzu sa plazhilo sapeljana dékelza svojo devišstvo da.

Poshteno dekle ne smé nikolj na pléf, rasen v' prizho svojih stárisšov, alj poshtenih predpostavlenih na kaki domazhi dobri volji. Ako hozhešh pa popólnoma deviza ostati, plešala nikdar ne bošh. Blagor ji, frezhna je, ki plešati ne sna. Veseli se dekelza v' svoji mladosti, naj bo veselo v' mladih letih tvoje serze, alj védi, de bo tebe Bog savòlj vsiga tega na sodbo postavil. 1) Jishti satorej svoje veselje v' tem, kar Bogu dopade; le on bo enkrat tvoj sodnik, ne sapeliv svét.

7. Sédma sovráshniza tvoja, dekelza, je gerdá nepokòrshina stárisham ino drugim pravizhnim prédpostavlenim. Ni greha, de bi ga Bog bolj ojštro tepel, kakor nehvaleshno sadershanje otrók do svojih stárisšov. Vsaka hzhér, ki ozheta ino mater ne slufha, bres njih dopušhenja v' tovarshije sahaja, ino bres njihoviga védenja snanje de-

la, sebi globoko jamo nefrezhe kople, ino ne bo dolgo, de bo v' njo padla. Kdor svojiga ozheta gerdo pogleduje, ino svojo mater sanizhuje, je vreden, naj mu vrane alj krokarji ozhi isklújejo, ino jih mladi orli sa potokam poshrò. 1)

Dobri materi pridna hzhér vse zhisto povéj, kakor svojimu spovedniku, ino kar stvarze pred njimi ne sakrivaj; vse gladko jim rasodéni fhe popréd, ko tebe popráshajo. Ozhe ino mati so tvoji vidjozhi angeli varhi; ino hudobna si, zhe svojimu ozhu shaloft, ino materi svoji teshavo narejash: tvoja luzh bo v' fredi teme vgáfnila. 2)

Zhe si pa v' flushbi, alj nizh vezh starishov nimash, ino Bog tebi poshtene prédpostavlene da, Boga sahvali, ino jih lepo vbogaj: ko svojiga ozheta ino mater jih sposh-tuj, zhe hozhefh frezhna biti. — Dekla, ki po nozhi is pod domazhe strehe hodi, posno domu pride, ino se gospodarju alj gospodinji posvariti ne da, nikolj se ji prida godilo ne bo. Kdor ne vboga, je bres Boga.

8. Deklizhov osma sovráshniza je ne-framno sapelivo snanje, alj nezhisto fhtimanje móshkiga spola; ono v' frezhen sakon brani, ino deklizam veliko nefrezhe perpravlja. Goljusne so sape-

1) Pripov. 30, 17. 2) Pripov. 20, 30.

lívzov obljuje, dobro obétajo (obézhajo), pa hudo dajo; zhe jim verjamelh, se strašno goljáfsh. Ako tebi kdo iladko obeta, de te bo vsél, ne sanáfshaj se, zhe le odlaga, tebe pa v' greh napeljuje; kako bo on tebi svést, kér se Boga ne bojí. Dolgo snanje slab sakon pernese, alj pa nobéniga. Po poti pregrehe, se prava frezha ne najde, ino kdor frezho sakonsko pred porokoj sapravlja, nje po poroki imel ne bo.

Dekelza, ki pred sákonam rasvujsdano shiví, bo teshko poshtená ino frezhna sakonska shena. Alj bo ona dobra gospodinja sa svoje domazhe íkerbela, alj bo íkerbna mati svoje otroke lepo redila, alj bo svešto vdana svojimu moshu, ki ni v' deklíshkim štani sama sa svoje poshtenje íkerbela, ni bila svešta svojmu Bogu?

Ne íkerbi dekliza sa svoj kruh, tudi sa freho ne, ako poshteno shivísh; tvoj Gospód Jesuf Kristuf je bogat dovólj, pa tudi dober, tebe ofkerbeti, ako le njemu svešto flushísh, ino njega zhísto ljubísh. — Ne verjami sladkarju, ki persega, de tebe ljubi, pa nespodobno s' teboj délati hozhe; naj bi tebe v' resnizi ljubil, varval bi tvojo nedolshnost. Pregreshna ljubésni ni ljubésni, temuzh nar hujshi sovrashtvo. — Ne jemli darov, ki ti jih moshtvo daja, dokler v' poshtenih ino ozhitnih sárokih nista; ne ponuja jih saftónj. Nedolshnost tvoja pa ni na prodaj; tvoja zhísto nima zene, ino ni sa plázhati.

Zhe v' kako nevarno solesko pridešh, v' kateri sakonški bres svestobe shivijo, mladenzhi dekliz v' miri ne pustijo, o ne mudi se, beshi prej ko morešh is take vesi, kakor bi sa tebo gorelo; taka vef je shiva Sodoma sa zhisto devishko serze. — Ne daj po nozhi k' sebi hoditi; tema je sovrash devizam, katere varno ne zhújejo. Se po nozhi sapelivzam glasiti; jim odpirati, ino se s' njim pezhati, se pravi dushne tolovaje alj rávbarje pod streho spúshati. Vsaka nozh ima svojo mozh. Kdor sam per sebi misli: kdo me vidi? krog mene je temno, sidovi alj stene me sakrivajo; on gleda le na zhlovefhke ozhi, ino ne pomisli, de so boshje ozhi neisrezhénokrat svetleji ko sonze, ki vídijo vse, kar zhlovek stori. ¹⁾ Ne poslušhaj sapelivza, ki pravi, de prfhestvati alj nezhistost délati ni gréh. Zhlovek, ki to govori, je najémnik tiste peklenške kazhe, katera je v' raji Evo sapeljala, ino je tudi prízhalá, de ni greh. Hadi duh je ozhe lashi, ino lashnivzi so vfi, ki tak govorijo. O ne verjami jim, de ne bosh tudi ti sapeljana Eva, nefrezhna réva.

9. Deveta sovrashniza devishkiga stana, smertna glava vseh drugih, je nezhistost alj prfhestvanje. — Ni jih she voj-

¹⁾ Sirah 23, 25 — 29.

fka toljko pobila, tudi ne kuga vgonobila, koljkor je nezhistost sapeljanih duš pomorila. V' pervih zhasih keršhanstva je peklenfki sovrashnik kristjane s' mezham ino s' ognjam po malikvavzih preganjal, sdaj pa sveto zérkuv po sapelivzih fkos nezhistost preganja; ino to se mu bolj lahko vidi. 1)

Dékliza, ki je bila v' devishuvi med svojim' tovaršizami, kar je svetla lilija med róshami, je v' nezhistosti kakor od zherva sneden zvet, ki obleti. Nezhisto ferze zhédnosti vse sapustijo; sakaj: Zhistost je vsih drugih zhédnosti svet pas: ako pa nimash pafa, bosh vse svoje oblazhilo samasala ino poblátila. 2)

Devishko ferze je Bogu posvezhen altár; na njemu se molitve ino druge dobre dela Bogu darújejo. Zhe pa ferze zhisto ni, je tudi molitva, ino vse, kar nezhistniza stori, pred Bogam gnusoba. Kakor nesvesta ovzhiza svojga pastirja sapustivshi v' strashno puhavo sa derezhim volkam gre, rayno tako sapeljana nezhistniza sa svojim sapelivzam hodi. Svojo vest oglushí, vuzhenikov ne poslusha, stárishev ne porajta, Boga posabi, na strashno smert ino dolgo vezhnost ne misli. Esav je sa sklédizo kúhane lezhe veliko pravizo svojiga pervorojenstva predál, nezhistniza

1) S. Augushtin. 2) S. Hironim.

da veliko vezhi frezho svojiga devišstva, tudi nebelhkiga kraljestva, sa nesramno, kratko ino zhervivo veselje. Oh, kolika sguba!

Truplo nezhistnize slabí, lepo rudezhe lize bledí, smert se ji na zheli posná, ino v' kratkim bo ona grosovitna poshást, katere se vse sogiba. Nezhistniza bo kakor blato na zesti pomandrana. 1)

Sapelivzi so nezhistnizi le tak dolgo svešti, dokler je zvetja kaj; naj vboga sapeljana ob poshtenje pride, v' drug stan stopi, alj svoje sdravje sgubi, she ne poglédajo vezh sa njoj. Kakor so Judjé Ishkarjota lepo imeli, mu dnarjov ponújali, de jim je nedolshniga Jesusa predál, ravno tak delajo sapelivzi s' devištvam. Kedar se je pa v' grosovitni shálosti nesrezhen Judesh k' njim obernil, de bi se njega vsmílili, mu she nobeden ni lepe besede dal. Kaj je nam sa to, so djali, le sam glej. 2)

Taka je všim sapeljanim deklizam, ki predájo svojo nedolshnost. Judesh je obvupal, ino se na verbo obefil, nezhistniz veliko pana rabelškim koli vmerje, v' vodo poskaka, si savdá, se pomori, veliko v' nesnanih bolesnih shivih signije, ino nesrezhno konzhá: le malo se jih poboljšha ino resnizhno pokoro štori. Kdor v' nezhistosti shiví, bo hitro zhervam shivesh, ino njegova dušha isbrísana is bukv shivlenja. 3)

1) Sirah. 9, 10. 2) Mat. 27, 4. 3) Sirah. 19, 3.

O preljuba dekliza, katire deviški zvet
 she ni nezhistosti kushen véter omamil, [be-
 shi pred sapelivostjo], kakor pred písanoj kazhoj.
 Ni gnoja tako gèrdiga, ni tako zhernih faj,
 ne smèrtniga strupa tak hudiga, ko je nezhisto
 djanje: le sgublénimu grélniku dopade, ki je
 na dušhi flép. Varvati se je she lahko, alj
 odvâditi se nezhistosti je teshko ino gorjéj.
 Vrezha nezhista shelja, gorezhimu
 ognju enaka, ne bo vgáfnila, dokler
 vse poshgano ne bo.

Ako si pa nefrezhna dekliza v' strafhno
 povodnjo nezhistosti padla, primi se hitro sadne
 deske alj dile: prave refnizhne pokore, de se
 na vezhno ne potopísh. Ne odlagaj od doneš
 na jutre se hitro ozhístiti po pervim grehi: hiti
 tern isdreti, ki rani kervavo tvoje ferze.

Zhe hitro nezhistiga djanja ino nevárniga
 snanja ne sapustísh, naglo bosh príshla shivi-
 mu Bogu v' roke. Sa nezhistosti del je ne-
 fkonzhno pravízhén Bog ves prvi svét poto-
 pil, ino je zele mesta poshgál. Vse pregre-
 he on oístro íhtrafuje, alj nezhistost tepe do
 bele kosti. Savólj nezhistih pregréh,
 pravi s. Pavl, pridejo íhibe boshje zhres
 nevérne ljudi. 1) Tudi tebe vse to hudo
 zhaka, zhe poboljšhanje ívoje samudísh. Vro-
 zhe íolse refnizhne pokore bojo tvoje nezhisto
 ferze omile, ino sadobile tebi sopet boshjo

1) Efes. 5, 5 — 6.

prijasnost. De si deviza ravno vezh ne bosh, faj spokorniza bodi, kakor je Magdalena bila. Zhe ravno vezh nevesta Jesufova biti ne moreh, faj njegova svesta dekla bodi ino veseli se, faj je tudi spokornizam on v' nebefih lep velizhaften sedesh perpravil.

III. D e f e t

prijatlov ino prijatelz devishkiga itana.

Ne boj se, zhista dusha, ako je ravno sovrashnikov tvojih veliko, ki te ob nedolshnosti ino ljubesn boshjo spravlajo; she vezh je prijatelov ino prijatelz tvojih, ki tebi pomagajo vse sovrashnike svoje frezhno premagati.

1. Perva prijatelza devishtva je boshja beseda, zhe jo svesto poslushash ino v' svojim serzi ohranish. Kakor je Kristuf s' besedo svétiga pisma skushnjavza savernil, rekózh: Pisano je, ne skushaj Gospoda svojga Boga,¹⁾ bojo tudi tebe hude misli sapustile, ako se spomnish, kako s. pismo pred hudim svari. Beseda boshja je mogožno oroshje vse skushnjave premagati. Kdor mo-

¹⁾ Mat. 4, 7.

je besede poslušha, ino tajiste ohra-
ni, govori Jesus, je podoben modrimu
moshu, ki svojo hiško na terdo ska-
lo sida. 1) Kakor take hiše vetri ne po-
derò, tudi povodnja ne odnese, ravno tako
skušnjava devize ne bo premogla, ki svoje
shivljenje po nauki Jesufovim svesto ravná.

2. Druga prijátelza devílhkiga stana je
gorezha molituv v' veselju ino v' shá-
losti, v' skušnjavah in teshavah. Sveta zhi-
stost je boshji dar, ino nihzher sdershen
alj zhist biti ne more, ako mu Bog ne
dá. 2) Prava serzhna molituv pa zhistost isprosi,
ino jo ovarje. Zhe si vesela, hvali Boga, ino
on bo tvoje veselje poslajshal; alj si shálostna,
poklekni, povsdigni svoje roke, potoshi svojimu
Jesusu, kar tvoje serze teshí, on bo tebi sha-
lost polajshal. Ako te hude skušnjave obhá-
jajo, ino se jim brániti ne moresh, sazхни mo-
liti, ino od tebe béshale bojo. Alj si v' nevár-
nosti stráshniga greha, ino nimash druge po-
mozhi, le samo sdihlej shive molítve poshli h'
Bogu, rekòzh: Pomagaj Gospód, de se ne
potopím! 3) ino vsa peklenška mozh te pre-
mogla ne bo. — Tudi Jesus je molil na oljki
gori v' svoji smertni bridkosti, ino je molituv
všim svojim vuzhenzam ino vuzhenkam sa po-
mozhnizo isrozhil, rekòzh: Zhujte ino mo-

1) Mat. 7, 24. — 2) Modr. 8, 21.

3) Mat. 14, 30.

lite, de v' skufhnjavo ne pridete, sakaj duh je sizer volen, alj slabo mefo. 1)

3. Tretji prijatelj tvoj, dekliza mlada, je svet post, skerben ozhe potrebne sder-shnosti od prepovedanih, shkodljivih rezhi, ino moder vuzhenik sdrave mere per jedi in pijazhi. Varjte se, opomina Jesus, de svojih ferz ne preobloshite s' jedmi ino pija-zhoj. 2) Ne rasvadi se dekliza! preveliko jesti ino piti, sakaj to perpravlja bo-lezbine; poshréshnost jih je she veli-ko pomorila: kdor pa vse po méri vshi-va, bo doshivel starih lét. 3) Kakor oblaki sonze sakrivajo, tako prenasiten trebuh dušno temní. Modra smérnost (smasa) ohrani zhedno dušno ino telo. — Predober shivesh v' mladih dneih rad nefrezhno starost pernese; vsaka rasvada je sa zhloveka huda noviza, alj nova dazja, ki si jo sam naklada. Ni fre-zhen, kdor veliko gléshita alj ima, ampak frezhen je, ki maliga potrebuje. — Varuj se kradlive fladkarije alj pojédizhnosti: ismikati ino pojédati, kar najdesih, ino kjér moresh; to shkoduje sdravju ino poshtenju. Kar zhlovek sprofi, bres strahu nosi, ino tudi sayshije; kar se skrivshis godí, ni k' pridu.

Svéta mati katolska zerkuv sapoveduje

1) Mat. 26, 41. — 2) Luk. 21, 34.

3) Sir. 37, 32 — 34.

post, de bi kristjane lepo smérno ino tresno shiveti vádila. Vsaaka poistena keršhanska dušha jo lepo vboga; ino to ji bo v' isvelizhanje. Po nepokòrshini ino nesdèrshnosti so nam prvi starišhi isvelizhanje sgubili, skos post ino pokòrshino mormo mi isvelizhanje svoje jiskati. — Kedar te hude skušnjave obhájajo, te grešhno truplo v' hudo napeljuje ino sili, posti se, ino svoje telo s' postam strahúj, de bo dušhi pokorno. Post pregreho morí, konzha hudobije, pomaga v' isvelizhanje, je korenina milosti boshje, ino je dnó, alj fundament drage zhištosti. 1) Zhe se pa hozhešh prav postísti, naj se póstijo tudi tvoje ozhi, de opuštijo glédati nevarnih rezhi; naj se posti tvoj jesik, de prasnih alj pohujshlivih marnov ne govori, ino tudi tvoje vufheta, de nespodobnih marnov ne poslúshajo. 2) Post je všim Svetnikam v' nebesa pomagal, on bo tudi tvoje zhištosti svešt ino mogozhen varh.

4. Shterta prijátelza devíshstva je ljúb'a ponishnost v' noshi, v' govorjenji, ino v' všim deklíshkim sadershanji. Ne bodi visókih misel savolj fvojih oblazhíl, 3) ino ne bodi prevsetna, zhe te ljudjé shtimajo. Vse, kar dèbriga alj zhédniga imash, je boshji dar; Boga pa le ponishno ferze dopade. V f

1) S. Ambrosh. 2) S. Bernard. 3) Sir. 11, 4.

prevsetni so Bogu sovrašh, ponishnim pa je slo prijasen. 1)

Ne jilhi hvale ljudi; ona beshi zhloveka, ki se prevezh goni sa njo. Naj te drugi hválijó, fama sebe nikolj ne hvali. Vezh ko hválena bosh, she bolj ponishnih misel bodi, ino Bogu hvalo dajaj. — Zhres druge se nikólj ne povsdigúj, sakaj: Napuh je greha sazhetik, ino kdor mu je vdán, napravi veliko gnufove, Bogu ino ljudém je sovrash, ino v' prizho obéh dela krivizo. 2) Ptize, ki visoko létajo, nisko obse-dijo; ihtimane alj prevsétne glave se spoték-nejo ino pádejo. Napuh je omotiza devilhiva; prevsetnosti rado spodleti.

Pridna ino pohlevna bodi, poshteno ino tiho se nosi; naj te posvetni ljudjé le malo posnajo, sa toljko vezh bo te Bog posnal. Kakor modra violiza le v' fkrivnim ino mirnim kraji rada zveti, alj ves svoj kraj s' shlahnim duham napolni, shivi tudi ti lepo tiho, polna svetih zhednost ino dobrih del. Neúmneshi te bojo v' miri pustili, le modri te bojo najdli; ino ravno to bo tvoja frezha. Visoke smreke viharji podérajó, ihtimane deklize pa sapelivzi v' nefrezho správljajo. V' mirni niskoti violize zhedno zvetijo, v' ponishnosti pa devishko ferze. Vuzhi se od mene, pravi vsmilen Jesus, kako sim krotek ino ponishniga ferza, ino bosh mir svoji dushhi najdla. 3)

1) Peter 5, 5. 2) Sir. 10, 15. 3) Mat. 11, 29.

Ne porajtaj na druge, ako se ravno visoko nólijo; ne bodi shaloštna, zhe ravno mnogobart sanizhovana bosh. Veter tudi prah v' oblake sanese, dokler shlahen kamen v' prahu na semlji nesnán leshí. Hitro desh povishan prah v' blato spremení, shlahen kamen pa lepo svetlo omije, ino pokashe njegovo zeño ljudém. Takò se tudi na svetu godí. Kdor fam sebe povishuje, bo ponishan, kdor se ponishuje, bo povishan. 1)

5. Péta prijátelza devíshstva je sramoshlivošt, katero je Bog nedólshnosti sa várhinjo dal. Ona je snótrajni boshji glaf, ki tebe opominja, kedar se v' pregreshni nevarnosti snajdesh. Tvoje serze sveti strah sprehaja, ino rudezhiza tvoje liza spreletí. Sramoshlivo dekle ne more nesramnih marnov poflíshati, ne govoriti, ne glédati nezhistih ino nespodobnih rezhí. Sramoshliva dekliza se pohlevno nosi, vselej poshteno oblézheña med ljudi gré, svoje ozhl varje, ino beshi is kraja, kjér bi se kaj nesrámniga naj fhe tak íkrivno godílo. Nespodóbnimu nagovoru se ne posmejí, ino nesrámniga gérdesha nikdar lepo ne pogléda.

Sramoshlivošt je rahel zvet devíshkiga ftana; nesramna preshernost pa je per deklizah, kar je smrad per roshah. — Ako bolnik svojih bolezhín she vezh ne zhuti, je bliso bliso

1) Luk, 14, 11.

smerti; ino zhe tebe fram vezh ni, o tak she vmira tvoje devishstvo. Le v' serzi nedolshnost, framoshliyoŝt na lizi, ino pa sadershanje poŝteno daja devizi pravo vrednoŝt.

6. Sheŝta prijatelza tvoja naj bo modra varnoŝt pred vŝim, kar v' nezhiŝt gréh napeljuje. Jeŝuf naŝ opomina varvati ŝe, zhuti ino moliti; 1) ino ŝ. Peter pravi: »Bodite tresni, in zhujte, sakaj hudizh, vaŝh ŝopernik, okolj hodi, kakor rujovézhi lev, ino jiŝhe, kogar bi poŝhèrl. Ter-dno mu ŝoper ŝtojte.« 2) Kar on ŝam ne ŝamore, nam jiŝhe po ŝvojih pomagavzih ino pomagavkah ŝhkódvati, ako ŝe ŝveŝto ne vár-jemo. Varji ŝe neŝpodóbniga premishlovanja, ino hude miŝli hitro odpravi. Malo jiŝkro leh-ko vgafneŝh, zhe na njo pluneŝh, dokler ŝe vezhi ogenj ne vŝhgè; ravno tak hitro pluni tudi vŝak hudoben ŝhinj alj pomishlik iŝ ŝvojiga ŝerza, de ŝe poŝhelenje vnelo ne bo. Kdor rad neŝpodobne rezhi premishluje, ŝe ŝam v' ŝanke ŝapleta, in kedar pride ŝkuŝhnjava, vjiti ne more vezh.

Ne gledaj neŝpodobnih krajov, ne ŝvojiga ne drugiga ŝpola, tudi ne neŝramnih podób. Nevarni pogledi ŝo oŝtre puŝhize, ki nedolsh-no ŝerze, prebòdejo. ŝa to govori brumen Job: »ŝ' mojimi ozhmí ŝim ŝaveso naredil, de bi na drug ŝpol zelo ne

1) Mark. 13, 33. 2) I. Pet. 5, 8 — 9.

mislil, kakaj kaki del bo imel Bog v meni, ino kaki delesh Vfigamogozhni! 1) Varna bodi v poslušhanji. Kakor svinje lep vert rasrijejo, ravno tako nesramne besede nedolšno serze; sa to ga je potreba dobro ograditi. Zhe poslušhavzov ne bo, bo tudi klafanje potihnilo. »N e g o v r i m i t e g a!« rezi nesramneshu, ki gerde besede ponuja, pa tudi sama ne sini, kar se še imenovati ne smé. Tudi beseda vbije zhloveka škos pohujšhanje; ino enkrat bomo od vsake prasne besede odgovor dajali. 2) Gorjéj pa tajistim, ki pohujšhanje délajo; boljšhi, de bi se jim mlinški (malenski) kamen sa vrat obesil, ino se v dno morja potopili; 3) oni so vbi-javzi nedolšnih duh.

Varuj se nevárniga djanja; ne daj se sa roke prijemati, de se nezhišt ogenj, kakor kushna bolésn, tebe ne prime. Po nozhi se škerbno sapiraj, ino ne pezhaj se s nobenim, naj ima gosposko alj kmétovsko sukno. Slama se ne bo sama od sebe vshgala, ako luzhi bliso ne pernešes. — S' moshkim spolam noréti, se metati, ni bres greha; ino nevarno je tebi sprémeljati takih, katerih prav ne posnásh.

Serzhna bodi, zhe se te hozhe kdo lotiti, ino le s' hudim vštavi se mu, zhe vbéshati

1) Job. 31, 1 - 2. 2) Mat. 12, 36. 3) Mat. 18, 6.

ne morešh. Pokrishaj se, saklizhi v' pomózhi Jesufa ino Marijo, svojiga angela varha, pa tudi ljudi. Ne bo ti hudoben zhlovek vseti samogel, kar je tebi ljubšhi kakor shivljenje, ako sama nozhesh. Bog je s' tebój, kdo bi te premagal, zhe se le máliga varjesh. Alj sov-rashnik nedólshnosti tvoje je svit; on le en laf od tebe pogérje, ino zhe mu ga dafh, splete pomalim is njega mozhno verv alj fhtrik, 1) ino tvojo dúsho vloví. Kdor nevarnost ljubi, bo v ne-várnosti pokonzhán. 2)

Ako je hišha sa tebe nevarna, sogibaj se nje; sapuši flushbo in she tolik dobizhek, de le svojo zhiftoft ovarjesh. To se pravi po besédah Jesufovih: isdreti oko, in odsékati roko, zhe te pohujšha. 3) Kaj pomaga zhloveku, naj si vef svét per-dobí, svojo dúsho pa pogubí. 4)

7. Sédmi nar bolj prijatel tvoj je vsmilen Jesuf; le s' njim se fkljeni, vfa njegova bodi, ino tudi on bo vef tvoj. Prilhel je tvoj Isvelizhar is svétih nebés na to revno semljo po tebe, de bi te v' vezhno vefelje vsél. On tvoj dober Pastír, te jifhe ino klizhe, kedar se smótišh, ino na nevárn pot pogublenja sajdesh; nese te spet na svojih laštnih ramah med svoje frezh-

1) S. Avgufhtin. 2) Sirah. 3, 27.

3) Mat. 5, 29 — 30. 4) Mat. 16, 26.

ne ovzhize nazáj. On, ljubesnivi shenin tvoje dušhe, se tebi v' presvétim rešnim Telefi vshivljati daja, napolni serze tvoje she na tém sveti s' zhištim veseljam in s' sadovoljnim shivlenjam; v' Ozhetovi hišhi pa tebi perpravlja, kakor fkerben brat svoji sestri, zhaštiten sedesh vézhniga isvelizhanja. — Kje najdesh tóljkiga prijatla, de bi tebe svestejšhi ljúbil? — Alj bo mati posabila svoje déte, pravi on, jes tebe nikólj pasabil ne bom. 1) »Moja hzhér, tak všmilen Jesuf tebe vabi, daj meni svoje serze! Alj more prijatel bolj prijatla ljubiti, kakor de svoje shivljenje sa njega da? 2) Tudi jes sim sa tebe vmerl, de bi ti vezhno shivela. Vše sim jes tebi dal, alj bošh ti mene sapuštila, ino svoje serze rajšhi sapelívimu svetu, kakor pa meni dala? — Oh ljuba sestra! bodi Jesufu svéta; le per njemu frezhna bošh. Ako se tebi hudo godí, le k' njemu se nar prej oberni, sakaj on sam pravi: Pridite k' meni vsi, ki terpite, ino ste oblósheni, ino jes val bom poshivel. 3) Zhe tebe hude fkušhnjave obdájajo, le is serza k' njemu isdihni, ino vse hudo te bo sapuštilo, sakaj Jesuf premagávz pekla ino smerti je varh ino vájvoda tvoj. Ako se v' strašhni greshni perlóshnosti snajdesh, njega saklizhi

3

1) Isaia 49, 15. 2) Jan. 15, 13. 3) Mat. 11, 28.

na pomózhi, ino vse vidne kakor nevidne sovraštnike premágala bosh, ter veselo s' f. Pavlam porezheh: «Vse samorem v' tém, ki mene možno storí. 1) Kdo me bo lozhil ljubesni Jesufove? nadloga, alj bridkósti? Alj lákota? alj golota? nevarno preganjanje alj mezh? — Terdno vém, de me ne bo smert ne shivilenje, — ne sedajno, ne prihodno, ne fila, ne vifokósti, ne globozhina, ne druga stvar samogla lozhiti od ljubesni boshje, ki je v' Kristufu Jesufu mojim Gospodu.» 2)

8. Osma prijátelza tvoja je Marija prezhistá deviza, ljubesniva mati nedolshnih dúsh. Ona je deviza bila, deviza rodila, ino je deviza ostala, vsm deklizam nar lepshi isgléd. — V' mladih letih tebi kashe, kako naj tiho ino bogabojezho shivish. Dalezh od vsiga posvétiga shuma je svojim starisham v' vsm pokorna bila. Svét nje posnal ni, in vender jo je Bog sa frezhno mater svojga Sina isvolil. Sramoshliva ino zhista deviza móshkiga spola posnala ni, ino se je zelo angela prestráshila, kedar ji je posdravlenje pernesil.

Vsa ljubesniva je bila Marija do svoje shlahte; shla je svojo she perlétno teto Elisabeto objiskat, ino ji je tri mesze lepo

1) Filip. 4, 13. 2) Rim. 8, 35 — 39.

šregla. — V' tovaršhiji bila je boshja hvala njeno veselje; ostala je le per poshtenih ino bogabojezhnih ljudéh.

Svojimu moshu, svétimu Joshesu, je bila Marija svéta tovaršhiza v' shálošti ino v' veselji. Vsa pokorna je s' njim v' Betlehem k' popisvanju shla, ino je v' dalno Egiptovsko deshelo pred Heródesham béshala; pa tudi k' flushbi boshji je s' njim pridno hodi-la. Bila je fkerbna gospodinja sa svojo hiško, pa tudi vsmilena soseda, ino je svojga bóshjiga Sina v' Kani na Galilejskim naprosila, de je svatam s' zhúdesham pomagat, ino jim vodo v' vino premenil. — Boshji volji vdana je bila v' frezhi ino nefrezhi; ponishna dekla Gospódova tudi pod kisham svojga lástniga Sina.

Srezhno je bilo Marijno telo, ki je nosilo Jesufa: frezhne perfi, ki so njega dojile; frezhna si pa tudi ti, ako po naukih Jesufovih shivísh, ¹⁾ ino Marijne zhednosti posnémašh. — Rada, rada na Marijo misli, ino premishluj, kako je ona shivela, ino svešto Bogu flushila. Ne posabi, koljko je ona terpela, de tudi ti rada voljno terpísh. — Zhești njo, kralizo nebés ino semlje; hodi ob njénih svetih godih k' spóvedi ino k' svétimu obhajilu; moli posebno ob sabotnih vezhérah litaníje Matere boshje s'

3 *

1) Luk. 11, 27 — 28.

lepimi molitvami, tudi svet roshenkranz, kedar vtegnesh; pa tudi s jutraj ino svezher se ji perporozhaj. Nikolj ihe flifhati bilo ni, de bi kdo sapušhen bil, ki je prav Marijo zhestil, njene zhednosti posnemal, ino se njeni priproshni perporozhal. 1) Ljubi jo serzhno, ino bodi Marijna dobra hzhér, tudi ona bo tvoja skerbna mati.

9. Deveti prijatelj tvoj je svest angel varh, kteriga je tebi Ozhe nebeshki sa tovarsha dal, de tebe spremlja ino visha od sibeke do pokopalisha. 2) On ti daja dobre misli, te pred hudim svarí, ino k' dóbrimu opominja. On nosi tvoje molitve pred nebeshki tron milosti boshje, stoji pred oblizham Ozheta nebeshkiga, ino sa tebe prosi. On vidi vse tvoje nar íkrívnejši dela, vse povsodi per tebi je, ino bo tebe enkrat na sodbi toshil, ako se gréha varvala ne bosh. On se pa tudi veseli, kedar se resnizhno poboljšash.

Ne posabi satorej, ljuba dekliza, svojga angela varha; sakaj: Bog je svojimu angelu vkasal, de bo tebe po vsih tvojih potih varval. 3) Vedno bodi zhistih misel, poshténiga govorjenja ino sadershanja; rada boshjo hvalo prepévaj, tak bosh ljuba tovarshiza angelov. Zhesti svojiga sve-

1) S. Bernard, 2) S. Hieronim, 3) Psalm 90, 11.

stiga varha, perporozhaj se njemu sjutraj ino svezher, ino ga klizhi v' teshavah alj v' hudih skušnjavah na pomózh. Nebeshki vajvodarji, vuzhi s. Bernard, samórejo, hozhejo, ino ti tudi pomagajo, ako jih na pomózh poklizhesh. Le sama se v' hudo ne podáj. — Poglej, pravi gospód Bog, jes hozhem svojga angela poslati, ki pojde pred teboj: on bo tebe na poti varval, ino te perpeljal v' tajisti kraj, katirga sim tebi perpravil. Spofhtúj ga, ino glej, de nje-ga ne sanizhujesh. Kedar bosh gre-shila, on tebi ne bo persanesil, v' njemu je moje ime. 1)

10. Defeti perjatli ino perjatelze tvoje so vsi boshji svetniki ino svetnize v' nebesih. Veselijo se per Ozhetu, sa tebe pró-sijo, ino tebi kakor bratji ino sestre roke podájajo, ter shelijo, de bi frezhno sa njimi pri-shla v' nebesko drushno vézhniga veselja.

Spofhtúj nebeshke prijatle ino prijatelze tvoje, posnemaj njihove svete zhednosti, ino se perporozhi vsaki dan svetniku alj svetnizi, katere god sveta zerkuv obhaja. Posebno pa v' zhashti imej svojo sveto Patrono, katire ime si per s. kersti sa to prijela, de bi shivela po njenim svetim isgledi. Sa vsako nedeljo naj-desih v' prizhejozhnih ebukvizah shivljenje ene

11. Mojs. bukye 23 v 20 — 21.

svetnize s' kratkim popisano. Preberi vsako nedeljo, kedarkolj vtegnesh alj moresh, ene svetnize shivlenje, sapomni alj samérkaj si njéne posebne zhednosti, se po tistih ravnaj, ino se njéni príproshni perporozhaj. Tak bosh s'voje posebne pomozhnize v' nebesih imela, ino lahko po pravim poti k' nebesam hodila; dokler enkrat na frezhno sadno uro tvoje prijátelze po tebe prídejo, ino te v' vezhno veselje ponésó. Amen.

IV. Dve ino pétdelet

boshjih svetniz,

devishkiga stana posebnih prijatelz.

1. S. A g a t a.

Isgléd kako se skushnjava premaga.

S. Agata, alj Ajta, je imela v' Sizilji na Lashkim shlahne ino bogate starishe. Bila je sáliga liza, pa she léplhiga, nedólshniga ferza. Deshelski poglavár Kvinzijan jo je porsheljel, jo vkasal prijeti, ino nesramni babi Afrodisi dati, naj bi jo s' svojim rasvujsdanim hzhérami sapeljala, ino ob nedolshnost perprávila. — Kako nevarna je telesna lepota

dékelzam, ki se greha íkerbno ne várjejo, inó se s' malopridnim' shénstvami prijasnijo! Sape-livzov je poln ves svét, pa nar hujshi so hudobne shénfke.

Kedar je f. Agata vídila, de jo bojo v' hudo gnali, je pokleknila, ino Jesusa lepo profila rekózh: »Moj Gospód Jesus Kri-itus, ti gospodár v'fih stvari, faj vi-dish serze moje, ino vésh, kaj she-lím: le samo tvoja naj bom. Ti si moj pastír, jes pa tvoja ovzhiza; ovarji mé nevsmilesha, ino pomagaj, de hudobo premagam.« — Tako bi naj vsaka deviza v' hudi priloshnosti sdihvala, go-tovo bi vsako íkufhnjavo premágala.

Zel méfenz dni je morla f. Agata neframno nagovárjanje preshernih shénstuv terpeti, alj Jesus ji je pomagal stanovitnej ostati. Afro-disja je oblastniku povédala, de s' njoj nizh ne opravi. Vkashe jo pred se pergnati, ino ji rezhe: »Alj te ni fram, shlahna hzhér, pa Jesusa moliti?« Ona mu serzhno odgovóri: »Mene ni fram moliti Jesusa práviga Boga; le tebe naj bo fram, ki molish neframne malike«. — Na to jo sapové s' pestmí biti, ino v' jezho sapreti. — Tudi naf ne smé biti fram Jesusu svešto flushiti, ako naf ravno hudobni ljudjé sanizhujejo, sakaj: »Kdor se bo mene v' prizho ljudi framoval, pravi Jesus, ga tudi jes enkrat pred svojim Ozhetam posnal ne bom.«

Drug dan jo je vkasal oblaſtnik ſpet perpeljati, ſe ji groſi, ino ji shuga 1) jo ſtraſhno martrati ino vmoriti, zhe ſvoje vére ne sataji. Alj ſerzhno mu ona pové; »Jesuf je moje ſhivljenje ino iſvelizhanje.« — Na to jo vkaſhe na teſávnizo raspeti, ino s' sherezhim shelesam shgati; ona je pa ſa vle to Boga hvalila. Groſovitneſh veſ ſerdít ji ſapové perſi odrésati. V' ſveti ſramoti njemu Agata oſtró rezhe: »Groſovitni kervolog! 2) kaj tebi tudi perſi niſo vezh ſvete, s' katerim te je tvoja mati dojila? — Takó ſe nezhiſta ljubéſn v' nar huje ſovraſhtvo premení. O kóljko dekelz je ſhe od neſramnih moſhtuv pomorjenih! —

Tiſto nozh ſe je vſa jezha oſvetlila, ino zheſtitliv moſh, ſam ſ. Peter ſe ji perkáſhe, ino jo osdravi. Zelo nozh je po tem premolila, ino hvalila Boga. — Oſleplen oblaſtnik ſe ſazhudi, kedar vſo sdravo pred nja perpeljajo; alj ſpet jo vkaſhe iſlezhí, ino po oſtrih zhrepinjah, po glashovni ino ſhivim vogli obrázhati. Na to ſe je ſemlja tako ſtraſhno treſti jela, de ſe je nekaj ſida alj mira poderlo, ino je dva oblaſtnikova ſvetvavza vbilo. Hitro márternizo ſpet v' jezho ſaprejo. Sdaj je ſ. Agata ſerzhno ſheljela ſkoraj k' Jeſufu priti, ino je ſazhela moliti, rekózh: »Moj Goſpód ino ſtvarnik, ki ſi me iſ mladih lét

1) Proti. 2) Kervavez.

zhísto ohranil, meni možh dal vse bo-
lezhíne preterpeti, ino ne ljubiti te-
ga sveta; oh vsemi mojo dúšno gor,
de se lozhim révne semlje, ino grém
tvoje vsmílenje vshivljat. — To je
ismolila, ino sladko v' Gospodi vmerla. —

Sreznha deviza, ki vse fkušnjave tako
ferzhno premaga, in svojo zhístost tak, lepo
ohrani; oh kako veselja lahko tudi ona svet
sapustí!

Nedolshnost je tvoja nar gorfhi lepota,
In zhístost je tvoje nar shlahnej blagó;
Ohrani jo, dekelza, fkerbno, de smota
Posvetna tajíste ti vsela ne bo.

2. S. A n a.

Isgléd frezhne matere.

S. Ana je bila imenitne shlahte kralja
Dávida, v' obljubljeni desheli rojena. Vbosh-
na, pa bogabojezha je bila, rada je brala
ino premíshlovala boshje rezhi; sa to jo je
tudi Bog posebno ljubil, ino frezhno floril.

V' svojih létah se je omoshila, ino je
s' svetim Joahimam v' sakoni lepo poshteno
shivela. Bog njima ni dal bogastva, tudi ne
veliko posvetnih dobrót, alj vezhi frezho je
njima odlozhil: dobriga otroka, njuno nar
lepshi veselje. — Kaj pomaga sakonskim she

toljko premoshenja, ako jim malopridni otrozi veliko sháloſti napravljajo, ino shivlenje krajſhajo? Pametni otrozi ſo ſtaríſhov nar vezhi bogáſtvo.

Iſvoljen zhaſ je bliſo perhajal, de bi priſhel Iſvelízhar ſvetá. S. Ana je porodila, ſhe perletna, Marijo, iſvoljeno mater bóſhji-ga Sina, ki je bila juterna ſarja révnimu ſvetu. Skerbno je ljubesnivo devizo redila, jo je vuzhila Boga prav ſposnati, ino njemu ſveſto flushiti. To je pa tudi nar lepſhi dota alj erbfhina, katero matere ſvojim otrokam ſapuſtijo. Bogabojezha hzhér ino modra ſhenka ſe s' ſlatam ino ſrebram ne plazhate.

V' lepi ſaſtópnoſti ino v' hiſhnim miru je f. Ana s' bogoljubnim mosham vſe ſvoje dni preſhivela: prijaſna ſvoji ſoſelki, dobra vbo-gim, ino ſveſta je bila ſvojimu Bogu. Ona pokashe nam, kako tudi ſakonſki lehho frezh-no ſhivijo, ako le ſveſto dopólnijo dolſhnoſti ſvojiga ſtanú. Vmerla je f. Ana polna ſavu-panja boſhjiga, ino nam ſapuſtila blago hzhér, kralízo nebél ino ſemlje. Po zélím ſveti sdaj njeno ime floví; naj jo veſ ſhenſki rod zheſti, ino poſnema nje ſvet iſgléd.

Dobra mati

Perva frezha ſo otrók;

Jih ſpoſhtvati

Sapovedal je ſam Bog.

3. S. A n a f t a s j a.

I s g l é d v f m i l e n e s h e n e.

V' Rimi je bila f. Anaftasja rojena, ino od fvoje shlahne matere v' kerfhanfki véri dobro poduzhena. Po volji fvojiga ozheta je Publija, malikvavza vsela, ki je bil fzer shláhniga rodú, pa slo flábiga sadershanja. — Kako hudo délajo ftarifhi, ako fvoje fine ino hzhére v' sakon perfilijo, ino le na imenitne, bogate prilike alj ftane glédajo. Le fvétvati, ne pa filiti k' sakonu je ftarifhov pravizhna dolshnóft. Rasvujsdán mosh je Anaftasji vse premoshenje sapravit, ino njegovo gerdo shivlenje jo je slo v' ferze bolelo. Sa to je pa pridno molila, ino objifkovala kriftjane, ki fo bili po jezah saperti. — Tako je molituv vfake nefrezhne sakonfke shene nar bolji prijátelza, ino dobre dela fo njeni svesti prijateli.

Hudoben Publijus ji tudi ni puftil Bogu svesto flushiti. Satoshi jo per neverni gopofki, de fo njo v' jezho vergli. Prijatla ni ime-la, de bi jo objifkal; sa to je fvojimu duhovni-mu ofkerbniku svetimu Krisogonu píjala, ki je bil tudi sapért, fe mu je v' molituv perporozhi-la, ga je sa ívet ino potolashen nauk profíla. Duhovnik jo pífaje lepo podvuzhi, ino poto-lashi, de bo vfmilen Bog tudi njeno proshnjo vflifhal, naj le voljno poterpi. — Blagor dufhi, ki dobriga fpovednika ima, ino jih lepo vboga; angelj varh fo ji oni na semlji.

Pergodi se, de ji Publijus njeni mosh na poti vmerje. Po tem je Anastasja spet is jezhe réfhena bila; alj kakor vdova je le sa nebefa skerbela, keršhanskim jetníkam pomagala, ki so jih savólj keršhanfke vére nevmileno terpinzhili. 1) Kedar je grosovitén zefar Dioklezjan vkasal svetiga mahnika Krisogona is Rima v' Akvilejo gnati, ga je tudi ona sprémila, ino mu do smerti svesto sfregla. — Dobre shenke si nar vezh nebéf saflushijo, kedar lepo bolnikom posfréshejo, ino merlizhe zhedno ofkerbijó.

Po Krisogonovi zhestitlivi smerti je Anastasija tudi drugim muzhenikam 2) ravno takó svesto flushila. Kjér je bila nar vezhi sila, tam je nar hitrej perstopila. Sa to so jo pa nevéni malikvavzi sgrabili, ino — Ilírfkimu poglavarju obfódi dala. Stanovitna je bila í. Anastasja véri Kristusovi, ino sa to v ogenj véshena. — Sdaj se per fvojm' Gospodu veseli v' nebefih, ino njeno sveto ime floví po vsej keršhanski zérkvi; kakor se tudi v' litanijah pred vřim drugim bere.

Kdor rad bolnikom sfreshe
Si venz 3) nebefhki veshe.

1) Martrali. 2) Marternikam. 3) Krenz, kitiza.

4. S. A r m e l a.

Isgléd poboshne dékelze.

Poboshna Armela je imela kmétifhke, to de brumne starifhe, ino je v' svojih mladih létah ovze pafsa. Na pafsi je imela lep pi-fan zhač moliti ino premifhlovati boshje rezhi, Enkrat je na polji bridko martro krisha ogled-vala, ino je rekla: »Kako sa ljubo tebe Jesuf imá, ki se je sa tebe krishati dal!« Na te besede se je njena duha neisre-zhene ljubeshni k' Jesufu vnela. Pogosto je isdihvala fama s' seboj: »O moj Bog, kako si ti ljubeshniv, ker moje ferze od tvoje ljubeshni toljko gori, naj te ravno le malo fhe posnám!«

Svoje devifhtvo je vedno ohranila; svo-jih sadnih trideset lét je eniga shláhnika go-spodinila, ¹⁾ ino shivela v' mestu, pa tudi na desheli poshteno ino bogabojezho. Vse svoje posle alj dela je is gole Jesufove ljubeshni pooprávljala; sa to je fhlo vse ji lepo od rok.

Kakor hitro se je prebudila, je pomolila rekózh: »O moj Bog ino moje vse! ti si moj ino tvoja fim jes; tebi se vfa isrozhím.« Pridno je sa delo segla, mí-flila pa tudi na Bogá; ino sa to ji je vsako

1) Sa gospodinjo flushila.

delo lahko hodilo. — Kedar je v' jutro sgodaj sakúrila alj sanetila, ino is male jískre velik ogenj naredila, je djala sama per sebi: »O moj Bog, naj bi ljudjé le to hotli, kar ti hozhefh, kako hitro bi se tudi v' njihovem ferzi shiv ogenj tvoje ljubeshni vnel.« — Kedar je koklo vglédala, se je svojiga Isvelizharja spomnila, ki se tudi lkerbno koklo imenuje, ino je rekla: »Pod peruti tvoje ljubeshni se hozhem íkriti, de íkrita vfa sov-ráshniku frezhno vjidem.« — Zhe je ob nedelih njo kdo na dobro voljo vabil, se je lepo sahvalila, v' jispizo alj zhumnato íhla, ino je djala: »O ti moja ljubeshni! kako bi se bres tebe veselila? Ti si moja nar flajfhi radoft.« 1) Od konja možno vdárjena je hudo sbolela, ino terpela velike bolezhine. Veselo je vse is ljubeshni do Jesufa prestala, ino frezhno vmerala. Njéna posledna beseda je bila prekladko ime **Jesuf**.

Srezhen lahko vsaki stan,

Ako bo le prav dershán.

Morefh si pa persadéti,

Ako hozhefh prav shiveti!!

1) Veselje.

5. S. B a r b a r a.

Isglèd shive sposnave boshje.

Ozhe f. Barbare je bil v' Nikomedji, v' velikim mesti na jútrovim, mogozhen ino imeniten mestlân, 1) pa tudi serdit foverashnik sve-te Jesufove vére. De bi se Barbara, njegova verla 2) hzhér s' kristjánami ne sisnanila, jo je v' neki turn sapèrl, v' samoti prebivat. Alj povfodi lahko Boga sposnamo ino najdemo, zhe le sami hózhemo. — Barbara je slato sonze po dnevi, svetlo luno, svesde po nozhi, ino toljko lepih stvarí premisklovala, je molila stvarnika vfih rezhi, ino je serzhno sheljela njega prav sposnati. Bog jo je vflishal, ino kedar je enkrat nevérn ozhe od doma fhel, je bila v' kerfhanfki véri poduzhena ino kèrfhena. — Kako lepo priloshnost pa sdaj kristjani imajo Boga prav sposnávatí! Ne le sonze, méfenz in svesde nam ga nozh ino den osnanjújejo, temuzh vfako nedelo ino sapovedan prasník naf on sam v' hifhi boshji po naméftnikah fvojih vuzhi. Gorjéj nam, ako ga svefto ne pošlúfhamo!

Kedar je she odraftla, je hotel f. Barbaro ozhe omoshiti. Ona je pa obljubila Jesufu svefta oftati, ino je ozhetu lepo pohlevno povédala, de je kristjana, ino moli práviga edi-

1) Purgar. — 2) Lepa.

no trójniga Boga. Ta beseda je hudòbniga ozheta toljko rasserdila, de jo hozhe per pri-zhi vmoriti. — Dolshni so biti starisham otro-zi pakorni; alj zhe jim kaj sapovedujejo, kar je soper boshje sapóvedi, jih vbogati ne sméjo; sakaj vezh se je bati Boga, ko ljudi.

Sdivján ozhe shene svojo lastno hzhér pred nevérniga sodnika, ter jo satoshi, de je krist-jana. Sodnik jo s' lepim napravlja, naj malike moli. Alj Barbara je serzhno odgovorila, de raj vmerje. Sa to jo vkashe s' yolovskim shilami ali bikovizami pretépati, vso rasmesariti, ino po tém v' jezho sapreti. Po nozhi se ji Jesul sam perkashe, jo osdravi ino poterdi. — Srezhne dúshe, ki svojimu Gospodu svesto flushijo. Naj sapusti mati svojga otroka, Jesul svoje flushàvnize posabil ne bo.

— Drugi den njo spet pred sodnika pershe-no. Sopot jo v' malikvanje nagovarja; kedar pa nizh ne opravi, jo sapové nevmíleno biti, ji perli odtèrgati, jo sa lasé po mesti vlázhiti, ino s' sherezhim shelesam njene rane shga-ti. Ona je pa le v' nebo glédala, ino molila: »Tvoja roka o Gospód! me ne sapusti, faj s teboj vse premorem, bres tebe pa nizh.« —

Sadnizh jo obfodi, de bo ob glavo djana. Ino glej! nezhloveški ozhe sam svoji hzhéri glavo odseka. Ta hudobija je pa tudi v' nebo vpila. Po poti k' dómu je grosovítnega ozhe-ta strela vbila. Tako vse, kar je is

Boga rojeno svét premaga, vuzhi
f. Janes. Nafha véra je premagavka
sveta.

Vbogaj rada svojo mamo,
Slushaj svojga ateja;
Le takrát ne vbogaj samo,
Kér rasshalijo Boga.

6. S. B r i g i t a.

Isgléd poshtene sakonske shene.

Na Shvédovskim je bila f. Brigita rojena.
Imela je bogabojezhe ino imenitne starishe,
ki so bili kraljéviga rodú. V tretjim leti svoje
stàrosti je she le pregovorila, pa tako glad-
ko ino modro, de so se vsi sazhúdili. Ke-
dar so ji mati vmerli, njo teta lepo v' strahi
boshjim isredijo. — V' svojim desetim leti
je slis'hala enkrat od brídkiga terplenja Jesufo-
viga tako lepo prédgvati, de je od te dobe
krishaniga Jesusa védno préd ozhmí imela. —
Blagor dúšham, ki besedo boshjo svesto po-
slúshajo; podobne so pridnim buzhelizam alj
zhibelizam v' vigredi alj v' spomladi, ki vsako
jutro skerbno letijo sterd po ròshizah brat.
Zhe si le en sam nauk per vsaki predigi v'
ferze vtísnejo, skoraj bo Jesus v' njihovim
ferzi prebival.

Prihodno nozh po prédigi je Brigita Je-

šusa vidila, kako je krishan vef v' kervi ino v' bolezhinah bil. Bárala ga je, kdo je njega takó strašno ranil? ino je odgovor prijela, de tajisti, ki njegovih sapoved ne dershijo, ino tako slabo povrazhújejo toljko njegovo ljubésn. — Nalhi grehi tudi ponovljajo po duhovsko Jesufove rane, ino hudobni sapelivzi ga na krish perbíjajo, kedar nedolshne dushe morijo.

Nar pogoje ino nar rajshi je f. Brigita Kristufovo terplenje tudi per svojim delu premishlovala, ino se je premishlováje vselej milo rasjokala. — To premishlovanje terplenja Jesufoviga naj bo dekelzam nar lepshi ogle-dalo alj shpegel. Kedar te posvetno veselje moti, poglej, kaj je tvoj Isvelizhar sa tebe terpel, ino ne sapravljaj drage zene njegóviga saflushenja. Kedar teshko delash, alj kako drugo teshavo imash, spomni se Jesufa, kako voljno je on terpel sa tebe. Is svétiga krishá naf Jesus nar lepshi vuzhi prav po ker-shanfko shiveti.

Ko je she odrastla, so jo ozhe imenitnimu knesu alj firshu sarozhili. Isprofila si je she eno leto se sa sakoniki stan prav perpraviti. Molila je, postila se ino Bogu perporozhala, naj ji sakon poshegna, jo grehov varje, ji dobriga mosha ino pridne otroke da, zhe je njegova sveta volja. — Kako slabo se pa v' nashih zhash nevéste v' sakon perpravljajo! Samo dobre volje, Iepotizhanje trupla, slabe tovarshije, ino zelo nesramni

grehi jih vezhdel v' sakon sprémljajo; sa to je pa tudi toljko nefrezhnih sakonov. Na greslnim poti na' prava frezha nikolj ne frezha. V' sakoni je f. Brigita s' fvojim mosham lepo mirno shivela, otroke fkerbno redila, je rada molila, vbogim pomagala, ino je v'fim sakonfkim ozhitno pokásala, kakó se tudi v' sakoni lepo Bogu flushi. Pogosto je k' spo-vedi ino k' fvetimu obhajilu hodila, de bi shivela vedno v' gnadi boshji. — She bolj gorrezhe je po smerti fvojiga mosha kakor vdo-va Bogu flushila, je vuzhila mlade deklize, fvarila ljudí, jih h' poboljšhanju opominala, pa tudi fama v' o'ftri pokori shivela. Bog je fvoji flushavnizi veliko fkrivnih rezhi ras-odél, ona pa shenfkimu spolu lep isgléd sa-pustila, kakó naj devíze, kakó sakonfke, ino kakó vdove shivijo, de frezhno v' nebesa pridejo.

Prelepo zvetijo nam roshize tri:

Nedolshnosti lilja deklizham;

Violza poshtenosti shenam zvetí,

Poboshnosti fonzhna udovam.

7. S. D o r o t e j a.

Isgléd nevéste Jesufove.

Savólj fвете vére Jesufove je bila sveta Doroteja, alj Ratija pred nevérniga fodnika

pergnana; ino kér vére satajiti hotla ni, jo martrajo ino natesújejo; alj Bog ji da mozh sa Jesufa vse stanovitno preštati. — Zhe smo ravno flabe stvari, vender samóremo vse skos tajistiga, ki nam svojo mozh daja.

Kér sodnik vidi, de jo she tako strashne martre ne preobérnejo, devízo k' smerti obfodi. Tega se ona mozhno rasveseli, ter pravi, de bo skoraj v' nebeshki raj svojiga Shenina pri- fhla. — Na poti k' sodnimu kraju njo sa tega govorjenja del neki nevérn mladénzh, Teofilj po imeni, sasmehljivo poprosi, naj mu naj is verta alj raja svojiga shenina kakih roshiz, alj pa sadja poshle. Svetniza mu rada obljudi, ino veselo, kakor bi k' poroki fhla, sodno mesto nastopi. Prej de je glavo nagnila, prosi eno toljko ponehati, de bo nekoljko pomolila. In kedar moli, postoji mladenzh ves prijasen sravno nje, ki ji v' lepim pletarzi alj korbizi tri dishezhe roshe, ino tri svetle jabelka per- nese. S. Ratija ga Teofilu poshle, ino se da voljno ob glavo djati. — Tako dober Bog pravizhne shelje she na tej revni semlji dopolni; she lepshi jih po smerti v' svetim raji, alj v' diki nebeshki, dopolnil bo.

Ravno se je Teofilj s' svójimi tovarshami od tega sanizhlivo pogovarjal, kar mu je Rati- ja obljudila, ino she angelj v' mladenishki po- dobi k' njemu pride, ter mu sporozhi, rekózh: »Te roshe ino jabelka tebi Ratija poshle is raja svojiga Shenina.« To je Teofila tako ras- svetlilo, kakor svetiga Pavla nebeshka per-

kasen po poti v' mesto Damáshk. Sposnal je, de je le f. keršhanska, katoljška véra prava; je sapustil svoj grešhen stan, se je dal kerstiti, ino je kakor f. Ratija, sa véro svojo kri prelil.

Oj veselite se zhište dushe, ki svesto flushite Jesusu svojimu Gospodu; sakaj: »Oko ni vidilo, ne uho slišhalo, tudi nobeno serze obzhutilo, kar je Bog tajistim perpravil, ki njega ljubijo.«

Kér s' veseljam te glushijo

Sapelivzi, in shelijo,

Dekle, v' dobrim smotit' te;

Naj te sunaj vse obsuje,

V' ferzi Jesus le stanuje,

Jesus sam, in drujga ne!

8. S. E l i s a b e t a.

Isgléd ljubesnive prijátelze vbogih.

Snana je keršhánskimu svétu radodarnost f. Elisabete alj Life; pa veliko mladih ljudi misli, de je le bogatih ino odráshenih dolshnost vbogim pomágati. Elisabeta nam pokashe, kako naj tudi shé otrozi révesham perjатели ino perjatelze bojo.

Mlada gospodizhna Lisbeta je vboge takó rada imela, de je raji med njimi bila, kakor

pa med shtimanoj gospòdoj, po besedah svétiga písma, ki pravi: »Boljši je jiti v' hišo shaloſti, kakor pa v' hišo vefelja.« V' fredi med vbogim frótami in sapuſhenim' vdóvami je bilo nje nar vezho vefelje. — Vzhaſi ſe je prav borno oblekla, je ſhla med ſvoje domazhe goſpè, ino je rekla: Tako bi ſe jes noſila, ako bi bila vbóſhniga ſtanu. — Kakor lepo je, zhe ſe hzhére imenitniga, goſpòlkiga ſtana poniſhno noſijo, takó gerdo ino neſpodobno je, kedar ſe deklizhi fromaſhkih, kmétovſkih ljudi napihújejo, ino po goſpoſko noſijo. Take bo Bog gotovo poniſhal.

Po ſmerti ſvojiga moſha je ſ. Elisabeta zelo fromaſhko ſhivela, de bi potrebnim vezh pomágala, ino Jeſuſu bolj podobna bila, ki vboſhtvo toljko zheſti, de hozhe ſam v' vbogih ſpoſnán, ino darván biti. On bo koſárz alj glash mersle vode, ki ſe vbogim podá, enkrat lepo poplazhal. — O koljko je ſdaj Elisabetno plazhilo v' nebeſih, ki je toljko dòbriga ſtorila na ſveti! Kdor obilno dòbriga féje, bo tudi enkrat tam obilno ſhéł.

Kdor rad vbógajme daruje,
Jeſuſu on poſojuje:

Jeſuf je njegov dolſhník,
In ſa vboge povrazhník.

9. S. E v d o k f i j a.

Isgléd, kaj sveto pétje premore.

Nesreznhe so mlade deklize, ki jíshejo sapelivimu svetu dopasti, alj s' svojo lepotoj trupla, alj s' hladkimi marnami, alj pa s' nesramnim, klafarskimi pesmi. Godí se jim, kakor Evdokfiji, katéro je ravno to v' nezhisto shivljenje tako dalezh sapeljalo, de ni na svojo vest, ne na Boga porájtala vezh.

Dolgo zhasa je she v' tem shaloftnim staní preshivela, kar flishti enkrat o polnozhí popótniga meniha, ki je bliso njéniga stanovanja prenozhval, sveto pésm od sódniga dné na ves glas prepévati: kaj stráshniga zhaka gréshnika, koljko veselja pa pravízhniga. — Lepe, svete pesme so Bogu ravno tako vshezhí, kakor molitve, ino ginejo ferza ljudi, kakor nar lepshi nauki. — Koljko pohújšhanja bi se odgnalo, naj bi mladenzhi ino deklize namesto pleperz svete pesmi pele; mnogo dúsho bi pogublenju odtele, kakor brumen menih Evdokfijo.

Kedar ona shaloftno pésm tenko poslušha, oshiví nje vést; spet se prebudí is svojiga gréshniga spanja. Kakor hitro se je rasdenilo, poshle po bogabojézhiga meniha, ino ga prosi, naj ji stráshne resnize te pesmi na dalez rasloshi. Slishti od oistre sodbe boshje pred meniha poklékne, rasodene svoje rasvujsdano shivljenje, ino ga prosi, naj ji

svetva, kaj bi sa isvelizhanje svoje storila? — Oj de bi mi svojiga serza boshjimu opominvanju ne sapirali, ki se nam sdaj fkos nalho vést, sdaj po prédgarjih ino spovednikih glafí, kako lahko bi toljko gresnikov milost boshjo doseglo!

Opuстила je Evdókfija vso nezhémerno nofho, spokornikov roslovník ¹⁾ je sazhela nositi. Podala se je med drushino bogoljubnih devíz, ino je neprenéhama na boshjo milost klizala. Bog je vflifhal prave spokornize mil glaf; je dal ji sopet ljub dushen mir, dal ji mozh vse terplenje serzhno premágati, ¹ ino zelo vmreti sa sveto Jesufovo véro.

Takó sapeljajo posvetne shelje mladino v pregréfno shivljenje; pa tudi modro posvarjenje mnogo dusho na prav pot saverne. Zhe si pa ozhitno svariti ne vúpamo, le kako sveto péfm od smerti, od sodbe, od pekla alj nebés lepo sapojmo; ino nehalo bo klafanje, omolknili bojo hudobni jesiki, ino Bog se shalil ne bo. To naf. f. Pavl vuzhí, ki pravi: »Opominajte se med sebój s' psalmi, s' hvalnimi ino duhovskimi pesmi: pojte veselo v svojih serzih Bogú.

Zhe sveto prepévash, skufhnjaj
va beshí,

In angelj varh tebe poslufha;

¹⁾ Ojstó oblazhilo.

Neframniga pétja se fhkrat ¹⁾ veseli,
In angelj varh tebe sapufha.

10. S. E v f r á s i j a.

Isglèd devizhne ponishnosti.

Ponishnost je sveta dolina devíshkiga ser-
za, v' kateri nar gorfhi ²⁾ roshize deklíshkih
zhednost rástejo, ino zvetó. Tega nam daja
f. deviza Evfrasiya shiv isglèd.

Bila je zesarju Teodósiju blishna shlahta,
pa she od svójiga pétiga leta se je vsa Je-
sufu isrozhila. Imela je brumno brumno ma-
ter, ki so vedno perporozhali svojo hzhér
Jesufu ino Mariji, rekózh: »Gospód Jesuf
Kristuf, vsemi to déte v' svoje ofker-
blenje, sakaj le famo tebe ono jifhe,
le v' tebe savupa! —

Blagor otrokam, sa katere staríshi prav
mólijo; proshnje ozhetove, ino materne folse
sa otroke pred Bogam niso saftónj.

V' svojih mladih letah se je v' sveto dru-
shino bogabojezhnih devíz, k' nonam podala, se
ovarvat sapeliviga sveta. Sapustila je vso po-
svetno zhast ino lepòto, posabila iménitno
shlahnijo svojiga stanu. Bila je med svojimi
fèstrami, kakor nar slabíshi dekla. Rada je

1) Vrag. 2) Lepíshi.

drugim postéljala, hišo pométala, vódo v kuhnjo nosila, kruh pekla; nobeno delo ji ni bilo preflabo, ni jo grosílo she tak teshávniga posla. 1) — Alj ne le pridna, tudi pohlevna, ino s' vřim takó prijasna je bila, kakor bi bla med njimi nar bornišhi. — Nar vezhi vrednořt per Bogu ino per ljudéh tajista dekliza imá, ki sama ne vé, kaj veljá. Kedar je enkrat neka tovarřhiza, hzhér porednih řtarřhov, Evfrasijo gerdo rasshalila, ni zhakala, de bi jo una sa saméro prošila, ampak sama je pred njo pokleknila, ino se s' njo lepo řprávilá. — Kaj takiga le ponishno ino pohlevno ferze řtoriti samore; kdor sam sebe prevřfokomišli, she odpustiti nozhe. Kako nekerřhanřko bi to bilo!

Ljuba dekliza! alj hozheřh pred Bogam kaj veljati, varji se řhtimanja. Vře, kar do briga imářh, je hoshji dar; zhe on tebi to svoje odvseme, kaj bo tebi ostalo? »Kaj imářh, pravi ř. Pavl, de bi ne bila prijela, zhe pa prijela ři, kaj se hvališh, kakor bi ne bila prijela?« Lepo se sařtopi s' vřim, ne shali tovarřhov ne tovarřhiz; ako pa drugi tebe rasshálijo, le rada jim vře odpuřhaj, kakor rad tebi Bog odpuřti; le tak bořh imela veliko veselih dni na řveti. »Vuzhite se od mene, govori řesuf, kako řim pohleven ino ponish-

1) Dela.

niga ferza, ino bote najdli mir svojim
dušham.«

Ponishnost, pohlevnost in ljuba krot-
kóft,

Te dajo deklizham nebeshko vrednóft.

11. S. Evlalija.

Isgléd kerfhanfke fèrzhnosti.

(S. Evlalija, Shpanfka dekelza, she le
fhtirnájft lét stara, je bila mozhnejši kakor
vše martre, s' katerim so jo hotli neverniki ob-
sveto kerfhanfko véro fprávití. Sa to, kér
je is mládiga svešto Bogu flushila, se malo-
pridnih tovarshij varvala, je ferzhnost Jesufova
v' njej prebivala.

Grosoviten oblaftník je nevsmíleno kristja-
ne preganjal. Vsi véni so v' strahih bili,
mlada Evlalija se pa ni sbala. — Kedar ona
ferzhno pred sodnika stopi, jo on serdito po-
bara: »Kdo si ti?« Ino ona mu bres strahu
odgovorí: »Jes fim Evlalija, flushav-
niza Jesufa Kristufa, kralja nebéf
ino semlje.« — Oj frezhna vsaka dušha, ki
to odgovoríti samore! Ni se ji bati tesháv, ne
she toljko grosovitnih sovráshnikov.

Nevsmílen kervolòk ji s' ognjam protí, ji
druge strafhne martre kashe, ino jo otepsti
sapové, alj ona se njemu nasmejí, ino praví:

«Bog je per meni; nizhefar se ne bojim.» Naj bi se vsaka dekliza vselej spomnila, de je Bog per njej, kedar bo od sape-livzov k' hudimu skufhana, sveta grosa bi nje-ne flabe pozhutke spreletela, in vsak greh bi s' boshjoj pomozhjoj lahko premágala.

Sodník ves serdít, de mládiga deklizha premágati ne more, jo vkashe na tesávnizo raspeti, s' shelésnimi grebeni rasmeláriti, ino s' sherjavzov po ranah shgati. Vsa v' eni raní s' kervjòj oblita je veselo savpila: »O moj Shenin ino Isvelíhzar! kako lepo se sveti v' teh mojih ranah tvoja shiva podoba. Vse te kervave rishe, po mo-jim shvoti sapifane, tvoje terplenje prav shivo pokashejo, kako si ti v' resnizi terpel.« Tako vse voljno prestopí, ino gre k' svojimu Jesusu v' vezhno veselje.

Glej ljuba dúsha, mlado muzhenizo, 1) kako, serzhno sa Jesufovo ime vse preterpí; kako nevoljna si pa ti, zhe tebi kdo tvojih domazhih kaj sháliga rezhe, zhe te kak sob pobolí, alj tebi Bog kako drugo teshavzo poshle!

Le samo kdor s' Jesufam rad poterpí,
Se enkrat v' nebesih tam s' njim ve-
felí.

1) Marternizo.

12. S. E v s t o h i j a.

Isgléd ponishne, pámetne noshinje.

Mozhno gres'hijo matere, tete, babize ino pestovne, ktère she v' prvi mladosti otroke nezhémerno oblázhijo, ino jih po tém takim gisdosti alj oferti vuzbijo. To prizha shivlenje s. Evstohije. Bila je shlahna Rimška dekelza, ino je she od mladih nog vse nezhémmerne ino prasne shège shénkiga spola sanizhvala. Le Bogu flushiti, ino njemu dopasti jo je veselilo. Neki teti ta pohlevna noshinja mlade deklize ni dopadla. Rezhe ji ponishno preprosto oblázhilo isflezhi, ino drugo shtimano obleko dati, de bi se po shégi drugih dekliz nosila. Vkashe ji lasé nakrishpati, ino olishpati glavo, ter pravi, de se takó nositi njenimu stanu spodobi. Mlada Evstohija bila je tega slo shálostna. Alj kaj se je sgodilo! —

Prihodno nozh se gísdaſti 1) sheni angelj perkashe, ino ji strashno sashuga, rekózh: »Predèrsnila si se s' svojimi pregrés'nimi rokami devishke glave lotiti, ki je Bogu posvezhena; sa to se ti bojo ravno te roke posushile. V' petih mésenzih tebe k' pokopi ponesó.« Kar je govoril, se je sgodilo.

1) Prevsetni.

Neumne matere pogosto nar vezhi veselje imajo, videti svoje hzhére prav drago oblezhené; zelo natihim ozhetam jemljó, de hzhéram gisdavo obleko omilhlújejo. Alj ravno te hzhére, íkos gisdost v' greh sapeljane, svojim materam solse prelivajo, inó jih prehitro pod grudo správijo. — Oj nefrezhna draga kupzhija s' kateroj se dúsha ino telo sapravi, premoshenje satrati, híl'ni mir odshene, zhafna frezha ino vezhno isvelizhanje sgubí. Dékli-zam nar goríhi lepota je zhednost serza, nar lepíhi oblazhilo je krilo, ki si ga same naredijo.

Od te dobe se je deviza Evstohija she bolj nezhémernosti varvala, je sa svojiga vuzhenika s. Hironima imela, ino je svoje tiho bogaljubno shivljenje v' Betlehemu bliso jaselz Jesufoviga rojstva íklemila.

Kaj pomaga vsa lepota,

Ako serze lepo ni?

Vsa nezhémernost je smota,

Ki nedolshnost oflepí.

13. S. F i n a.

Isgléd devíshke framoshlívosti.

S. Fina je bíla dekliza sáliga liza, pá she lépfhiga nedólshniga serza, ino framoshlive dúshe. Veliko mladenzhov se je hotlo

s' njoj snániti, alj bali so se Fine ogovoriti, kér se je toljko pametno ino framoshlivo nosila. — Tako je dober Bog nedólshnosti dal sa tovarshizo framoshlivoft, ki jo svesto varje, ino se nje lozhiti ne da. Sreznha dekliza, ki te dvé sestri svesto v' svojim ferzi ohrani; ne bo svojiga devishstva sgubila. Lize, ki ga rudezhiza objide, kaj nesrámniga ílíshati, alj saglédati, bo dolgo lepo rudezhe; ako ga kerv vezh ne oblije, bo kmalo blede, sakaj nja nedólshnost je vmerla.

Fina je rada vezhdel sama bila, ino ni v' flabe tovarshije sahájala. Vedla je, de flaba pajdashija dobro sadershanje kasí. Kedar je íhla po svojih poslih alj opravilah, ni na poti postajala, ne sjalov prodajala, ni presherno osírala se; ponishno je hodila svoj pot. — Kdor ozhi okolj sebe pase, germado nezhistiga ognja v' svoje ferze nanafha, ino ne more biti zhistiga ferza. Nezhisti pogledi so strele, ki nedólshnost vbijejo.

Pogovarjati se sa prasne rezhi Fino ni veselilo; posebno fkerbno se je moshkiga spola sogibala. Drugih ljudi ogovarjati se je svesto varvala, kér je védela, de tudi beseda zhloveka vbije. Le sa potrebne rezhi se je rada ino kratko pomenila, sakaj: »Veliko govorjenja ni bres greha.«

Ravno to njeno modro sadershanje je pa drugim možno merselo. Rekli so, de sa to ne govori, kér je preshtimana. Alj poterpela je vse te kríve besede, ino je raj v' djanji po-

kásala, kakó je poníshniga ferza. Kdor hózhe vsem ljudém vstrezhi, se vel' smoti, Bogu pa saméri.

Bog tepe, ktire ljubi, de jih ozhisti inó isvelizha. Tudi Fina je hudo sbolela ino je morla sťraťhne bolezhine terpeti. Zhe dalje huj je s - hajala, k' flédnimu se fhe smé - siti alj geniti sama samogla ni. Alj poter - peshlivoťt ji zhaťno, kratko terplenje v' ne - beťhko veselje premení. Lepo je v' Gospodu vmerla. — Blagor jim, ki so zhistiga ferza; Boga bojo gledali.

Alj nedolshna hózheťh bit' deviza,
Naj bo sramoshlivoťt tvoja tovarťhiza.

14. S. F l o r a.

Isgléd, kako dobre dela oprávljati.

S. Flora je bila na Shpanťkim rojena. Ozheta je imela Turka; sakaj Turki so tizhať v' Shpanťki semlji gospodáрили; mater pa sťkerb - no kristjano, ki so jo lepo v' kerťhanťki véri poduzhili. She is mladiga je bila vbogim po - ľebna prijátelza, ino je potrebnim pomagala, kar je premogla. Pa ívojih dobrih del ni ljudém pravila; tiho je djala, in misľlila: Bog vé ino vidi vse, tudi kar se sťkrivaj sťgodí. Levizi ni potreba védeti, kar desťniza dobriga sťtori; kakor je Kristuf vuzhíľ.

Kdòr vbógajime daja, Bogu posojuje; alj Bog plazhoval ne bo, kar savolj ljudi storimo, de bi hvaleni bili. Zhe le sa to dobro délamò, de bi od drugih vídeni ino po tem hvàleni bili, smo she svoje plazhilo prijeli.

S. Flora se je is mládiga rada postila, zhe je she ravno mala bla. Kar je sebi pertèrgala, je vboshzhekam dala. — Dobro je sa vse ljudi se po kerfhanfko postiti, potrebno pa sa vsákiga gréshnika. Post pregrehe pomorí, ino nasli dufhi k' nebesam pomaga. Srezhen, kdor se is màliga posta vadi.

Flora je pa tudi rada molila, posebno kedar je od svojiga lástniga brata pregánjana, ino Turfkimu oblastniku satóshena bila. Serzhno je stópila pred nevérniga sodnika, je prizhala sveto Jesufovo véro, ino je vesela sa njo svojo mlado glavo dala. Dobre dela so jo v' nebesa sprémile.

»Skerbite li sa prijatele, pravi Jesus, ki vas bojo enkrat v' vezhno prebivalishe sprijeli.« Dobre dela dufhne ino telefne milosti nas v' nebesih zhakajo. Rija jih ne sné, mol ne konzha; tati jih ne vkradejo, ino smert nam jih ne vsame. Vse drugo nas bo minulo, le one nam bojo vezhno ostale.

Ako tebe s' svojoj hvaloj svét polona;
Tak sgublena bo sa tebe vezhna krona.

15. S. F r a n z i f h k a.

Isgléd bogabojezhe sakonske shene.

Kakor se drevze nagne, tako bo israſtlo drevó, ino déte she v' mladosti pokashe, kaj bo v' ſtarosti is njega. Ravno takó ſ. Franzífhka alj Franza. Bila je ſhe otrók, ino ſe je ſhe rada domá v' kak kotez ſtiſnila, ſkrivaj moliti. Se v' molitvi s' Bogam pogovárjati jo je vezh vefelilo, ko pa s' drugimi otrozi jigrati.

Kar ſe deklet navadi, tudi shena ſna. Po volji ſvojih ſtarſhov ſe je omoshila, ino je s' ſvojim moſham ſhtírdefet lét v' lepi ſaſtopnoſti mirno shivela. Pohlevno je poterpela ſlaboſti ſvojiga moſha, mu je jiſkala vſtrezhi v' vſih pravizhnih rezhéh. — Sreznha je ſamo tiſta ſakonska, ki je pohlévniga, mirniga ſerza. Poterpeshlivoſti je v' ſakoni toljko potreba, koljkor vſakdánjga kruha. Le v' ljubesnivi ſaſtopnoſti ſakonska ſrezha zveti.

Svoje otroke je ſkerbno vuzhila, ino v' ſtrahu boſhjim redila jih; ravno to je bila pa tudi otrók nar vezhi ſrezha. Veliko premoſhenja otrokam vezh ſhkodje, ko haſne alj pomaga, zhe pámetno ino poihteno isrejeni niſo. — O naj bi vſe matere to ſpoſnale, ino ſvojim otrokam bolj ſa lepe nauke ſkerbele, kakor ſa polne ſhkrinje blaga! Dobra mati otrokam hiſho prave ſrezhe poſtavi, ozhe jo pokrije.

Svojo drushino je ſ. Franzífhka lepo ime-la, ino je s' ſvojim polli takó prijaſno shivela,

kakor bi bila njihna sestra. S' njimi je dělala, s' njimi molila, ino si je vsako jutro ino svežer toljko zhasa vsela, de jim je kaj lepiga brala, alj se kaj svétiga pogovarjala s' njimi. Sa to so jo pa tudi hlapzi ino dékle vfi radi vbógali. — Sreznha hifha, ki ima dobro gospodinjo; ona je svojim zhasne frezhe ino vezh-niga isvelizhanja mati, ino je vezh vredna, ko polne s-hrambe blaga; shlahni kamni nje ne plázhajo.

Zhe pa hozhesh kdaj dobra gospodinja biti, ne smélh v' svojih mladih letah mehko ino rasvujsdano shiveti. S. Franzishka je ojstro shivela, je s' porednim alj flabim shivesham sa dobro vsela, se je terdo postila, ino se je pre-prosto nosila, de si je ravno imenitniga stana bila. Ni lepo sa gospodarja lino gospodinjo, ako sta kmétshkiga stana, ino sdrava, pa posebej jesta. Drushini flab shivesh dajati, sebi pa boljshi jedi kuhati, je malopridna rasvada. Skupaj dělati, skupaj vshivati Ozhe nebesški poshegna.

Po dobrih voljah hoditi ni bilo Franzishke videti; raj je doma vbogim dala, kar bi bila po veselizah sapravila. — Hujiga greha gospodarji ino gospodinje ne storijo, kakor zeze dni po boshjih potih, po gostijah, botrinah ino kolinah hoditi; dom, otroke ino drushino pa v' nemar pustiti, ki se lahko pohujshajo, kedar bres vfiga strahu shivó. Hifha bres gospodarja ino gospodinje, pa truplo bres glave, kaj bo is nju, kakor merlizh?

Posebno fkerb je f. Franziskha sa mlade shenske imela, jim je delo dajala, alj pa v' flushbo pomagala, de bi se v' pohajanji ne spridile, sakaj lenoba je koshata mati vsih pregréh. Vuzhila jih je toljko fkerbno, ko bi jim lastna mati bila. — Po smerti svojiga moshha se je vdova v'fim posvetnim rezhém odpovedala, ino je na svojo starost le sa nebese fkerbela. Bila je v'fim pobóshniga shivlenja lep isglèd, ino tudi frezhne smerti. — Takó lehkó je zhlovek v' vsakim stani frezhen ino isvelizhan, naj le svoje dolshnosti svesto dopolni.

Hozhesf biti frezhna mati,
Mor'f devishtvo prav sposhtvati;
Le poshtena dekliza
Srezhna shena sakonska.

16. S. G e n o f e f a.

Isglèd bogabojezhe kmétifhke
deklize.

Hozhesf dekliza mlada frezhna biti, ne sanashaj se na svoje salo 1) telo; lize ravno ko roshen zvet obletí. Ne posheljúj gisdovih alj fhtimánih oblazhíl; one se sa dnar kúpijo, pa tebi nobene vrednosti ne dajo. Le sa zhednosti ferza fkerbi, kakor f. Genofesa.

1) Lepo.

Na Franzoskim od bornih staršev rojena, je bila sale postave, pa še lepši duše. Ni porajtala na telesno lepoto; le sveto shiveti, ino dušo s' zhednostmi léplhati jo je nar vezh fkerbelo. — Deklize, ki truplo svoje preveliko lišhpajo, rade svoje duše posábijo; le pregréšnimu svetu dopádajo, Bogu se pa samérijo. Kaj bo is takih, kakor gréšhnize.

V' sedmim leti svoje starosti je f. Genofesa od svétiga fhkofa Germana zheden krishez dobila, in ga je na vrati nosila, de svetih naukov posabila ni, ki so jih fhkof deklizi dali, rekózh: »Sanizhúj nezhémerno obleko, ponishna bodi, ino svojo zhístošt ohrani.« Vse to je f. Genofesa obljuliba, ino tudi svešto dopolnila je. — Oj naj bi se spomnile vse keršhanske deklize, ki tudi nóšijo krishze na patanoshtrih (moljkih), alj na perlih, de jih krishan Jesuf ravno to vuzhi.

Kér je f. Genofesa vsa brumna ino poshte-na bila, so jo sazheli ljudjé hvaliti, ino povsdivgati; alj ona se ni shtimala, še le ponishvala se je, ter je védela, de hvala ljudi nar vezh pogubi. — Koljko devíz je še sapelíva pohvala goljufnih perlisvalzov ob nedolshnosti spravila! Dekelza, ki rada sladke besede poslušha, sama sebe oglušha, de posvarjena slushala vezh ne bo.

Genofesa je pridno ovze pasla, in vsa nedolshna, kakor one, je bila svešta ovzhiza Jesusova, ki je svéšt Pastír svojih ljubih ovzhiz. Kako frezhne so lahko na desheli deklize, ki

flúshijo svešto svojimu Bogu! Vezhi nevarnost je po mestih ino gradih svojo zhišto sgubiti. Boljšhi je per kmetih zhišto ino vboshno shiveti, kakor med gosπόdoj bres poshtenja koshato hoditi. Kedar so f. Genofesi starishhi odmerli, je fhla v' blishno mesto Paris, ino je tudi v' mesti svešto Bogu flushila. Ravno sa to je pa morla veliko terpeti. Imeli so jo sa hinavko, zopernizo, ino fhe druge gerde perimke so ji dajali; alj molzhala je, molila sa svoje sovrashnike, ino se ni dala motiti v' svojim svétim shivlenji. — Ako je ravno ojstrô shivela ino pogosto boléhala, je vonder vzhákala bliso devétdefet lét. Bog je ji dal pred smertjo ino po smerti veliko zhudeshov délati, naj bi ljudjé sposnali, kakó svešta boshja flushávniza je, ino de bi njene stopinje posnémali.

V' zhištim' ferzi svojimu

Lepshaj sedesh Jesufu;

Tvoje zhišto naj teló

Tempel svet'ga Duha bo!

17. S. Helena.

Isgléd dobrodarne kristjane,

S. Helena je mati pèrviga kerfhánskiga zesarja Konstantina. Rojena od bornih ajdovskih ljudi, pa sale postave ino glave modre, je rimskiga vojshaka Konstanzja Klora sa mosha

dobila, ki je po tém sa zefarja povsdignen bil. Alj flaba je bila vša njena frezha, ker she práviga Boga sposnala ni.

Mogozhen Konšhtantin, njeni fin, je imel s' svojim nasprótnikam hud ino nevárn boj. Bal se je od svojga sovráshnika premagan biti. V' tej íkerbi se njemu na nebi svetel krish perkashe, ino na krishi besede sapísane: »Po tém snamenji bošh premagal.« — Dal je satorej na svoj bandér slat krish narediti, ga pred febó v' vojlko nesti, ino sovrashnik je bil pokonzhan. — Po tém se je on keršiti dal, ino tudi njegova she per íhtir ino shéštdefet lét stara mati Helena. Od téga zhafa je bila ona vša gorezha sa sveto Jesufovo véro; je zérkvam po mestih ino po velih lepe, drage zerkvene rezhí vbogajime dajala, ino je vša ponishna s' drúgimi kristjánami k' boshji flushbi hodila.

V' svojim osemdesetim leti se je she v' sveto deshelo podala, je v' Jerusalemi ino na drugih svetih mestih, kjér je našh Gospód Jesus Kristuf hodil, vuzhíl ino terpel, lepe zérkve sídala. Na hribu Kalvariije je nala ájdovfki tempel, ki so ga bili nevérniki is sovrashstva posidali, rasfuti, ino sveto mesto spet ozhéditi, na katerim je bil Kristuf krishan, ino pokopán. Per tej prilóshnosti je zhudama svet krish najdla, na katerim je bil Jesus raspét. Postávila je zérkuv v' Betlehemi, kjér je bil Kristuf rojen, ino na oljki góri, kjér je v' nebesa shel. Tako lepo je sa boshjo zhast skerbela,

pa tudi vbogim vsákiga stanu, po vsih krajih
zhudno veliko dóbriga storila; vsem je bila
dobra mati. — Zhe ravno nima vsaki zhlovek
premoshenja toljko dóbriga storiti, ima vender
perloshnost po svojim stanu Bogu flushiti, ino s'
révnimi vsmilenje imeti po svojim premoshenji.
Kdor ima veliko, daj veliko; kdor pa malo
imá, naj le da, kar premore. Bog ne gleda
na dar, temuzh na serze tega, ki daruje.

V svoji veliki starosti je she svojiga sina,
zesarja Konstantina lepo materno poduzhila,
ino je v njegovim narozhji sveto vmerla. Bla-
gor vsem, ki v Gospodu kakor ona vmerjó;
njih dobre dela grejo sa njimi.

Vfako pridno dobro delo

Bo plazhilo tam imelo;

Le kdor dela dobro rad,

Bo v'nebesih tam bogát.

18. S. H e m a.

Isgléd kershanfke gospodinje.

Blaga Hema je bila na Pilshtanji v' spod-
nim Stajarskim domá, kjér se shé malo kaj
stáriga grada posna. V' leti devet sto tri
ino osemdeset se je vrodila. Njeni bogati
ino imenitni starišhi so po Koroshkim, Krajn-
skim ino Shtajarskim veliko gradov imeli;
pa njih nar vezhi veselje bila je mlada

Hema, sakaj fama pamet, krotkóft ino pokórhina jo je bila. — O pazh ref! dobri otrozi so starishov nar vezhi bogastvo, pa tudi flabi nar vezhi nesrezha. Kaj de bi tudi vsaki starishi sa svoje otroke toljko fkerbeli, kakor itarishi sa svojo Hemo.

Kedar je Hema nekoljko odrastla, jo poshlejo na dvor némsfhkiga zesarja svétiga Areha, 1) zesarizi sveti Kunigundi, de bi se per téh imenitnih ino bogabojezhnih ljudéh vsiga dóbriga navuzhila. — Kako gerdo je pa v' sedajnih zhasih sa starishe, ki pogósto sami kaj ne snajo, pa tudi svojih otrók v' poshtene hishe ne dajo, de bi se potrébniga isvuzhili. Kaj pomaga hzhéram she takó bogata dota alj erbhina, zhe pa v' glavi potrébniga nauka ni, ne v' serzu poshtenih misel kershánfkiga sadershanja? Otrokam sa potreben nauk ino poshteno sadershanje fkerbeti je boljshi, kakor jim sapustiti polne fhkrinje blaga.

Od brumne zesarize lepo poduzhena je Hema po volji svojih starishov Bilhelma, imenitniga, pa tudi poshteniga knesa alj grofa v' Selzah na Korosfhkim vsela, ino je s' svojim sakonskim veliko lét v' lepi saftópnofti ino v' ljubeshi shivela. Skerbela je kakor pridna gospodinja sa svoje pohishtvo, alj sravno zhasne fkerbí ni Boga posabila. Rada je po premoshenji shlahna gospá veliko vbogajime daja-

1) Hajrariha,

la, svesto molila, pa tudi svoje podloshne v' svetim strahi imela, de so Bogu svesto flushili. — Le tam, kjér je strah boshji domá, tudi shegen boshji prebiva.

Bog je svojo flushávnizo tudi s' velikim terplénjam objískal, de bi njej lepshi krono v' nebesih perpravil. Imela je sala fina dva. Lepo jih je isredila, ino zhes vse drugo na sveti njuj je bila vesela. Nekoljko hudobnih flushávníkov, ki so rudo kopali, je neko strashno gerdobo storilo, ino mlada gospóda sta jih ojštro poshtrafala. Na to so se hudôbneshi spúntali, ino sveti Hemi oba fina vbili. — Tudi mosh ji je na poti vmerl. Bila je sdaj vboga, sapushena vdova bres mosha ino bres otrók. Velika je bila njena shaloft, pa she vezhi savúpanje v' svojga Boga. Kakor Marija boshja mati, je tudi ona rekla: Dekla sim svojiga Gospoda, naj se meni sgodi po njegovi besedi. — O naj bi se vsaka gospodinja v' nesrezhi ino v' terplenji, bres ktériga nobena hisha biti ne more, vselej spómnila, de: Kar Bog stori, vse prav naredi.

Kér ni vezh svojih na sveti imela, je skerbelá sa toljko vezh, kako bi bolj Gospodu dopadla. Posídala je s' svojim premoshenjam v' Kerzi na Koroshkim lep klošhtar, de bi v' njem duhevni sa boshjo zhaft, ino sa poduzhenje ljudí shiveli. In kedar je svoje posvetne skerbi pooprávila, se je ravno v' tajisti klošhtar k' nonam podala, je med njimi kakor nar manjšhi sestra shivela, ino na svoje stare dni le sa

nebesa fkerbela. Kar je jiskala, je tudi naj-
dla: med isvoljenim' vezhno shivljenje.

Naj sveto Hemo vse deklize v' svojim de-
vishtvi, shene v' sakoni, ino vdove v' svoji sta-
rofti svefto posnémajó, ino ne posabijo, kar
f. Duh govori: »Lashniva je lepota, ino
prasna posvetna zhaft; shena, ki se
Boga bojí, ona bo hvalena.«

Le nebés je treba nar poprej jiskati;
Bog nam hozhe drugo sa navershek
dati.

19. S. I s a b e l a.

Isgléd vfmilene devize.

Srezhni otrozi, ki imajo bogabajezhe sta-
rishe; kakovi starisfi, so vezh del tudi otrozi,
ako jih vbogajo, kakor f. Isabela, Franzof-
kiga kralja hzhér. V' kraljevi hifhi bi lahko
bila vse iméla, kar bi se ji spoljúbilo blo; alj
poshteni devizi ni bilo sa posvetno mar; vfa
ponishna in kròtka ¹⁾ je bila, ino poboshno
shivela, kakor so jo bogabojezha mati f. Blan-
ka vuzhili. Svojo nedolshnost varvala, svete
bukve brala, ino pridno sa vboge délala je.
Marfkateri froti je oblazhilo naredila, ino mnó-
giga otroka oblekla. — Kako lepo je, ker se bo-
gate hzhére ponishuo nosijo, ino namesto svoje

¹⁾ Pohlevna.

truplo s' draginoj lepotiti, raj vbogim oblazhila omisljijo, alj pa bolnikam postréshejo, kakor f. Isabela.

Naredila je enkrat neko posebno zhedno kapzo, sa katero jo je brat, kralj Ludvik profil, naj bi jo njemu dala. Alj lepo prijasno mu rezhe: »Ta kapza je pervo delo mojih rok po tej ihegi, sa to jo hozhem Jesufu dati, naj bo pervina njegova.« Ino na ravnost je kapo bolni sheni poslala, katero je s' vsem preskerbela.

Tako naj vboshze sa naméstnike Jesufove sposnamo, de tudi nam enkrat porezhe: Lazhen sim bil, ino meni ste jésti dali; shejn sim bil, ino dali ste meni piti; gol alj nag sim bil, ino ste mene oblekli. Refnizhno vam povém, vse kar ste enimu mojih nar manjših storili, to ste meni storili. — O Kako bogátiga dolshnika, ino povrazhnika svéstiga si je Isabela isvolila, per katerim sdaj svoje plazhilo savshiva!

Vesela bodi pa tudi vsaka frota Jesufovih obljub; on bo sa tebe povernil, kar ti namesto njega dobísh. Ako si pa bogata ino premoshna, vbogih ne sanizhúj; spofhtúj jih ko samiga Jesufa, ino pomagaj jim v' njegovim imeni; tako postreshesh svojimu Isvelizharju.

Kar kolj vbogim podelimo,

To sguhleno nam ne bo;

Tamkaj enkrat sadobimo

Stokrat vse povórjeno.

20. S. J e d e r t.

Isglèd kerfhánfkiga devifhtva.

S. Jedert, ki jo tudi sveto Jero 1) imenujejo, bila je shlahnih ino bogabojezhnih ftariſhov hzhér. Ker je vedla, de Bog ne porajta na shlahen ino imeniten ftan, ampak de njemu le shlahno ferze dopade, ſe ni fhtimano noſila, temuzh fkerbela je prav boguljubno shiveti. Bolj jo je veſelilo moliti, kakor rájati; rajſhi je pogofto h' boshji miſi hodila, kakor na poſvetno goſtvanje. De bi ſa vſém Jeſuſova bila, mu je ſvoje devifhtvo na vezhno ohrániti obljubila.

Veliko je shlahnih mladenzhov Jederti v' ſvate hodilo; zelo kralj Dogobert je njej ime-nítniga shénina ponujal; alj ona je odgovorila: »Nozhem tega, ne drugiga; Jeſuſ Kriſtuſ je moj shenin.« — O de bi vſako poſhteno dekle fléhernimu ſapelivzu ravno to odgovorilo, ki jo hozhe ob ljubo nedolſhnoſt ſpráviti!

Po ozhétovi ſmerti ſe je ſ' ſvojó bogabo-jezhó máterjó v' kloſhter podala, bolj ſveſto Bogu flushit, ino loſhej ſveto shivét. Kakor je is mládiga lepo shivela, je tudi ſveto vmerla. Jokate ſo ſe njene tovarſhize ſa njó, alj veſelo ſo ſpréjmili nebeſhki angeli nje duſho k' nebeſhki ſvatovſhni alj ohzeti, vézhniga veſelja.

1) Ljuto.

Sreznha je deviza, ki po izgledi, f. 'Jederti Bogu posvezhena v' klofhtri shiví, ino lahko s' veselím ferzam rezhe: »Kraljestvo svetá ino vso posvetno lepoto fim sanizhvala savolj ljubeshni svojiga Gospoda Jesufa Kristusa, ki fim ga vidila, kateriga fim ljubila, v' njega vérvála, le njega rada imela.« — Alj vsaka ni poklízana, de bi v' klofhtri shivela; tudi na sveti le poshteno ino sveto shiví. Ljubi Boga, ino greha se varji, svoje dolshnosti svesto dopolni, takó bosh zhasno freznha ino vezhno isvelizhana; sakaj is vsakiga stana je pot v' nebese odpèrt.

Hozhesf zhasno freznha biti,

Enkrat pa v' nebese priti:

V' svojim stani svesta bodi,

Pot pravize fkerbno hodi!

21. S. J u l i j a.

Is glèd sveste flushávnize boshje.

V' velikim mesti Kartago v' Afriki, kjér samorzi prebívajo, je bila Julija shlahniga stanu rojena. Grosovitni sovráshniki, ki so jih Bandale imenovali, so mesto premágali, veliko ljudi pomorili, druge pa v' sushnost predali. Julijo je kupil neki kupzhová vz v' Sirski desheli na jntrovim, ki mu je bilo Evsepi ime.

— Teshek je bil sa Julijo fushen stan, alj is ljubesni Jesufove je rada flushila, svešto svo- je opravila storila, se je ponishno ino pohlev- no nosila; sa to je njeni ajdovski gospodár njo toljko rad imel, de je sam rekel: »Raj bi vse svoje premoshenje sgubil, kakor to dekle.«

— Takó dopade svěť hlapez alj dekla Bogu ino ljudém; malopridne drushine pa se vsak bojí. Ne sa posvetnih gospodarjev del, ne sa zhasno plazhilo, temuzh savolj Boga naj hlapzi ino dekcle pridni bojo; sakaj on bo njim pravi- zhen ino vezhen povrazhnik. Vse naj k' njegovi zhasťi storijo, kakor s. Julija, ki je bila perprá- lena sa Jesufa tudi svojo kerv preliti.

Evsepi se je v' Franzosko na kupzhijo podál. Dalezh po mórji so se peljali, ino gre- dózh v' fredi morja na otok pridejo, ki se mu Korsika pravi. Otozhani so ravno svojimu ma- liku imenitno godvanje obhájali, ino mu vola saklali; so pléfalí, pili ino jedli. Tudi Evsepi s' njimi potegne; Julja pa v' barki oftane, ino klezhé svojimu Jesufu flushi. Kedar poglavár to své, sazhne Evsepíja krégati, sakaj kristjano v' flushbi imá, ino ga nagovarja, naj bi Juljo njemu prepuštil. Kér se pa Evsepi ne da pregovoriti, ga hudoben poglavár toljko vpi- jani, de se savedel ni.

Sdaj rezhe Julijo pred se pergnati, jo s' dobrim ino s' hudim nagovarja, naj svojo véro satají; alj ni se mu vdala. Vkashe jo tepšťi ino sa laše vlazhiti; alj ona v' tém terplenjí

veselo Jesufa hvali rekózh: »Hvala tebi moj Bog, de sim vredna savolj tvoji-ga imena terpéti. Kakor mene sa la-se vlázhijo, so tudi tebe s' ternjam vénzhali¹⁾, kakor mene tepejo, so tu-di tebe kervavo bizhali.«²⁾

Nevsmilen oblastnik se nad njeno stanovit-nostjó vjesí, ino jo vkashe krishati. Veselo je na krishi vmerla, ino ostala do konza svesta flushávniza boshja.

Kakor s. Julija naj vsaka keršhanška de-
kla svesto dopolni opominanje s. Pavla, ki
pravi: »Vi flushevni bodite pokorni
svojim gospodarjam s' ozhitnim ser-
zam, kakor Kristufu. Saj véste, de
bo vsaki sa vse, kar je dobriga storil,
od Gospoda prijél, naj bo fushen, alj
sam svoj.«

Srezha je v' vsakim stani domá,
Alj le svestoba nam jo podá.

22. S. Julijana.

Isgléd gorezhe keršhanške ljubesni.

Od nevérnih starishov rojena se je Julijana
fkrivshi kerštiti nala. Sali ino bogati devizi
je imeniten shenin Evlesi, ravno sa oblast-

1) Kronali. 2) Gajshlali.

nika postavljen, v' svate prišel. Obljubila ga je vseti, ako malike sapustí, ino právimu Bogu flúshiti sazhne. — Takó bi naj neveste ne glédale na posveto imenitnost, ne na bogastvo, ampak le takim shéninam naj bi roke podale, ki Bogu svesto flúshijo. Kaj pomagajo bogati ino imenitni snubzi, zhe so pa nesvesti in rasbersdani ljubzi! —

Juljane besede so njéniga ozheta ino she-nina slo v' ferze sabolele; nista se kaj takiga nadjala. Vse li persadéneta njo pregovoriti; alj ni se njima vdala. Od svojiga ozheta je bila kervavo tepena, potem pa oblastniku, svojimu snubzu dana, ki se ji na vse vishe ponuja; alj ona stanovitno terdi, de se hozhe s' njim omoshiti, ako v' Kristusa vérje. On se pa isgovarja, de se bojí zesarju samériti. Na to mu Juljana rezhe: »Ako se ti pred vmer-jozhim vladnikom 1) trefesh, kako se pa predersnesh mene pergovarjati, de bi Vézhniga satajila?« — Koljkokrat déljajo nesrámneshi deklizham slate oblube: de jih bojo vseli, jim obezhajo; alj ne verjámite jim. Kdor se Boga ne bojí, ne sposhtuje njegovih sapoved, kako bi vam bil on svést? Le nekoljko zhafa, ino njegova legana ljubésn se vam bo v' nevsmíleno sovráshenje spremenila.

Oblastník ves ferdít, de ga Juljana ne vboga, jo rezhe sa lepe lase na drevo obésiti,

1) Kraljam.

ino s' rasstopenim svinzam páli. 1) Gospód njo pa možno stori, is ljubesni do njega vse prebiti, ino potem tudi v' jezhi vse fkušhanje premágati. — Koliko se najde fkušhjavzov ino fkušhnjávk, posebno hudobnih bab, ki mlade deklize v' nesramno snanje saplétajo, besede alj písma nófijo, ino gerdobe vuzhijo! Kdor take poslušha, pride hudizhu v' oblást, sakaj taki ljudjé so njegovi najémniki ino najémnize.

Strašne muke 2) je morla Juljana terpéti. S' roglatim kolešam so jo terli, s' plamenam shgali, v' raspušhen svinez namákali, alj vse je premágala is gorezhe ljubesni do Jesufa. — Vídeti toljke martre, toljko stanovitnóšt is gole ljubesni do Jesufa, se je sto ino trideset malikvavzov spreobernilo, ino je v' Jesufa vévalo. Takó lepi isgledi poboljšhajo, kar hudobni ljudjé pohújshajo.

Oblaštník jo je sadnizh k' smerti obfodil. Vsa vesela gre Juljana vmrét, she na morišhi gledavze v' dobro opominja, si da voljno glavo odsékati, ino nam pokashe, de je prava ljubéšn do Boga možnejshi ko smert.

Srezhna dúsha, ki Bogá

Vezh kakor svét ljubi;

Povrazhnika tam imá,

In ne bo na sgubi.

1) Pezhi, 2) Martre.

23. S. Katarina marterniza.

Is glèd modre kerfhanfke devize.

Koljko devishki stan premore, nam poka-she s. deviza Katarina, alj Katinka, v' velikim mestu Aleksandriji na Egiptovskim rojena. Bila je bogata, sala ino shlahniga stanu; pa tudi modra ino toljko rasvetlena v' boshjih rezheh, de je stare modrijane premogla.

Hudoben zesar Maksimin, kerfhanstva ino devishstva nevsmilen sovrashnik, bi jo rad bil ob pravo vero, ino ob nedolshnost spravil. Sladke besede ji daja, slato ino frebro ji ponuja; alj vse to modre devize ne oslepí. Kér s' dobrim per njej nizh ne opravi, njo shuga grosovitno mártrati ino vmoriti; pa nedolshno serze, v' katerim Jesus kraljuje, se vsiga tiga ne vstrashi. Stanovitna ostane, kakor skala v' fredi shumézhiga morja, ob kateri se serditi valovi vbíjejo. — Oj de bi deklize saj modre bile, sa nobeno zeno svojiga devishstva predati, naj bo sapelivez kmet alj gospód, naj bo mogozhen alj fromák, ne s' hudim ne s' dobrim; sakaj lahko jim hudoben zhlovek vsemi, kar jim zel svét dati ne samore.

Nevsmilen zesar poshle po svoje modrijane, de bi jo v' njegovo voljo pregovorili; alj ona jim resnizo toljko modro ino serzhno prizha, de se sami preobèrnejo. — Serdit zesar jo sapové s' kolésam tretí; alj kolo se v' prizho

f. devize rasleti. Sadnizh jo vkashe ob glavo djati; ino tako je ona dvojina venez prijala, kakor deviza ino marterniza.

Kaj pa bote ve flabe deklize enkrat na fodbu Jesufu odgovorile, ki se daste tako lahko neframnim sapelivzam pregovoriti? ve ki od njih perftane, dnarje, robze 1) in drugo goljufno blago jemlete, s' katerim val oflepijo? Vse to kervavo blago bo vam v' pogublenje.

Le kdor sa zhiſtoſt vse terpi,

Sa preganjávze proſi,

Devifhki venez sadobi,

In ga v' nebefih noſi.

24. S. K l a r a.

Isgléd sveſte vuzhenke Jesufove.

V' Afifi na Laſhkim rojena je f. Klara she is mládiga poſebno gorezho ljubéſn do Jesufa imela, ter ſe je njemu vſa isrozhila. Tiſti zhaſ je f. Franzifhko Serafinſki, ravno tiſtiga meſta roják, poln boſhjiga Duha po veſéh ino meſtih ljudi k' pokori ino pobóljſhanju ſhivlenja mozhno opominjal. Kakor biſter vir, ki ſe med vedle 2) roſhize raſliva, ino jih ſo-pet lepo oſelení, je teklo njegovo ſvarjenje, ino je veliko ſapuſhenih ſerz ſa boſhjo zhaſt ſpet

1) Haderze. 2) Vele.

oshivelo. Kér ga je s. Klara saflishala, je sklenila se vsa Bogu v' flushbo podati. — O naj bi se lepo opominvanje tvojih starishov, vuzhenikov ino spovednikov, dekelza, tudi tebe tako! rado prijelo, sa koljko manj sols bi se med nami prelivalo!

S. Klara si je vezh tovarshíz pervsela, ino je shla s. Franzishka profit, naj jim regelze narozhí, po katerih de hozhejo shiveti. S' veseljam je svet mosh to njeno profshnjô dopolnil, ino jim tudi prebivalishe odlozhil, kjér bi naj skupaj Boga flushile, pridno délale, ino sa isvelizhanje skerbele. S. Klara je vboshstvo Jesufovo lepo pesnémala, ino ni imela svojiga, kamor bi glavo poloshila. Sa vsakdanjo potrebo si je s' lástnimi rokami perflushila. — Ne bodi satoraj shaloftna, dekliza moja, ako si vboshniga stanu; vboshnej ko si, bolj si podobna Jesufu. Le samo to naj ti bo skerb, de bosh bogata v' zhédnostih ino dobrih delih, kakor je s. Klara bila.

Vsakimu zhloveku Bog en krish ödlozhi, sa to, kér ga ljubi. Sveti Klari je poslal dolgo bolésn. Zelih osem ino dvajset lét je svoje teshave potérplivo nosila, ter je vsm bolnikam dala lép isgléd, hoditi sa Kristufam, ino si takó nebefa flushiti.

Hozhesh s' Kristufam kraljvati,
Se ne smésh ti krisha bati;
Le skos krish in poterplenje
Vezhno dojde se shivljenje.

25. S. K r i s t i n a.

Isgléd kerfhanfke stanovitnosti.

S. Kristina je bila méstniga poglavarja hzhér, ki je bil malikvávz, ino je kristjane nevsmileno preganjal. Mlada Kristina je bila dobriga ferza, vsa krotka ino pohlevna. Kristjani jo se ji možhno vsmilili, ki so jih grosovítno martrali. Zhudila se je, de takó stanovitno terpijo; rada jih je imela. Bog ji pri-loshnost da sveto kerfhanke véro sposnati, ino svet kerst prijeti. — Tako vsaki, ki vsmilenje fkashe, vsmilenje najde.

Vsa gorezha sa véro Kristusovo je vse do-mazhe malike sdrobila, ter je to srebro ino slato vbógajme rasdajala. Grosoviten ozhe njo pa tako strashno rasmefariti da, de je meso v kofzih od njeniga telefá padalo. Terpela je vse sa nebesfko kraljestvo, ino ni hotla svojiga Jesusa satajiti.

Serdít ozhe njo vkashe na kolo pervé-sati, pod kolo možhno sakúriti alj podnétiti, njo s' oljam politi, ino tako po malim na ogni obrázhati. Bog svoje sveste flushávnize sapustil ni. Plamno je po okólj stojezhih gledavzih planilo, ino se devíze fhe doteknilo ni. Njení ozhe je od prevelike jese per prizhi vmerl. — Takó se Bog sa svoje poskusfha.

Dijon, ki je sa njenim ozhetam flushbo nastopil, jo vkashe v tempel malika Apolona vlezhi; pa fhe ni praga prestopila, she se

malík is svojiga altarja sverne, ino rasleti;
 Dijon pa nagle smerti vmerje. — Sa njim je
 Juljan ravno to flushbo prijél, ino jo dal s'
 pushizami prestrelati. Bogu se je sadofti sdelo;
 vsel je njeno dusho v' sveto nebó. — Nebesa
 so drage ino silo terpijo. Kdor do konza stano-
 viten ostane, bo isvelizhan.

Stanovitna le v' terplenji

Bodi dusha moja!

Zhaka v' vézhnimu shivlenji

Tebe krona tvoja.

26. S. K u n i g u n d a.

Isgléd svete sakonske shene.

S. Kunigunda alj Kunged, je na Nemškim
 shlahne ino imenitne starishe imela, kateri so jo
 prav fkerbno ino poboshno isredili. Ni se
 hotla méhkiga ino predòbriga shivlenja vádi-
 ti, ako je ravno visókiga stanu bila, ter je
 vedla, kako is rasvájene mladosti nefrezhna
 starost pride. — Kdor hozhe srezhno shiveti,
 naj se vadi v' mladih letah s' bornim shivesham
 in oblazhilam sa dobro vseti; takó bo v' vsakim
 stani lahko s-hajal. Omoshila se je s' Hajnri-
 kam alj Areham, ki je bil po tem sa rimškiga
 zesarja isvoljen. Obljubo sta si obedva storila
 v' sakoni kakor brat ino sestra po devishko
 shiveti, ino sta svojo obljubo do smerti terdno

dopolnila. — Nar vezhi frezha v' sakoni je lepa saštopnost; le is nje sa sakonske vse dobro isvira. Najde pa se tudi veliko sovrashnih jesikov, ki is hudizhovga savida. 1) sakonsko ljubésn ránijo, ino sakonskim ljubi mir podérajó. Taka se je f. Kunigundi ino f. Hajnriku godila, de sta ravno svetnika bila.

Hudobni ljudjé so jeli f. Kunigundo obrekvati, kakor bi Hajnriku nesvesta bila, in druge ihtimala. Dolgo je to gerdo obrekvanje voljno poterpela; alj kér je tudi njéni f. mosh flabo od nje misliti sazhél, je Boga na prizho vsela, inó je s' golimi nogami po rasbélenim shelesi gor in dolj fhla bres vse bolezhine. — Slabo sakonski ljudjé ftorijo, ki na hudobno ogovárjanje porájtajo; shivi pekel fi pa naredijo, ako med seboj ajfrati sazhnó. V' takí bridkosti ni nefrezhnim sakonskim ne svétvati, ne pomágati. Ako vse prizhanje s' dobrim ne pomaga, naj se k' Bogu obérnejo in voljno poterpijo. — Dolshnost pa tudi je sa samero alj odpufhanje bres odláganja profiti; sonze naj ne gre sa goro zhres jeso alj serd sakonskih. Tudi Hajnrik je svojo nedolshno sheno f. Kunigundo klezhè sa odpufhanje profil, ino nje vse svoje shive dni rasshalil ni vezh.

Po smerti svojga svétiga mosha je f. Kunigunda vso posvetno zhasht ino oblast sapustila, se v' klofhter podala, pridno délala, svesto molila, ino je lepo pohlevno med svojimi sestrami

1) Nevosfhlivosti, nida.

shivela. — Tako more' vsake vdove nar
perva skerbi biti le Jesusu dopasti, ino pa
veliko dobriga storiti. Vdove, ki rasbersdano
shivijo, gerde beséde déljajo, svoji hihi ino
zeli soseski nepokoj napravljajo, so po besedah
s. Apostelna Pavla she shive mertve.

Kakor je s. Kunigunda lepo shivela, se je
tudi k' smerti lepo perpávljala. Rada je sveto
branje poslúfhala; ino kedar je svete sakramente
prijela, je veselo v' Gospodi vmerla. Shla je
sa svojim mosham nebeshko krono prijét.

Naj bi sakonske shene po isglédi s. Kuni-
gunde posvetne nezhémernosti, gisdaste alj
prevsetne oblazhila, ino mehko rasvájeno shiv-
lenje sovráshile; ponishnost, bogabojezhnost ino
lepo sastopnost pa sa toljko bolj ljubile, koljko
vezh bi frezhnih sakonov bilo, ki jih sdaj
posvetno sadershanje nesrezhne stori.

Sveta zhístost in poshtenje

v' frezhen sakon perpelja;

Srezhno sakonsko shivljenje

Da svestoba sakonska;

27. S. L i d v i n a.

Isgléd poterpeshlive deklize v' bo-
lesni.

Posvetne deklize salo lize nar vezh vese-
li, ino fladke besede sapelivih lisunov: de so
lepe, jim medeno dopadejo; alj ravno to je nar
nevárnishí mresha, v' katero pregreshen svét

nedólshno deklifhtvo sapleta. Lep isgled módriga sadershanja je deklizam f. Lidvina.

Imela je revne, tode poshtene starifhe. Lépiga liza je bila, alj fhe shlahnejshi dufhe. Kér so se ji móshki ponújali, ino sa njoj hodili, je Boga serzhno profila, naj njo nesrezhe ovarje, v' katero je telefna lepota she toljko dekliz sapeljala. Bog jo vflifhi, ino ji poshle hudo bolésh, ki je Lidvini sdravo dúsho ohranila. Lidvina je na ledi padla, si rebro vlomila, fe je vlegla, ino is svoje bolne postelje zelih osem ino tridešet lét vftala ni.

Velike bolezhine je imela: roka se ji fufhila, drobovina gnila, sobjé so jo nevsmileno boleli, ino ni bilo sdravnika, ne sdravila njej sa pomagati. Vezhi pa, ko vse teshave, je bila njena poterpeshlivoft. Ni jo blo flifhati shal besede; vezh ko je terpela, fhe vezh je po isgledi Jesufovim is ljubesni do njega terpeti sheljela. Vfm fofedam je bila svete poterpeslivofti shiv isgléd.

Bres terplenja ni zhloveka pod sonzam, pa tudi ne isvelizhanja; alj fhkoda, de ljudjé fkos nepoterpeshlivoft saflushenje sgubijo, dvakrat toljko terpijo, ino fi v' terplengi pomagati ne vejo. — Tudi f. Lidvina je bila v' pervih letah svoje teshavne bolesni slo shaloftna; duh je bil voljn, alj njeno meso je bilo flabo. Bogabojezh duhovn so jo podvuzhili, naj se zelo boshji volji podvershe,

svoje terpenje s' Jesufovim šklene, ino se plazhila veselí, ki nje v' vezhnosti zhaka. Po tem nauki ni le voljno, temuzh tudi veseló je terpela. Vsim, ki so njo objiskavat hodili, je nar lepši nauke dajala.

Pogosto nimajo domazhi s' bolnikam práviga poterpenja; šhe vezhkrat pa tudi bolniku vštrezhi mogozhe ni. Tako si dvakrat toljko nadlego naprávljajo. Imela je tud' s. Lidvina hudobno shenstvo, ki je bolnizo silo gerdo imela; alj bolna Lidvina je s' sdravoj poterpela, ino je vezhkrat rekla: »Lehko s' njoj poterpim sa voljo Jesufa, ki mene to vuzhí, pa tudi sa nje del, de se poboljšha.«

Bog je svojo slushávnizo šhe v' shivenji s' zhudeshmi pozheštil; šhe vezh pa po smerti. V' tri ino petdesetim leti njene starosti njo je v' svoje prebivališhe vsel, kjér ni vezh bolesni, ne smerti ne terpenja, kjér je vse poprejno minulo.

Varji se, de lize salo

Ne bo tebe ogoljfaló;

Kakor rosha ono obletí.

Voljno svoje kríshe nosi,

Sa lepoto dushe profi,

Ki v' nebefih vékomaj zvetí.

28. S. L u z i j a.

Isglèd stanovitne zhiste devize.

S. Luzija je bogabojezhe starishe v' Sirakusi, v' velikim permorskim mesti na spodnim Lafhkim, imela. Bila je she òtrok, de so ji ozhe vmerli; alj skerbna mati Evtihija njo po kerfhanško lepo isredijo, ino kedar je she odrastla, njo imenitnemu mladenzhu sa nevesto obljúbijo. Alj boshja volja ni bila, ino tudi Luzijna ne; sato se ni sgodilo.

Njena mati so dolgo lét na kervoteki boléhali, ino ni jim pomagalo nikako sdravilo ¹⁾ vezh. S. Luzija jim je teshave polájfhala, ter je svoji materi lepo stregla. V' Kataneji, v' nekim mesti ravno tiste deshele, se je na pokopalishi f. Agate veliko zhúdeshev godilo. Tudi f. Luzija se s' svojoj materjó na boshji pot podá, materi ljubiga sdravja profit. Bog ji da na pokopalishi saspati. V' spanji se ji f. Agata perkashe, ino ji pové, de bojo mati sopet osdravili sa voljo terdne vére svoje hzhere; pa de bo tudi Luzija ravno tako zhestitliva deviza ino materniza v' svojim mesti, kakor je ona v' Kataneji. Na to se veselo prebudí, ino mater sdravih najde. Boga ste is zéliga ferza hvalile; ino Luzija je mater nagovorila, naj vso njeno doto alj erbfhino vbogim rasdelijo, ino njo, omoshiti se, ne sílijo vezh.

1) Arznejá.

Sreznho se povernete v' svoje mesto, Sirakus, ino sazhnete premoshenje med vboge deliti. Kér pa Lizijan nje shenin to své, jo hitro nevérnimu oblastniku Pashkasju satoshi. Nevsmilen poglavar jo rezhe pred se pergna-ti, ino si vse persadene, de bi jo v' hudo pre-govoril. Alj serzhno mu je deviza odgovorila, de hozhe le práviga Boga moliti, naj stori s' njo kar hozhe. »Ti si sapravlivka, ji serdit oblastník pravi; svoje lepo premoshenje si med pohajazhe rastròfila; na duhi ino telefi ne-framna si!« Luzija mu je odgovorila; »Svoje premoshenje sim na dober obrest po-loshila, ¹⁾ sim ga dala svojim potrebnim bratom ino sestram; ino nifim sapravlivka.«

»Tudi oštudna nifim, ter sim ohrani-la svoje devishstvo. Le ti si neframen, ki duhe sapeljujesh, de Boga sata-jijo, ino sa minejozhe posemljko ve-selje nebeshko, vezhno prodash.« — Vef serdit ji oblastník rezhe: »Vmolknila bosh, kedar te bom terpinzhiti dal.« Luzija mu odgovori: »Per flushavnikih bosh-jih boshja beseda ne vtihne, sakaj oblubil jim je Kristuf Gospód, de bo f. Duh is njih govoril, kedar bojo pred kraljmi ino oblastnikami stali.« Pashkasi jo pobara: »Alj je tudi v' tebi f.

¹⁾ Na zhinsh, alj v' lehen dala.

Duh?« Ona mu rezhe: »Vsi, ki zhísto inó sveto shivijo, so tempel boshji, inó f. Duh prebiva v' njih.« Na to grosovítresh pravi: »Vkasal te bom v' neframno hišo (kurbárnizo) gnati, naj te f. Duh sapústi.« Ona mu je odgovorila: Ako mene pošíloma oframotiti vkashefsh, inó jes v' to ne dovolím, bo dvakrat lepši devíshstva venez moj.«

Hudoben poglavár vkashe f. Luzijo v' neframen kraj vlezhi, de bi njo ob devíshtvó djali; ali she toljki junaki jo niso samogli is mesta premekniti. Na to oblastnik savpije: »To je zopernija!« S. Luzija pa pravi: »Ni nobena zopernija, ampak le boshja mozh.« — Poglejte deklize, kako Bog zhíste devize varje, ki se serzhno, koker f. Luzija, greha branijo. Nihzher jih ne premaga.

Sodník je vkasal germado okoli nje nanositi, inó njo sashgati. Alj ona moli, inó v' fredi plamena sdrava stóji. Ves sdívján poglavár jo sadnizh sapové ob glavo djati. Inó f. Luzija je lepo poklékníla, sa sveto zerkuv profíla, naj ji Bóg ljubi mir da; po tem je voljno glavo mezhu podala, inó dúsho isrozhíla svojímu Bogu.

Ne pošábite deklize tudi ve, de ste sa veliko zeno drago odkuplene Jesúsove flúshavnize, inó de je vašhe telo tempel f. Duha, ki ga zhísto ohranite naj.

V' nebefih venza dva
 Med vřim nar lepřhi řta:
 Nar pervi je devize,
 In' drugi marternize.

29. S. Marija Magdalena.

Iřglëd reřnizhniga poböljřhanja.

Veřel iřglëd ſapeljanim deklizam, ki ſo nedolřhnořt ſvojo neřreznho ſaprāvile, ako řkerbijo iřvelizhane biti, je po ř. evangelji Marija Magdalena.

Ozhitna grëřhniza je bila, veliko jih je pohujřhala; pa vender nje vřmilen Bog řhe ni ſavergel. — Tudi ſa tebe revna ſapeljana grëřhniza řhe Jeřuř rſpete roke derřhi, ino te ſopet k' ſebi řhelí, ako ſe hořheřh kakor Marija Magdalena k' njemu poverniti.

Jeřuř je, od nekiga řariřeja řhimona na obëd 1) povablen, ravno ſa miřo ředel; alj řhtimán gořpodār je malo řpořnal, koga ſa miřoj imā. řdaj pride Magdalena, ſavolj řvojih pregrëh vřa vřokana, v' hiřho, poklekne k' Jeřuřovim nogam, ſažhne mile řolře takati, ř' njimi njegove řvete noge omivati, jih ř' lařnim' lařmi brifhe, ino ř' řhlahnoj diřhavoř masili. — Oh kako řo drage řolře prave pokore, ki iř řtudenza zhiřte ljubęřni řvirajo! Tudi ti lehko ř' njimi vře dolge řvojiga pregreřhenja poplařhařh.

1) K' miři.

Fariseju je na gréšnižo merséto. »Alj bi Jesuf pravi prerok bil, je sam per sebi djál, vedel bi, kako rasglafena gréshenza je; shé dotèkniti bi se ji ne dal.« — Takó pregreshen svét tudi prej alj fhlej 1) gréshnika samezhuje; alj Bog ga ne savershe, zhe ga je ravno hudo rasshalil, naj le pravé pokore ne samudi. Jesuf se sa vjókano spokornizo poskusi, ino jo sagovarja, rekózh: »Njéj bo veliko odpushéniga, kér veliko ljubi.« Potem se ljubesnivo k' njej oberne ino ji rezhe: »Tvoji grehi so ti odpusheni. Jidi v' miru!« — Ravno to storijo tudi namestnik boshji per spóvedi v' Jesufovím imeni. Srezhna dusha, ki se prav spové, pa tudi resnizhno poboljšha.

Od té frezhne dóbe ni Magdalena Jesufa vezh sapustila; hodila je sa njim, njegove boshje nauke poslušhala, njemu stregla, ino ga spremila tudi na strashen hrib mertvasških glav, kjér je per njegovi smerti shalofna pod krišham stala. — Takó more tudi vsaka prava spokorniza storiti: sapustiti svoje hude tovarshije, isflezhi gísdašto alj prevsetno nosho, pridno objískovati flushbo boshjo, ino takó pohújshanje poravnati, ki ga je s' svojim rasvujsdaním shivlenjam dala, ino se nikdar lozhiti vezh Jesufa, svojiga dôbriga pastirjá.

Kakò sa ljubo vsmilen Jesuf prav spokornjene dushe imá, on Magdaleni ozhitno pokashe. V' jutro svojiga zhaštítliviga od smerti vstajanja

1) Posnej.

Magdalena s' drugimi shénami sгодaj, alj sara-
no, k' njegovimu pokopalishu hiti, njemu she
sadno zhaft skasat, ino njegovo presveto telo
v' shlahno masilo djat; alj one pokopalishe
prasno najdejo. Angelj njim pové, de je od
smerti vstal, ino Marija Magdalena tezhe to vu-
zhenzam povedat. Kedar spet nasáj perdirja,
se per pokopalishi pomudí, ino milo joka.

Angelj njo vef prijasen pobara: Shénka!
kaj jokalsh? »Ona globoko isdihne, ino
pravi: »Ker so mi mojiga Gospoda
vseli, ino kam so ga poloshili, ne
vém.« Na to so jo she bolj solse polile, ino
ker se oberne, vgleda mosha, ki jo poprálha:
»Shena! kaj jishesh?« Mislila je, de je
vertnar,¹⁾ ino mu jokaje odgevorí: »Gospód!
alj si ga ti vsél, povéj mi povéj, ka-
mo si ga poloshil, de jes po njega
grém.« Jesus jo na to po imeni saklizhe,
ino se ji sposnati dá. Ona pa pred njega na
kolena pade, rekózh: Moj ljubi Vuzhe-
nik! ino se ga okleniti hozhe. — Takó naj vfa-
ka gréhniza Jesusa jishé, ino sfoje grehe
milo oblokuje: gotovo najdla ga bo. Magdale-
na je do sfoje smerti v' ojsfri pokori shivela,
ino je po volki ftesi pobóljshanja veselo sa
Jesufam v' nebefa shla.

Skos shivljenje gre od tod
V' sveti raj le dvojni pot:

¹⁾ Gartnar.

Pervi pot nedolshnosti,
 Drugi je spokornosti;
 Ako perviga sgubísh,
 Glej, de drujga ne vgreshísh.

30. S. Magdalena od Pazis.

Is'glèd pridne sholarze.

Kakor se shlahno drevze she v' mladosti
 lepo kashe, tak je tudi Magdalena, hzhér ime-
 nitnih staríshov, ki so se od Pazis pisali, she
 is máliga lepo shivela. Rada je molila, pridno
 v' sholo hodila, sheljno svete bukve brala; ino
 je svesto boshjo besedo poslúshala. Take pri-
 dne deklete so marlivim buzhelizam 1) podob-
 ne, ki v' jutro svojga shivlenja fkerbno nabé-
 rajo, kar bojo enkrat drugim dajale.

Svoj kruhek, ki ga je sa kósilze 2), alj
 pa sa malo jushno dobila, ino v' lizhni kórbí-
 zi, alj v' jérbaszi v' sholo nesla, je po poti
 vbogim rasdelila, ino je tako she v' svoji mla-
 dosti dobre dela telesne mílosti dopernáshala.
 Alj she vezh so jo dobre dela dúshne mílosti
 fkerbele. Malih, nevednih otrók je okólj sebe
 nabrala, ino jih je tako lepo kerfhánskiga nau-
 ka vuzhila, de so jo vsi radi poslúshali.
 Ona se je tudi toljko pametno nosila, de se ni
 podstopil kdo v' prizho nje kaj nespodobniga

1) Zhibelizam. 2) Froshtik.

síniti, alj pa kaj gérđiga sazheti. — Oh kako dragi so taki otrozi Bogu ino všém poštenim ljudém!

De bi se na fladkarije ne rasvádila, fi ni bres potrebe nikolj jeſti pervòfhila, ino je takó vse svoje flabe pozhutke premogla. — Ne rasvadujte se mladenzhize vse kar vidite pošeljeti, ino kar nájdete v' vuſta sanesti; taka rasvada ſtori ljudi nar vezh nefrezhnih, ki svojga flabiga poshelenja ſtrahvati ne snajo.

Vſmíleniga Jesufa ſi je Magdalena ſa svojiga ljubiga isvolila, ino ga je v' preſvétim reſhnim Teleſi poſebno zheſtila. Nje nar vezhi ſhelje ſo bile, ſe v' ſvetim obhajili s' njim ſkleniti. Dokler je ſhe premala bila k' ſvetimu obhajilu perſtopiti, je svojih mater tajiſte dni, ob katerih ſo per ſvetim obhajili bili, poſebno v' zheſti imela; jih je ljubesnivo objela, ter je rekla; »Oh moja mama! kako frezhni ſte vi, ker Jeſuf Kriſtuſ v' vaſ prebiva!« — Blagor duſham, ki pogóſto ino vredno k' ſvetimu obhajilu grejo; juterna roſa roſhno zvetje omladí, ſhe lepſhi oſhiví bogo-
ljubno ſerze vredno ſ. obhajilo.

V' svoji vezhi ſtaróſti je veliko ſkuſhnjá v ſoper ſveto vero, ſvoj devíſhki ſtan, ino ſoper druge ſvete rezhi imela; alj vse je s' molitvijó, s' poſtam, poſebno pa s' pogóſtim ſvetim obhajilam frezhno premágala.

Hude bolesni ſo jo obdale, alj vse bolezhine je voljno poterpela. Enkrat jo tovarſhiza popraſha, kdo ji mozh daja tako voljno terpe-

ti? Magdalena ji na bridko martro pokashe rekózh: Pogláj, kaj je nefkonzhna ljubésn boshja sá isvelizhanje mojo storila! Kdor se terplenja Jesufoviga spomni, svoje teshave s' njegovim fklene, ino Bogu isrozhi, njemu bo vse terplenje sladko, ino ljubesnivo. Takó si je ona od mladosti do starosti nebesko krono flushila, katire se sdaj per svojim Sheninu veseli.

Sazhnite she v' svojih mladih letih, kerfhanfke deklize, sveto shivéti, ako hozhete zhasno frezhne, ino vezhno vesele biti, sakaj:

Kar se otrok navuzhih,
To bosh v' starosti imela;
Kar v' mladosti samudih,
Tega stara ne bosh shela.

31. S. Marjeta, deviza ino marterniza.

Isgléd kerfhanfke stanovitnosti.

S. Marjeta, alj Margaketa, je bila na jutrovim dema. Svojo mater je hitro po rojstvi sgubila; njena dojka pa jo je fkerbno v' kerfhanfki veri isredila. Bila je vfa ponishna, krotka ino bogabojezha dekliza. — Srezhni so otrozi, ki poshtene péstovne alj varuzhke imajo, ki jih húdiga várjejo ino lepo vuzhijo. Sprideni posli so per otrokah kuga.

Kér je Marjétiza she ödraftla, jo özhe damu vseme; pa zhudno se mu sdi, de je toljko ponishna ino framoshliva. Vrajtal si je, de bi lahko kristjana bila. Pred se njo saklizhe, ino pravi: »Jeli si kristjana? alj je to mogozhe? kdo bi te bil tako dalezh smotil?« Ona mu lepo zhedno odgovori: »Resniza je; Gospód me je po svojim všmilenji v svoje kraljestvo poklizal.« Ozhe ostermí, ino pravi: »Vender ne posabi, koljko grosovitnih marter bošh imela, zhe bogov svojiga ozheta ino deshele molila ne bošh.« Ona je odgovorila: »Véro v' práviga Boga meni nobeden vseti ne more; perprávljena sim sa svojga Isvelízharja tudi kerv preliti. Nizhefar bolj serzhno ne shelim, kakor de bi tudi vi s' menó práviga Boga sposnali, ino molili.« — Kako mozha je shiva véra ino gorezha ljubésn zhishte dúshe! Ona premaga sapeliv svét, ino se tudi smerti ne bojí.

Terdovraten ozhe svojo keršhanfko hzhér sholdnirfkimu poglavarju Olibriju isporozhi, naj bi njo od keršhanstva odverní. Saglédati zhedno ino ljubesnivo devizo se sa njo vneme, ino jo hozhe vseti. Slate obljuje ji dela, naj keršhanfko véro satají; njo lepo prófi, ino ji hudo shuga, alj ne premore njo. — Kako rade pa sedajne deklize fladkim obljubam sapelivzov verjámejo, sa kako malo rezh svoje drago devishstvo, poshtenje ino dobro ime prodajo, ker bolj svét ino njegove dobrote ljubijo, kakor pa svojga Boga.

Poglavár se sazhne f. Marjeti grositi, ji sapové malikam ozhitno darvati, ino ker tega storila ni, njo vkashe s' fhibami rastepſti, ino s' shelésnimi grebeni po zelim shivoti tako nevſmileno razzhefati, de nje ni sam poglédati mogel. Da jo v' jezho sapreti. Ona se je Gospodu perporozhila, ino osdravil njo je, pa tudi mozh ji dal vse fkuſhnjave premagati.

Vſo sdravo vglédati se poglavár sazhudi, ino pravi: »Poglej, kako te bogovi radi imajo, ki ſo ti tako hitro rane pozélili; sahvali se, ino daruj jim!« Alj Marjeta je odgovorila: »Tega niſo mertvi bogovi, pa tudi ne ljudjé storili, storil je sam boshji Sin, ki duſho gréhov, telo ran refhi, ino ſvojim vérnim pomaga.« — Srezhna dekliza, ki se tako ſveſto na Jefusa sanefe.

Serdít poglavár jo rezhe vnovizh terpín-zhiti, s' rasbélenim shelesam shgati, ino sad-nizh ob glavo djati. Vefelo je ſvojo glavo rabelnu, ſvojo nedolſhno duſho pa Jefusu dala. Ohranila je ſveto isvelizhanſko véro; ſa to na podobi krish v' rokah dershi; premagala je peklenſko hudobo, ſa to nesnano kazho na paſi ima.

V' vſih fkuſhnjavah in teshavah

Stanovitni bódimo;

Zhe naſ ravno ſvét ſavershe,

Nam odperto je nebó.

32. S. Marjeta Kortonska.

Isglèd velike spokornize.

Na Lafhkim bliso mesta Kortone je Marjeta svoje starishe imela: dobriga ozheta, pa she boljšhi mater, ki so njo lepo v' boshjim strahi isredili. — Blagor otrokam, ki dobre starishe imajo; naj bi jih le tudi vselej vbógati hotli! Alj zhe se ravno dobro poduzheni otrozi nekoljko zhasa motijo, ino na flabe pote sájdejo, spet jih starishov dobri nauki sbudijo, ino na prav pot savérnejo.

She le ofem lét stara je Marjeta svojo fkerbno mater sgubila, je dobila preojstro mazhoho, ino je premèhkiga ozheta imela. Dekli-za sazhue posvetno shiveti, ino svojo truplo nespodobno lihpati, de bi moshkimu spolu dopadla. Kar je hudóbniga jiskala, je najdla; v' svojim trinajstim leti se je s' rasbersdanim gosposkim mladenzham sisnánila, v' eno ptujo mesto pobégnila, ino je zelih devét let v' gerdinezhistofti s' njim shivela, ter se nosila, kakor bi njegova sakonska bila. — Gorjéj desheli, mestu ino hishi, kjér se sakon ne sposhtuje vezh, ino po divjashko v' preshestvanji shivi! Nesrezhno moshtvo, ino jomene shenstvu, ki se v' tako shivljenje podá, ino tako rekózh od nesrámniga greha shivi. Eden bo sploh nesrezhen ino pogublen, ako zhas milosti boshje samudi, alj pa obedva; sakaj pravizhen Bog je tako rasvújsdano shivljenje preklél.

Marjeta je bila še le eden ino dvajset let stara, alj vša v' grehi, od nezhište ljubesni svojiga rasvujsdániga mladenzha slepa. Bogu se je sadošti sdelo; moral je on smert itoriti, de se je ona prebudila, ino sapuštila svojo pregrešno shivljenje.

Mladenzh je na ene dni od nje slovó vsel, se na pot podál, pa ji obljubil kmalo spet priti. Ona zhaka alj ne dozhaka ga vezh. Marjetni kushek alj plizhek, ki je mladenzha spremil, nasaj perzvili, njo sa krilo ali sukno s' seboj vlezhe, ino jo sunaj mésta sa eno germovje pelja. Pod germado najde svojiga mladenzha vbitiga; zhervi so ga she jedli. — Vša prestráshená savpije: »Oj nefrezhni! kjó je sdaj tvoja dúsha?« — Tak shalofen konez imá nezhišto snanje med mohtvam ino shenstvam, ki ras sakona en s' drugim shivijo, sakaj s. Duh govori: »Kdor se s' kúrbami (alj s' kurbirjami) fklene, bo neframen; on bo zhervam shivesh, ino njegova dúsha is bukev shivih vérshená.«

Hitro je svoje grešno mésto sapuštila, je ozhitno vse sa adpušhanje prošila, ki jih je pohújšhala; se je k' svojimu ozhetu povernila, ino si isvolila svojiga spovednika, délat ojtro pokoro. — Sa velike pregrehe je potreba tudi velike pokore. Zhe si dékliza ti s' svojim flabim sadershanjam ljudi pohújšhala, morešh tudi v' djanji ozhitno pokásati, de si se pobóljshala, in sapuštila vse svoje gerde navade. Nar

prej si je potreba dobriga spovednika isvoljiti, per enim oftati, ino se svesto sadershati po njihovih naukih. Voljno more spokorniza vse sasmehvanje ino preganjanje hudobnih ljudi poterpéti, sakaj pregresna ljubésna svetá se v sovrashtvo spremení.

Mazheha ni pervolila, de bi ozhe Marjeto pod streho vseli. Shla je spet od svojiga doma v mesto Kortono, ino je v trétjim redi alj ordni f. Franzifhka do smerti v stanovitni pokori shivela. Bog nej ni le grehov odpustil, tudi s' zhúdesni je spokorjeno flushávnizo svojo pozhestil, de sposnamo, kaj prava pokora stori. — Varujte deklize svojo nedolshnost, ne verjamite slatim obljubam, ne vdajte se sape-livzu; naj bo gospolkiga alj kmézhkiga stanu, ne obógajte ga. Ako ste pa po Marjetno gresihile, ne odlágajte pokore, de vam ne odjide slat zhas isvelizhanja váshiga. Donef vam je obljubil odpushtanje dober Bog, alj jutre ni obljubil.

Gléj de ne smoti

V' tvoji lepoti

Tebe, o dekliza, spazheni svet.

Zhe si gresihila,

Glej de omíla

Hitro bošh s' sólsami mádeshe spet.

33. S. M a r i n a.

Isglèd pràviga pobóljshanja.

She le tri leta stara se je Marina od svoje sestře deset boshjih sapoved navuzhila. Med vřim ji je perva ino nar imenitnej sapoved nar bolj dopadla, ki pravi: »Ljubi Boga zhres vse, ino svojiga blishniga kakor sama sebe.« Varvala se je hudobnih otrók, ino sa vsak greh so jo solse polile, ki so ga drugi otrozi storili. — O kako lepo je dobro poduzheno dete v' svoji nedólshnosti! — Alj flabe tovarřhije ga popázhijo.

Marina je v' svojih vezhjih letah s' enoj rasvujsdanoj nesramnoj déklizoj snanje imela, ino od nje se je sapelivih norzhij navuzhila. Nehala je moliti, ino lepo Bogu flúshiti, sazhela se křhpati ino shtimano nositi. Brumno se je le na videsh po hinavřko délala. — Tako se vsaki godi, ki Boga sapuřti, ino jřřhe sapelivimu řvetu dopařti. —

She so shtiri leta njeniga flábiga shivlenja pretekle; ino sdaj jo bogabojezh mařhnik spreobernejo, de je řpet sazhela Bogu svesto flúshiti. — Dufhi samujeno ni, dokler řhe le k' řpovedi hodi, ino se boshjih naméřtnikov ne sogiba. Sa greham more pa priti ojřtra pokora, ino řesnizhno pobóljshanje.

V' pervih letah poboljšhanja řo je veřt tolřko pekla, de je tudi njeno truplo flabelo.

Zelih shtirnájt let je ves dušhen nepokoj poterpeshlivo prestala. Po tem ji je Bog sizer dušhne teshave odvsel, ino njenimu serzu veliko veselja dúshniga dodelil, alj bres terplenja spokornize ni pustil, ino ji hudo bolésno poshle. Vsi persti so se ji skérzhili, sama kost ino kosha nje je bila. V' toljkih bolezhinah vsa voljna ino krotka ni rekla shal besede, zhe njo ravno kdo rasshalil je. 5' svoji hishizi je prebivala, ino vezh drugih poshtenih devíz per sebi imela, ki so v' sveti drushbi med sebo shivele. Naj li ravno neprenéhama v' posteli, je vender zelo hisho v' lepi sahtopnosti vishala. — Tako se zhednost v' terplenji zhisti, kakor v' ognjeni pézhi slato. Srezhen ki voljno terpi.

Nar hujshi je sa Marino sadna bolésna bila, pa je vender svojimu spovedniku djala: »Naj vse bolézhine nad mene pridejo, ki mi jih dober Bog poshle, rada do konca sveta terpim, zhe je boshja volja takó.« — Jézhalo je sizer njeno telo v' stráshnih bolezhinah, alj duh je bil voljn, dokler je svojo dúsho v' boshje roke isrozhila. — Kdor v' svoji mladosti greshí, se naj na starost oestro pokerí, ino to bres vliga odlaganja, sakaj bres pokore sa greshnike isvelizhanja ni.

O deklíze, sapustite

Vso nezhémernost sveta,

Sa nedolshnōst le fkerbite,
In ljubite Jesufa.

Vsa posvetnost bo nehala,
Zhednost vékomaj oštala.

34. S. Marzelina.

Isgléd poshtene devishke tovarshije.

Kdo ne posná imenitniga zérkvenga vuzhenika, f. shkofa Ambrosia? Njegova sestra je bila f. Marzelina, bogabojezha kakor njeni svet brat. — O kako lepo ino slavno je, zhe se bratje ino sestre med sebo k' dobrimu opominajo, ine hudiga varjejo, de si niso le v' rodi, ampak tudi v' zhednosti shlahta! —

V' njeni mladosti jo ni draga posvetna obleka fkerbéla, de je ravno imenitnih starishov bila. Shivela je tiho ino pohlevno, je pridno delala ino molila. Sogibala se je flabe tovarshije, ne le prechérniga moshkiga spola, temuzh tudi shenskih, katere se nesramno pogovarjajo, ena drugo flabih rezhi vuzhijo, poshtene tovarshize pa saframújejo. Veliko deviz bo fkos tako obhojo mlazhnih ino sapeljanih. — Srezhna satorej dúsha, ki raj v' samoti shiví, ino po volki poti hodi, ki v' nebesa pelja, kakor f. Marzelina.

Po smerti svojih starishov je s' brúmnimi deklízami v' sveti prijasnosti ino ljubeshi shivelala. Njena hisha je bila prebivalishe poshtenih

devíz, katire so skupaj Bogu flushile, ino se k' dobrimu opominvale. — Taka loseska alj drushba Bogu dopade, ino boshji angeli so nje veselili.

Prava zhednost se more poskúfiti, ino skos terplenje poterditi. Tudi s. Marzelino je terplenja veliko objítkalo. Snotrajna shalost ino svunajno obrekvánje hudobnih ljudi je veliko nadlóg njej délalo. Poterpela je, ino se tolashila, rekozh: »Zhe bi ravno pred ljudmí nedolshni bíli, vender pred Bogam ni nobeden sadošti zhist.« — Na smertni posteli je svojim tovarshizam djala, ki so se okolj nje milo jokale: »Ne jokajte; dosdaj je Bog v' meni prebival, od sedaj bom pa jes v' njem prebivala.« — Slushi le svesto, dékliza moja, svojimu Bogu, lahko bošh zhisto ohranila svojo dúsho ino telo; boshji tempel bošh, ino s. Duh bo v' tebi prebival.

V' tvojim serzi Bog prebiva,
Dokler zhisto vest imášh;
Boshja roka te sakriva,
De se v' hudo ne podášh.

35. S. Matilda.

Isgléd lepe sésterne ljubesni.

S. Matilda brumna brumna deviza, ni le fama bogabojezho shivela, ona je tudi sa svo-

jiga brata Aleksandra škerbela, ki je bil šhtir leta mlajši od nje. Marsele so ji vse posvetne nezhémarnosti, pa tudi bratu jih je perštuditi si persadévala. Bog je Matildi pomagal, de je sveta sestra tudi svétiga brata imela. — Kako lahko bi frezhna vsaka hiša, vsaka shlahta bila, naj bi se bratje ino sestre med sebo v' resnizi ljubili, pred hudim svarili, ino v' dobro nagovárjali, kakor s. Matilda svojiga brata.

Kedar je njeni brat she odraštil, pa tudi posveten biti sazhél, ga je enkrat Matilda nagovorila, rekòzh: »Saj véfh, ljubi moj bratez! kako mene isvelízhanje tvoje škerbí. Kako flabo je pa najno shivljenje Jesufovimu podobno! Kjé je najna ponishnost, katire bi se imela od njega navuzhiti? Kjé najno vboshstvo, katero nama on v' besedi ino v' djanji perporozha? Kjé je krish najne poterpeshlivosti, ki bi ga imela sa njim nositi? — Vbogaj me, ino odpovejva se goljúfnimu tvetu, ki naj sa peljuje, ino zelo lahko pogubí!« —

S' gínjenim serzam ji brater odgovorí: »V' resnizi sposnám, de je sa mene to posvetno shivljenje slo nevarno; bojim se sa švoje isvelízhanje. Tebi se perporozhim, de me vodiš; v' vřim te hozhem vbógati.« Kakor sta šklenila, sta tudi sveto shivela, sanízhvala pregreřhno veselje, ino sta frezhno en drugimu v' nebesa pomágala.

Sveta dolshnost je, de starejšhi bratje ino sestre svoje mlajšhi vuzhijo, svariyo ino húdiga varjejo. Pa tudi velik greh je, zhe vídijo húdo délati jih, pa molzhijo, alj njihove pregrehe starisham, alj drugim prédpostavlenim sakrívajo; ravno tistih grehov se deleshni storijo. She hujšhi je, ako stareji svoje mlajšhe brate ino sestre dráshijo, tèpejo, pohújshajo, alj zlo v' nesnane pregrehe sapeljajo.

Toraj vbogajte svoje starejšhi brate ino sestre, pa le v' pravízhnih rezhéh, ino varjte se húdiga od njih navuzhiti.

Lepa je lepa med bratmi in sestram,

ljubésn,

Gréfhna prijasnost pa stráfhna bolésn.

36. S. M o n i k a.

[Isgléd isvelizhánfkiga posvarjenja.

S. Monika je per svojih starishah vino to-zhit hodila. Vsak den je po malim tako dolgo piti poskúshala, de se ga je prevezh pervadla. Imeli so staro poshteno deklo, ki ni dopustila otrokam vse jemati, tudi ne bres potrebe jesti ino piti, kakor bi hotli. Enkrat ste se s Monikoj sporekle ¹⁾, ino dekla jo je ozhitno pjan-ko imenovala. To je mlado deklizo toljko v'

¹⁾ Skregale.

ferze sabolelo, de se je per prizhi tej hudi navadi sa vselej odpovedala.

Omoshila se je, pa je hudòbniga mosha imela; alj vsa krotka ino pohlevna, se je lahko s' njim sastopila. Imela je saliga fina Avguhtina, ki je bil sfer visoko uzhen, alj flabo je shivel. S. Monika je pa tako dolgo molila, ino se jokala sa njega, de ga je skos svoje solse prerodila. Svet fhkof ino imeniten zerkven ozhak je postal. Veselo je v' njegovih rokah vmerla.

Vsak zhlovek ima svoje flabohti; kaj de bi se tudi vsak posvariti nal! Alj malokdo se s' lepim da posvariti; le jesijo se, ino sovrashijo svoje svarivze. Dokler pa zhlovek pregrehe svoje ne sposna, se tudi poboljshati ne more. Satorej pravi moder mosh: Boljshi je ozhitno svarjenje, kakor pa skrita ljubesn; boljshi so rane nam od prijatlov dane, kakor kufhleji tistiga, ki nas sovrashi.

Huda navada se lahko premaga,
Zhe se poboljshanje le ne odlaga.

37. S. N e s h a.

Isglèd nepremaglive devize.

Kaj devishki stan velja, kako se sapeliv svet premaga, nam f. Nesha lepo, de nizh lephi, pokashe. Bila je v' Rimi bogatih starishov

hzhér, she v' svojim trinajstim leti toljko sala ino ljubesniva, de je veliko snubzov imela. Med vseni jo hozhe Prokop, rímskiga oblastnika fin, sa svojo imeti. Poshilja ji na dom mnógotere ino drage dare, pa she ne pogleda jih, ino mu vse nasáj poshle. Sazhél je sa njoj lásiti, de bi njo premotil; alj sapodila ga je rekózh: »Poberi se sitni sapelivez, ino ne misli, de bi deviza se tebi vda-la, ki je Gospodu vsiga sveta sarozhena. Zhiste dushe so saklad alj shaz nebéshkiga Shénina, ino nevmerlivošt je njihova juterna.« ¹⁾ Sapishti si dekelza te besede globoko v' svoje serze, ino tudi ti sapelivzam takó odgovori.

Is nezhiste ljubesni rado nevsmileno sovrashenje isvira. Kér s. Nesho premotiti niso mogli, jo nevérnimu sodniku satóshijo, de je kristjana. Oblastnik njej vse obéta, kar je kolj lépiga ino dóbriga; pa tudi s' stráshnimi múkami ino s' grósovitoj smertjoj ji shuga; alj vse saštonj. »Jesuf Kristuf je moj she-nin, je s. Nesho djala, on, katériga mati je deviza, katérimu angeli flúshijo, ki je lepshi ko sonze ino luna. Zhe njega ljubim, sim nedolshna, ke-dar se njega doteknem, sim zhista, ker njega vsemem, deviza ostanem. Le temu svojemu Bogu hozhem svesta

¹⁾ Dél alj dev.

oftati, le v'njega vérvati, ino s'njim porozhena biti. On je moj, ino jes lim njegova. Kakor mlada ino flaba lim, možna bom vender sadosti svoji mu Shéninu shiveti ino vmreti.

Gnali so njo pred malikvavski altár, de bi po ajdovsko aldovala 1); pa niso jo pergovorili, ne perfilili. Pokrishala se je, v'nebesa roke povsdignila, ino vse premágala. — Oblastnik jo vkashe v'nesramen hram peljati, ino rasvujsdanim mladenzham dati, de bi ji devishstvo vseli. Nesha se tudi tega ne vstrafhi, ter pravi: Jesus moj Gospód meno posabil ne bo. On zhiftim ljubim rad pomaga, ino ne bo dopustil telo ofkrúnti 2), katéro je njemu posvezhenó. Ona moli, boshji angel njo sakriva, ino nesramni mladenzhi she poglédati se nje ne svúpajo. Samo eden njo s'nespodobnim ozhesam pogleda; alj per prizhi ga boshja roka sadene, ino se sverne. S. Nesha pa sa njega profi, ino ga spet oshivi. — Tak možna je sveta zhiftost; boshji angel je nje poseben varh. Le tam, kjér nezhist ogenj she poprej v' deklifhkim ferzi gorí, se devishstvo vezh vbrániti ne more, de bi v' hudi perlóshnosti ne pogorelo.

Serdit fodnik jo obfodi na germadi sashgati. Serzhno je na germado stopila. Visoko

1) Ofrovala, 2) Omadeshkati.

ino shroko je plamnò shvigalo, bëshali so trinogarji 1); f. Nesha je pa v' fređi gerezhe germade bres vse fhkode stala ino molila, kakor zhišta dušha, ino ogenj se nje ne prime. — Po tém jo obsodi, de bo ob glavo djana. Vefelo, kakor nevesta k' poroki, na sodno mesto gre; ljudjé se sa njo milo jókajo, le ona svete péf-me pòje. — Tudi rabelnu 2) se je toľko vfmílila, de ji ni glave vsékati mogel.

Serzhno ona ljudém rezhe, ki so jo oshalovali: »Kaj me mudite! moj Shénin bo rasshalen, de me tako dolgo zhaka. Naj mene prejme, ki me je poprej isvolil.« Trepetáje fhe rabel stóji, alj ona mu serzhnost pergovarja, rekózh: »Kaj zhakash vmoríti telo, ki je tak nefrezhno bilo, dopasti ozhém, sa katere ne maram. Ne boj se mene vmoriti, faj se po smerti sazhne sa me boljshi, vezhno shivljenje.« Po tem je molila, rekózh: Hvalim tebe o Bog, de si me greha varval. Vsemi mojo dušho, o Gospód, ki je tebi draga bila, ino katero si toľko ljubil. Sadobila bom, kar sim vselej sheljela; k' tebi grém, kateriga sim vselej ljubila. — Vsékal je rabel glavo, ino v' svete nebesa je njena zhišta dušha sletela, nedolshna kakor lepa ovzhiza, katero na podobi spravno sebe ima.

8 *

1) Martrovzi alj berizhi. 2) Frajmanu.

Oh kakó lep je zhíft rod, poln zhaftí pred Bogam, ino pred ljudmi! Devize so shlahen zvet, svete kerfhanke zérkve. Ohranite devíftvo, ljube deklize, ino dokler v' svet sákon ne štópite, bodite neveste Jesufove. Serzhno se voífkujte sa devífhki venez; ako ga enkrat sgubíte, zél svét vam ga ne more poverniti vezh.

Glej de ne smoti
V' tvoji lepoti
Tebe, o dékliza, fpázheni svét;
Serzhno se brani,
Zhíftoft ohrani,
Jesuf, tvoj shenin, te hozhe imét'.

38. S. N o t b u r g a.

Isgléd poshtene kerfkanfke dekle.

Na Tiroljfkim, slo vbogih, pa bogabojezhih ljudi, je Notburga v' eni grafhini sa kúharzo ílushila. Bila je vsa pohlevna, pridna, ino vsm dobra. Gospá so ji perpuftilí vsak den med vboge rasdeliti, kar je gofpòdí per misí ostalo. — Takó drushinzhe 1) ne smé gofpodarjam bres védenja jemati, ino vbógajme dajati; le kar sebi perterga, alj pa sprosi, to bres greha drugim da.

1) Posel.

Po smerti stare gospé je mlada gospá Otilja ostankov vbogim dajati prepovedala, ino je vkásala jih v' pomije metati. To je všmileno Notburgo možhno v' serze bolelo. Všako nedelo ino sapovedan prasník je s' fuhim kruham ino s' vodó sa dobro vsela, svoj del pa vbogim dala, de bi faj enkrat v' nedelo jih poshivila. Alj tudi to je Otilji merselo. Notburgo per gospodu toshi, de potepuhe ino kradlívke v' grašhino vadi. Gospód Notburgo enkrat perzhaka, vídeti, kaj vbógajme nosi. Ona mu pokashe nekoljko svojiga malzha, ino pa zhúterzo alj fláshko vina, ki ga je vbogim perhránila. Gospód pa tega videl ni, ampak je svoji gospéj povedal, de je le óblanzov ino pa luga nekoljko Notburga nefla. Na to feshe gospá vša serdita nad Notburgo, kakor bi bila ona gespóda goljfala, ji da slovó, ino sapové, se na ravnošt is grada pobrati.

Poterpeshlivo Notburga svoje rezhi pobere, ino se ravno odprávlja, kar Otilja naglo sbóli. Satorej she Notburga ostane, hudobni gospéj ljubesnivo sfreshe, jo prosi ino opomina, naj se s' Bogam spravi, ino svojo dúšho oskerbí. Po smerti gospé she le grašhino sapuší. — Kako lepo je tajístim dobro storiti, ki nam hudo hózhejo! Taki so pravi otrozi Ozheta nebéshkiga.

Notburga h' kmetu v' flushbó gre, pridno dela, svešto Bogu flushi, ino prav veseló ino frezhno shiví. Grašhino ¹⁾ je pa s' Notburgoj

¹⁾ Grad.

tudi vfa frezha sapuſtila; ena nefrezha ſa drugoj je goſpodo ſadela. — Takó je bogabojezha drushina velika hiſhna frezha, pa tudi malo-
 pridni hlapzi in dekle nar vezhi nefrezha; ino
 boljſhi, de kamen na tiſtim meſti leſhi, kjer
 rasbersdano drushinzhe ſedí, ki zelo hiſho po-
 hujſha, de boſhji ſhegen alj blágoſlov od hi-
 ſhe beſhi.

Sapuſhen goſpód je Notburgo ſpet v'
 flushbo profil, ino njej obljudil, de bo kakor
 nekđaj po ſvoji volji vbogajme delila. Ino
 glej, v' enih letah je bilo per gradi ſpet vſi-
 ga dovólj. Notburgi ſe je poſledna ura per-
 bliſhala, ino lepo mirno je v' Goſpódi vmerla.
 Vbogi ſo ſa njo jókali, kakor ſa ſvojoj máterjoj;
 njene dobre dela ſo jo pa v' nebefa ſprémile, kjér
 ſđaj ſvoje plazhilo ſavſhiva.

Kar dòbriga vbogajme tukaj deliſh,
 Povèrjeno tamkaj v' nebefih dobiſh.

39. S. P o l o n a.

Iſglèd gorezhe ljubezni do Jeſufa.

S. Apolonija je bila v' Alekſandriji na
 Egiptovſkim domá. Od ſvojih mladih lét je
 kakor kriſtjána poſhteno ino zhiſto ſhivela.
 Groſovitni nevérniki ſo njo ſgrábili, pred ma-
 lika peljali, ino hotli perſiliti, de bi ſvojo vé-
 ro ſatajila, ino Jeſufa preklínjala. Alj ona je

ferzhno odgovorila: »Jesuf Kristuf je pravi Bog; njega mormo moliti, ne preklinjati.« Na to so ji s' pestmi ino s' kamnjam vse sobe isbili. Savolj tega se l'he sdaj sa posebno priproshnizo v' sobnim bolenji zhefti. — Sa naf bi bilo bolje, de bi naf vselej kdo raj po sobih vdaril: to se pravi posvaril, kedar kaj nespodóbniga govorimo, kakor de naf poslusha, alj zlo pomaga klasati, ino druge obrékati. Sa vsako prasno besedo bomo enkrat odgovor dajali.

Hudobni malikvávzi so f. Polono is mesta vlekli, veliko germado naredili, ino shúgali njo shivo sashgati, ako Jesufa ne sataji. Ona fi nekajko odihne, ino kedar jo sopet vpráshajo, raj sama v' ogenj gre, kakor bi f. véro satajila, ino v' vezhen ogenj prishla. — Takó shiva véra ino prava gorezha ljubésn vse martre sa Jesufa raj preterpi, kakor njega sgubiti.

Nikolj ne bo na sgubi,

Ki Jesufa prav ljubi.

40. S. P o t a m j a n a.

Isgléd fвете devishke famoshlívošti.

S. Potamjana je imela nevérniga, malo-pridniga gospodarja, ki je nezhisto shivel; ino hotel tudi s' svojój dekloj preshestvati. S' dobrim ino hudim njo nagovarja, de bi njo v' svoje

gerdo djanje napravil, pa svešta flushávniza boshja se mu ne vdá, ino hozhe rajshi vmreti, kakor sgubiti svojo nedolshnost. — Takó je sa flushevne nar boljsi flushba nar vezhi nefrezha, ako polhténiga sadershanja per hishi ni. Boljsi je manji flúshiti, ino bórnej shivéti, alj per polhtenih ino bogabojezhnih ljudéh. Nar vezhi nefrezha je gréh.

Neframen gospodár je svojo poshteno deklo hudòbnimu oblastniku isrozhil, in njega plazhal, naj jo vmori. — Ni sa ostati poshteni kèrshenzi vezh per taki hishi, kjér neframno moshtvo njej po zhístohti freshe, sakaj is gèrdiga sapelvanja se nevsmileno pregánjanje sazhe, ino teshko bres flovesa nehá.

Nevsmilen oblastnik njo hudo martra ino fili, de bi Kristusa satajila, ino svojimu gospodarju po volji storila; shuga njo tudi vojshakam v' oframotenje dati; alj nizh ni s' njoj opravil. Na njeni ferzhen odgovor sapové nekimu vojshaku Basilidu njo, k' smerti peljati. Obsodil njo je, de bo do gòliga islèzhena, ino v' kotel vrele smole vtoplena. Sramoshliva deviza se je vezh vstrašhila neframne isleke, kakor vrele smole. Lepo je roke povsdígnila, ino toljko profila, naj jo saj oblezheno vmorijo, de so ji dovolili. — Vesélo se po tem rabelnam v' roke da, ki jo po malim od nog do glave zeze tri ure v' vrelo smolo spúshajo, dokler svojo zhísto dúsho Bogu isrozhi.

Tudi Basilidu, ki je njeno framoshlivošt pred rasvujsdanim, nevérnim ljudstvam branil,

je nebešhko krono isprofila. — Deklize! vuzhite se od f. Potamjane divišhke tromoshlivoſti. — Sakrivajte ſpodobno ſvoje telo, ino poſhteno ſe oblázhite; neſpodobna noſha, ino neſframno ſadershanje nedolshnoſt ſamori. Blagor vam, ki ſte ino oſtanete zhíſtiga ſerza, Boga bote glédale.

Sramoshlivoſt je devize

Ljube ſarja júterna;

Zhe je nima tvojo lize,

Si devíſhtvö vgáſnila.

41. S. R e g i n a.

Iſglèd bogabojezhe paſterize.

S. Regina je ſlahne, pa ájdovſke ſtariſhe imela. Mati ji je na njenim porodi vmerla. Dali ſo jo neki kerſhanſki dojki v' amſtvo alj dojſtvo; od nje bila je v' kerſhanſki véri poduzhena, ino po tem kërſhena. Kedar jo nevéni ozhe damu vſeme, ino ſvé, de je kriſtjana, njo veſ ſerdít k' njeni dojki od hiſhe ſaſhene. Dobra ſhenka jo je rada pod ſtreho vsela, ino Reginza ji ovze na deſheli paſe. — Oh boljſhi je na kmetih med nedolshnoj ſhivinzoj biti, kakor po gradih ino meſtih per ſapelivzih ſhiveti. Svoje nedolshno veſelje imá ſzer vſak ſtan, nar lepſhi pa kmetiſhki, naj bi prav v' njim ſhíveli.

S' veselim serzam je s. Regina svojo malo zhedo pafila, ino boshje rezhi premishlovala. Rada je na Jesusa mislila, kër se tudi dober pastir svojih ovzhiz imenuje; profila ga je, de bi tudi ona bila njegova svešta ovzhiza. Premishlovala je frezhne pastirze na Betlehemskih planjavah 1), ter jih je v' duhi glédala, kako so per jáfelzah Jesufovih klézhalí, ino Odrefhenika svojga molila. Darvala je tudi ona ljubimu Jesufu svoje serze, ino mu je obljubila svešta vselej oftati. — To so lepe ino svete rezhi sa fante ino déklize na pafhi. Od takih naj bi sa kratek zhas pogovarjali se; angeli boshji bi se s' njimi veselili. Alj pogosto se pastirji ino pasterize na pafhi gerdo gerdo sadershijo, nesramno norijo, se skrivshi oftudnih rezhi vuzhijo, ino greh délajo, ki v' nebo vpije, ino se ihe imenvati ne smé. Bog se vsmili takih mladenzhov!

Deshelki oblastnik je po tistim krají hodil, je salo Regino sposnal, ino njo vseti hotel. Ravno je bila v' petnajstim leti, ali v' nevárn sakon s' nevérikam vdati se hotla ni, ino mu je odkritoserzhno povédala, de je kristjana. S' hudim ino s' dobrim njo nagovarja kershanfko véro satajiti, ino njega vseti; alj ona Jesufu svešta oftane.

Vkashe jo tako nevsmileno bizhati alj tepsti, de se je zlo nevérikam vsmilila, ino po

1) Ravninah.

tém v' jezha potisniti; alj jezha se je rasvetlila, ino ona osdravlena bila.

Drugi dan njo sopet pred sodnika perpeljajo; ino kedar se smotiti dala ni, jo s' shelesnimi grabenmi rastèrgajo, s' gorèzhimi báklami pàlijo, ino v' merslo vodo pomákajo. Kedar ona v' nar hujšhij martrah Boga hvali, se glaf is nebés sálisfhi: »Bali (pridi) Regina, de bošh deleshna krone Isvelizharjla svojiga!« — Na te glaf se je nad ofem sto nevérníkov preobèrnílo. — Tako bo isvelizhan, kdor do konza svést oftane.

Dvé roshze zvetijo is semlje v' nebò:

Lilja nedolshnosti béla;

Rudezha ko kri bo sravn' lilje lepó

Rosha terplenja zvetéla.

42. S. R o s a.

Isglèd devíshke poterpeshlivosti.

V Ameriki, v' novim deli sveta, je bila f. Rosa rojena. Vbòshniga stanu je bila, pa lepiga oblizhja; sa to so njo Rosho imenovali, namesti Isabele, pò kateri je keršhena bila. Rosi pa ni dopadla telefna lepota, ki deklize tak rada vkane alj ogoljfa, ino v' nefrezho perpravi. Skerbelo njo je poshteno, bogabojezhe ferze; sa to se terdo postila, ino je rada molila, po isgledi svete Katarine Senenske, ka-

tero si je v' svöjim shivlenji posnémati isvöli-
la, ter je sklenila sa vselej v' devishkim sta-
ni ostati.

De bi se greslhne nevárnosti sognila, ni
hotla v' posvetne tovarshije sahájati, ne po
navadi drugih rasvujsdano shiveti. Sa to so
njo malovredni ljudjé zherteli ¹⁾, sasmehvali,
ino gerdo obrékali. Alj vse je voljno prene-
fla, ino vesela bila sa Jesufoviga imena del
pregánjana biti.

S. Rosa je tudi sa svoje starishe pridno
délala, ino jim je kakor pridna buzheliza, alj
zhibeliza shívesh nosila. — Kedar je pa vide-
la, de bi sa njo prenevarno med sapelivimi
ljudmi shiveti bilo, je shla v' klošter svétiga
Domínika, de bi Bogu bolj svesto flushila. —
Takó naj vsaka dekliza kraj sapustí, kjér bi
se teshko gréha ovarvala. Kdor nevarnost ljubi,
bo v' nevárnosti konzhan.

Zhlovek pa bres vse skushnjave biti ne-
more; v' njej se zhloveshka zhednost poterdi.
Tudi Rosa je imela veliko skushnjáv, alj vse
je s' boshjoj pomozhjoj serzhno premágala.

Tudi mi svoje skushnjave lahko premagú-
jemo, alj le hòzhemo: Bog nas ne da
zhres našho mozh skúshati.

De bi f. Rosa v' zhednosti popólnama do-
rastla, ji Bog hudo bolésn poshle. Voljno je
vse bolezhíne terpela, ino pogosto sdihovala,

¹⁾ Sovrashili.

rekózh, »O ljubesnivi Bog, le poshli mi tesháv, pa tudi svojo ljubésn v' mojim serzi poterdi!« Mlada v' letih, pa bogata v' zhednosti je svoje shivljenje polna ljubeshni v' Jesusa sveto íklenila.

Bog svoje ljube pogosto objíshe, jim poshílja dúshne ino telesne teshave, ino jih tudi hudobnim ljudém pregánjati da; alj frezhna dúsha, ki svojo skúshnjo dobro obítoji, sakaj kér bo pravízna najdena, bo prijela krono, katero je Bog obljudil tém, ki njega ljúbijo.

Hozhesht ti v' shivljenje

Enkrat jít' od tod:

Krish ino terplenje

Je kraljeva pot.

43. S. R o s a l i j a.

Isgléd isvelizhanfke samote.

Na Lashkim v' mesti Palermo rojena je f. Rosalija, mlada, imenitna ino bogata deviza, hitro sposnala, de je svét goljufen, ino nevarne njegove dobrote. V' strahu pred sapeljvanjam, ino is gorezhnih shelj Jesusu v' lepi nedólshnosti flushiti, se v' samóten kraj na goro podá; ino tamkaj veliko lét lepo Bogu flushi, moli sa slepe posvetne ljudí, ki se v' zhafne rezhí prevezh saljúbijo. — Naj bi mlade deklize bolj samoto ljubile, kakor posveten

trufh 1), ino, nevarne tovaršhije, lahko bi se, kakor f. Rosalija, greha varvale. Zhe ravno ne v' puhavo, pa vender v' zérkuv alj v' kak tih kraj se more vezhbart nedolshnost podati, svoje slabosti sposnat ino objokat, ino Boga profit, naj ji pomaga sapeljvanje frezhno premágati.

S. Rosalija si je k' sadnimu na hribi Palernijo, bliso morja, prebivališhe isvolila, ino je verh hriba v' enim berlogi sveto vmerla, kakor v'fi nedolshni lahko vmerjó, ki so zhiftiga serza. — Dolgo lét niso védeli sa nje sveto truplo; alj v' veliki fili je Bog sveto devizo ljudém sa príproshnizo dal. Strašhna kuga je po Palermi morila, sa to veliko ljudi v' gore sbéshalo. V' blishni gori najdejo to sveto truplo, ino sravno sapísano: »Jes Rosalija, hzhér Sonibalda Montrejalskiga gofpoda, fim is ljubesni do Jesufa te berlóg sa prebivališhe isvolila.«

Kakor hitro so truplo f. Rosalijs vsdignéli, v' mésto Palermo pernešli, ino se perporozhili njeni príproshni, je kuga nehala. Sa to so jo kristjani sa patrono v' kushnih morijah isvólili, ino se njéj po vezh krajih v' príproshno isrozhili; kakor postavim v' Junski dolini na Koroskim v' sedemnajstim stoletji. Strašhna kuga je bila v' desheli, ino ljudjé filo merli. Brumni duhovni, Jesuiti, so na hribi pod f. Hemoj v' enim berlogi njeno podobo ofkerbeli, Bogu altár naredili, de so véрни po pri-

1) Hrup, hram, prafka, shum.

prošnji f. Rosalije, ino fkos terdno savupanje v boshjo pomozh nevsmilene kuge rěsheni bili. — Takó Jesuf, shenin zhíftih dúsh, prošnje svojih nevést gotovo vřlřhi, ako so le po boshji volji sravnane. Srezhen kdor svojo zhíftost ohrani, on bo prijatel nebéřhkiga kralja.

Oj ne bodi vam teshko, ljube hzhéře, se posvetni lepoti, dobrovolji ino tovarřhiji odpovédati, tudi sapelivo hřho sapuřtiti, ki vam nevarna je; saj vas Bog ne bo sapuřtil, ino vam vse řtokrat povernil.

Zhe ferze po nebesřkim hrepení,

Prav lahko vse posvetno sapuřtí.

44. S. Sinkletika.

Isglěd lěpiga devřřhkiga sadershanja.

S. Sinkletika daja řřim deklizam lep isglěd, kako lahko fkos svoje lepo sadershanje tudi tovarřhize pobőlřhajo. Imela je bogate řtarřře, ino sa to tudi řvatov veliko; pa ni se omoshiti hotla, ter je mřřlila v devřřřkim řtani lehkeřřhi sa svoje isvelřzhanje řkerbeti. — Naj bi deklete v ředajnih zhřřih tudi takih řvetih mřřel bile, snanja ne dělale bres dopuřřenja posřtenih řtarřřřov, alj drugih přđposřřvlenih, ino sřkonřřkiga řtana toljko ne posřeljele, zhe jim odlozhen ni: koljko vezh bi řřezřnih devřř ostalo, ki sdaj svoje dni v řřalořti prevėkajo. Alj zhe hozřřř ostati posř-

tena deviza, moreš tudi po deviško shiveti, kakor f. Sinkletika.

Rada se je počila, je le sa potrebo pila ino jedla, sakaj nesmétn shivesh je ogenj nezhištofti. Svoje ozhi je v' svetim strahi imela, je vsako nespodobno posheljenje svojimu serzu prepovedala, ino svoje molitve svesto oprávljala. Kedar so druge deklize to njeno lepo sadershanje vidile, jih je tudi fkerbeti sazhe-lo. Objiskovale so njo, ino profíle, naj jih vuzhi ravno tako bogabojezhe shiveti; kar je s' veseljam storila.

Kaj pa ti rasbersdano shenstvo v' svoji sofeski delash? Ljuljko med dobro pshenizo sé-jesh; sa to bosh pa tudi enkrat ljuljko shelo, ino Bog, tvoj plazhnik, bo tebe ino tvoje ljulj-kino snopje v' vezhen ogenj vergel.

Bog da Sinkletiki starih let doshiveti, jo pa tudi s' teshávami objishe. Nekoljko lét pred svojo smertjo je fuho bolésn dobila; tudi snotrajna puštota je njeni dúshi veliko shálofti ná-právljala. Alj ene dni pred smertjo so vse bolezhine nehale, ino dúsha je she okúshala ne-beshkiga veselja, v' katero njo je Bog is tiga sveta vsél.

Ne bodi presháloftna ljuba dúsha, ako ravno mnogokrat nobéniga práviga veselja nimash do boshjih rezhi. Kakor sa temnim oblakam she lepshi sonze posije, bo tudi dal tebi dober Bog sopet she vezh dúshniga veselja; le stano-vitna v' flusbbi boshji ostani.

»Kdor hzhé sa meno priti,
 Sam sebe sataji,
 Naj krish na rame vsemi,
 In sa menó hiti!»

45. S. T a j d a.

Sapelvanja sháloften isgléd.

Tajda, alj Tajf, je bila prebrífane glave, sáliga liza, pa gèrdiga sadershanja. Od svojih starishov flabo poduzhena je tudi flabo shivelá. — Oh koljko dekliz sanikarnost starishov pogubí, ki se sa Tajdoj v' hudobno shivljenje podajo! Vse posvetno je ljúbiti jéla, na boshje rezhí pa zelo posabila. Hitro je bila od neframnih mladenzhov v' greh sapeljána, ino kmaló je tudi ona bila drugih sapelivka; vsi poshteni so se nad njoj spotikali. — Glej, moja dekliza, kamo te nezhémera nosha ino flabo snanje peljá! Tudi ti bósh namesti otroka bóshjiga flushavniza hudízhova, ino nastava alj sanká peklenfka, s' kateró bo nedolshne dúshe pekel lovil.

Bog fhe ni sgublene gréshnize sapustil. Prishli so svet dúhovn ino njo spreobernili. Njih gorezhe besede so ji ozhi odperle; saglédala je preveliko gerdobo svojiga gréshniga shivljenja, vidila strašno vézhnost, ki take gréshnize zhaka. Na svoje kolena pred maslnika pade, ino prófi, rokózh: »Ozhe! naloshite mi

pokoro, takó teshko, kako so moji grehi saflushili; perpravljena sim vse storiti.«

Opuštila je svoje sapelivo oblázhenje, sashgala je svoje pregrešno blago, ki je bilo zena nezhištiga shivlenja, lozhila se je vse grešne prilóshnosti, ino se v samoto podala, po nauki svojiga dúshniga pastirja pokoro délat. — Blagor dúshi, naj she toljka gréshniza bo, zhe svojiga spovednika svesto vboga; prava pokora njo isvelizha.

Od prevelike shálosti savolj svojiga pregrešhenja, si bóshjiga imena isrezhi vupala ni; same te besede je po nauki svojiga duhovnika isdihvala: »O Bog, ki si me vstvaril, usmili se zhes me!« Bog se je svoje spokornize všmilil, je vse grehe ji odpustil, ino jo k' sebi v' nebeshko kraljestvo vsel.

O dekliza, ki si she v' svoji nedólsknosti lahko vesela, varji saklád alj fhaz svojiga devishtva, de ti sa njim milo jókati potreba ne bo. — Zhe si pa dosedaj po grešnih stopinjah Tajide hodila, ne odlagaj tudi po štermim poti pokore sa njoj hoditi; sakaj:

V' nebeshko kraljestvo sta pota le dva:
Ti prvi nedolshen po roshzah peljá;
Ti drugi pokore je s' ternjam nastlán;
Alj k' sadnimu trofhtu je gréshniku dan.
O dúsha, ki pèrviga enkrat sgubísh,
Le fkerbi, de drúgiga ne samudísh.

46. S. T e k l a.

Isgléd, kakó se Bog v' svojih flúshávnizah velizhestí.

Bila je f. Tekla bistre pámeti, tudi skerbno poduzhena; alj vse to bi nje isvelízhalo ne bilo. Kedar je pa f. Pavl v' njeno mesto perpridgal, se je nauka Jesufoviga svesto prijela, ino se dala kerstiti. Od te dobe njo je nar vezh skerbelo ljubimu Jesufu dopasti, ino dopólniti vse, kar je per f. kersti obljubila. — Ne posabi kerfhanfka dúsha tudi ti per f. kersti storjenih obljub; one so saštava tvojiga isvelízhanja.

Hitro se je rasvédelo, de je Tekla kríftjana. Sarozhena je bila; shenin ino staríshi so si vse persadeli njo s' dobrim ino s' hudim od svete vére odverniti, pa niso samogli. Ker so jo hotli po gosposki perfiliti, de bi se omoshila, je k' svétimu Pavlu sbeshala. Shenin sa njo své; vjeli so njo, ino dívjim sverinam rastergat vergli. Alj vfigamogozhen Bog je nevérnikam pokasal, de je on, zhlovefhkih ferz víshár, tudi gospodár levov ino tigrov, ki njegovim ljubim sháliga storiti ne sméjo, ako jim on prepové. Stráfhna sverina se devize ni doteknila; kakór jagneta so se levi ino tigri krog nje vlegli, lepo krotko ji noge lísali, ino shli sopet v' svoje berloge. — Srezhen kdor Boga sa varha ino prijatla ima, tém; ki njega ljubi jo, vse v' dobro iside.

Nevsmileni malikvavzi so njo v ogenj potisnili, alj sdrava je prishla is rasbelene pezhi nasaj. — Takó je íkasal Bog po marternikih ino devízah svoje velizhastvo. S. Tekla je she po tém veliko lét shivela; ino njeno ime sdaj po zelim sveti floví. — Svojo zhísto ino nedolshnost varvati je tudi tvoja dolshnost, ker shanfka dekliza! Sogibaj se nevarnih priloshnost, shivi lepo tiho ino bogabojezhe; pridna bodi, ino prosi Boga, naj ti v íkushnjavi pomaga, posebno kér v' svetim Ozhenalhi molísh: »Ne vpeli nas v' íkushnjavo; temuzh refhi nas od slega, alj hudiga.« Ako bo Bog s' teboj, kdo bo soper tebe?

Kdor v' savetju ¹⁾ boshjimu prebiva, V' fredi levov fladko on pozhiva.

47. S. T e o d o s i j a.

Isgléd shive vére.

V' jutrovi desheli je s. Teodósija shivela, ob zhafi zesarja Dioklezjana, ki je nar hajshi preganjavz kristjanov bil. Polna shive vére ino gorozhe ljubesni v' Jesufa je bila perpravlena sa svojo sveto véro terpeti ino vmreti. Ravno je nekoliko kristjanov na odnim mesti v' shelesji vklénjenih stalo, ino svoje smerti

¹⁾ Sagotji ali varstvi.

zhákalo. Kedar f. Teodosija memo pride, jih lepo posdravi, v' véri poterdi ino jih poprosi, naj se per Gospodu nje spómni. — Ne smemo se svojih prijatlov ino snanzov v' nefrezhi framovati; pomágati jim, kar je mogozhe in prav, je naša dolshnost. Sposnāti smo pa tudi dolshni svojo sveto véro, ako naš višhi oblást na odgovor postavi.

Vojshaki, ki so kristjane varvali, mlado devizo hitro popádejo, ino savolj vére pred sodnika peljajo. Ozhitno mu je povedala, de je kristjana. — Ni naša dolshnost, komur bodi svojo véro praviti; alj dolshni smo dati rajshi svoje shivljenje, kakor pravo véro satajiti, ino druge pohújhati.

Sodnik Teodosijo s' dobrim nagovarja, naj Jesusa sataji, - kér se pa ona stanovitno brani, njo rezhe islezhi, ino s' shelésnimi grebeni térgati. Vse je voljno terpela, le to je nar vezh bolelo njo, do goliga islézhenej biti. — Kako vse drugazh je sdaj per mnogih deklizah! Svetih rezhí se framújejo, zhe jih kak posvetnesh sa to kaj maliga podrashi; nesrámniga sadershanja jih pa ni fram, de le posvetnim ljudém dopádejo.

Nevsmilen oblástnik, kér njo stanovitno vidi, vkashe devizo vtopiti; ino tako je dala ona sa sveto isvelizhanfko véro svojo mlado, nedolshno shivljenje. — Tudi mi se ne smémo svoje vére, ne kerfhánfkiga sadershanja fram-

vati; sakaj: »Kdor bo mene pred ljudmi sposnal, govori Jesus, ga bom sposnal tudi jes pred svojim Ozhetam. Kdor mene bo pa pred ljudmi satajil, ga tudi jes v' prizho angelov sa svojga sposnal ne bom.«

Sveta prava véra je nebésni kluzh;
Kdor njo sataji, si vgašne vezhno luzh.

48. S. T e r e s i j a.

Isgléd, kaj branje dobrih bukuv
velja.

V' Shpanfki desheli je f. Terésija imenitne, pa tudi bogabojezhe starishe imela. Njeni dober ozhe so vsak vezher otrokam ino drushini po navadi is svétiga písma, alj is shivlenja svetnikov kaj lépiga brali. Mala Teresija je tenko poslušhala, pa tudi sama rada brala, kakor hitro se je brati navuzhila. To branje je toljko ljubésn boshjo v' njenim serzi vnelo, de bi rada bila kri prelila sa sveto Jesufovo véro. Sklenila je v' svojim shivlenji svetnike posnémati. — Sreznha dekliza, ki rada svete bukve bere. Bog, ki visha modre moshe, de jih píshejo, on sam fkos nje govori. Koljko kratkiga zhafa nam lepe bukvize napravijo, koljko veselja nam branje da; naš varje postopanja, ino sapelivih tovarshij,

Perva frezha otrok so fkerbni starishi; kdor jih pa nima na semlji vezh, v' nebesih svojga Ozheta in Mater ima, kakor s. Teresija. Kedar je v' dvanajstim leti svojo mater sgubila, je pred neko podobo Matere boshje tekla, ino je tam jokáje profila, de bi Marija bila v' prihodno njena mati.

Teresni ozhe niso vtégnili sa njoj dovolj ojtro glédati; sa to se je s' enó spazhenó deklizó, ino s' nékimi mladénzhami sisnanila, se je s' njimi od flabih rezhi pogovárjala, ino takó zhe dalje flabej perhájala. Od tiga snanja je posnéj sama rekla: »Sdaj sposnám, kako je v' mladosti, v' kateri bi imeli zhednosti saditi, nevarno, s' ljudmi obhajati se, ki nezhémernosti sveta ne sposnajo, ampak le veliko vezh v' nje napeljújejo. Zhe bi starisham svétvala, profila bi jih, dobro glédati, kar je nar bolj mogozhe, s' kom otrozi hódijo. Tudi jes sim se po takim snanji toljko premenila, de nisim ne snamnja prave zhednosti imela na sebi vezh.«

Teresija je tudi v' tem zhafi nokoljko flabih bukuv dobila, jih sheljno brala; ino te so ji zhisto ferze spazhile. Jéla se je gisdavo, alj ofertno nositi, lafe krishpati ino roke mehkúshiti; le fkerbelo njo je, kako bi posvetnim ljudém prav dopadla. — Vidish, ljuba dekliza! kakor je po sveti veliko sape-livih ljudi, je tudi shkodljivih bukuv; potre-

ba se jih je ko shíviga ognja varvati, ino samezhvati flabe nauke, kakor kazhji strup. Preden se bukve beró, morjo se duhovnim pokasati, zhe jih sami prav ne posnamo, de bi nam ne fhkodvale. Slabe tovarshije ino pa sapelive bukve so nar hujshi sovráshniki mladih ljudi.

Srezha je bila sa Teresijo, de so ozhe nje nevárn stan fhe o pravim zhasu sposnali. Dali so jo brumnim nonam; ino sveti nauki, pa lepi isgledi bogabojézhiga shivlenja so mlado Teresijo spet na prav pot povernili. Bila je po tem duhovna mati veliko svetih devíz, ino bogabojezhnih ljudi. Vuzhila jih je sveto shiveti, ino je sama veliko svetih naukov popísala. De bi jo ozhifil, ji poshle Bog hude bolesni, ino veliko drugih tesháv. Vse je lepo voljno prenesla, ino vezhkrat v voljo boshjo podana, isrekla: »Gospód, daj mi terpéti, alj vmreti!»

Zhedno branje,

Lepo snanje

Tebe frezhno ft'ri,

Slabo branje

Gerdo snanje

Tebe pogubi.

49. S. U r f h u l a.

Isgléd fèsterniga polvarjenja.

Lepo se svétijo svede na jasnim nebi, she
 lepshi se svétijo boshji svetniki ino svetnize
 v' nebesih; nar lepshi pa tifti, ki so drugim
 lepe isglede dajali, jih pred hudim svarili, ino
 v' dobro opominjali. To je storila f. Urshula,
 alj Urfha, deviza ino marterniza. Bila je,
 po mislih vuzhenikov, na Anglefshkim kra-
 ljeve rodovine. Pokásala je she v' mladosti,
 de bo imenitna svetniza. Salo je bilo njeno
 oblizhje, alj lepshi so bile njene zhednosti. —
 Prasna je vsa deklifhka lepota, goljufna vsa
 perljudnost, zhe serze shlahno ni, ino glava
 malo prida. Le poshteno sadershanje, ino pa
 priden nauk stori devizo hvale vredno.

Na Franzofkim si je tifti zhaf neki vajvo-
 da lepo deshelo v' vojfki ofvojil, ino jo med
 fvoje vojfhake rasdelil. Vojfhaki so hotli she-
 ne is fvojiga kraja imeti; poslali so satorej na
 Englendarfko po neveste. Veliko lepih, mla-
 dih devíz je bilo nabranih, ino med njimi nar
 imenitnej f. Urshula, nekimu vajvodu obljú-
 blena. Zhe se je ravno devizam tóshilo po
 svoji domovini, vender so se Bogu v' roke po-
 dale, ino zhres morje so jih na Franzofko sem-
 ljo peljali. Boshja volja pa ni bila jih po-
 svetnim shéninam dati; Jesus jih je sa fvoje
 neveste isvolil. Hud vihar alj burja ladije na
 Nemfško sanese, ino prifhle so v' imenitno
 mesto, ki se Keln na Rajnu imenuje. V' tim

kraju je ravno strašna vojska grosovitniga Atila leshala, tajistiga nevlmileniga vajvodarja, ki je toljko lepih mest rasul, ino ljudi po nashih krajih pomoril. Divji, nevéni vojskaki so se devíz lotili; alj f. Urshula se vstavi, ino svoje tovarshize serzhno nagovori, rajshi vmreti, kakor v' pregreho dovoliti. Po isgledi svoje vajvodize so vse devize Bogu sveste ostale, rajshi dale svoje shivljenje, kakor devilstvo. — To je prava shiva ljubésu dobrih tovarshiz, de se med sebó húdiga várjejo, ino posvariyo. Take bogabojezhe ino tudi sa druge skerbne deklize so pomozhnize angelov boshjih. »Zhe tvoj brat alj sestra greshi, posvari ju na samim. Zhe te slishi, si svojo sestro perdobila. Ako tebe ne poslusha, she eno sa prizho poklizhi, ino spet njo posvari. Zhe tudi to ne pomaga, povej predpostavlenim. To tebe Jesus vuzhi.

Serditi vojskaki so divize s' sulzami pomorili, ino s' pufhizami postreljali. Vse so ymerle, alj angeli so nesli nedolshne dushe v' nebeshko kraljestvo, kjér se med njimi sdaj f. Urshula veseli. — Bodite serzhne, kershanke deklize, tudi ve, ino ne bojte se tistih, ki truplo vmorijo, dushi pa kaj storiti ne morejo. Bojte se veliko vezh tiga, ki lahko dusho ino truplo v' vezhno pogubljenje pahne. 1)

1) Pehne.

Vse hudo premagujmo,
 Ki dušno pogubi;
 Sa venez se vojskujmo,
 Ki vekomaj zvetí!

50. S. V e r o n i k a.

Isglèd kako se moli ino dela.

S. Veronika, v' Lashki desheli rojena, je imela vboshne, pa bogabojezhe starishe. She s' maternim mlekom se je navuzhila Boga shivo ljubiti. Kér niso imeli sa zhém Veroniko v' sholo dati, je toljko bolj svesto keršhanske nanke poslušhala. Moliti bílo je njeno posebno veselje, pa tudi dolshnosti svojiga stanu dopolniti nar vezhi skerb. — Tako she v' mladosti déte pokashe, kaj v' starosti bo.

Bog je odlozhil vsakimu zhloveku posebno dvojno dolshnóft: moliti ino delati; alj malokdo obedvoje tako lepo dopolni, kakor i. Veronika. Vedno je imela na deli svoje roke, ino per Bogu svoje serze. Ni na polji stala, ne poslušhala, kaj drugi kramljajo; pridno je delala, ino pa tiho premishlovala boshje rezhi. Vsaka roshiza njo je spominila na Ozheta nebéshkiga, ki je stvaril njo; flišhati ptizhize péti, se je od veselja posólsila, kér tako lepo Bogu hvalo pojó. S' vřim je bila prijasna ino dobra, sakaj boshji mir je v' njenim serzi prebival. Kedar je vtégnila, se je v' samotni

kraj podala, ino dokler so drugi prasnivali, drag zhaš s' slabim pogovormi trátili, se je ona v' molitvi s' Bogam pogovárjala. — Tako lahko v' vsakim stani Bogu flushimo; ino zhe ga ljubimo, najdemo zhaša dovolj.

Veronika je imela velike shelje v' sveto drushino bogabojezhnih devíz v' klošter jiti, pa brati ino pisati snala ni. Sa tega del se je po nozhi, kedar je she vse poopravila, branja uzhiti jela. Kér pa nikogar imela ni, de bi ji kaj pokasal, ji ni po frezhi fhlo, ino njo toljko fkerbela, de spati ni mogla.

Marija, toláshniza vfih revnih, se ji na to v' spanji perkashe, ino njo potolashi rekozh: »Nikar si tolíko k' ferzi ne sheni; sadošti je snati tri besede alj resnize, katere so, pervizh: Ohrani zhístošt svojiga ferza; drugizh: Imaj poterplenje s' spotikleji ino slabostmi svojiga blishniga; trekizh: Vadi se vsak den premíshlovati terplenje Krístufovo.« — Blagor tudi tebi, dekelza, ako téh tréh resniz ne posabiš! Veronika ni shivéla sa minejozh svét, le sa nebela je fkerbela. »Jes morem delati, je vezhkrat djala, dokler she mozh ino zhaš imam.« Nar vezho veselje imela je, komu kaj dòbriga storiti. Svojim predpostavlenim bila je v' vféh rezhéh pokorna. Bog je dal svoji svešti flushavnizi she v' tem shivlenji zhudeshe délati, de bi pokasal, kako pridne ino bogabojezhe devize sa ljubo ima.

Deklize! po isgledí f. Veronike dolshnosti
svojiga stanu vselej svešto dopolnite: molite,
ino delajte, de bote zhasno ino vezhno frezhne.

Moli ino delaj,

De poshteno se shivísh;

Moli ino delaj,

De nebefa sadobísh.

51. S. Z e z i l j a.

Isglèd tovarshije ángelfke.

V Rimu je bila f. Zezilja shláhniga ro-
du, pa tudi shláhniga sadershanja, od svojih
mladih dni svešta flushávniza Kristusova. Nje-
mu se je saobljubila deviza oftati. — Pravizh-
ne obljuje delati je dobro, ako se svešto do-
polnilo; alj boljshi je obljuje ne storiti, kakor
storjeno prelomiti. Satorej se morjo spovedník
vselej posvetvati, preden se kaka posebna ob-
ljuba storí.

S. Zezilja je po tém vsela shláhniga mla-
denzha Valerjana, zhe ravno ni bila njena vol-
ja, ker so staríshi to hotli. Hitro po poroki
pa rasodene mladenzhu, de je obljubila deviza
oftati, rekozh: »Valerjan! mene angelj
varje, ki brani moje devíshstvo. Var-
ji se satorej mene dotekniti, de se
jesa boshja ne vneme nad tebó.« — Ke-
dar se sakonfski lepo poshteno saštòpijo, lahko
en drugiga nesrezhe várjejo, kakor f. Zezilja
svojiga shenina.

Valerjan je devištvu svoje neveste spoštoval, ino je djal, de hozhe biti kristján, naj bi le nagela videl. Zezilja mu odgovori, de to biti ne more, dokler keršhen ni. — Pošhle ga k' svétimu pápeshu Urbanu, ki je savolj pregánjanja íkrito shivel. Bil je od pápesha v' sveti véri poduzhen, ino keršhen. Kedar nasáj pride, najde f. Zeziljo moliti, sravno nje pa angelja v' veliki svetlobi dva venza v' rokah dershati. Obedva šta na to molila ino hvalila Boga. — Naj bi tudi sakonfski takó lepo en s' drugim molili; sdrushena molitva per Bogu narvezh premore.

Valerjan je po tem tudi svojiga brata Tiburzja k' keršhanfski véri perpravil. S. Zezilja ga je podvuzhila, ino f. Urban keršil. »Donef te íposnam, de fi prave moje shlahte, je f. Zezilja veselo Tiburziju rekla, ker fi is ljubesni do práviga Boga sanizhvavez malikov poštal.« — Naj bi fi vsaka shlahta tako dobra bila, vezh sa isvelizhanje, kakor sá zhasno premoshenje íkerbela, sa koljko bolj frezhna bi bila; alj po gošto se le zhertí, ino v' nesrezho perpravlja. Koko gerdo je to!

Kedar deshefski oblastník to své, vkashe brata vmoriti, kér svete vére satajila nista. Tudi f. Zeziljo prímejo, ino ob glavo dénejo. Angeli so vsih tréh nedolshne dushe v' nebesko kraljestvo spremili.

S. Zezilja je tudi s' lepó, vbranoj musikoj Bogu hvalo prepévala; sa to njo she sdaj

sa patrono poshtene musike imajo. Vesele tudi ti lahko po vsih svojih potih prepévalh, dokler nedolshno ferze imásh, rekózh:

Kjér kolj se snajdem, kamor grém,
Vesela sim, sa to, kér vém,
De so per meni angelzi,
Moji svešti prijateli.

52. S. Z i t a.

Isgléd poshtene kmetifhke deklize.

Nar saljshi 1) lepota je sveta nedolshnost, boljshi ko shlahen stan je ljuba zhistóit ferza, ino mladih dekliz nar vezhi bogastvo je poshteno sadershanje. — Ako si bórniiga stanu, naj le to trojno blago imásh, takó si bogata dovólj; ino zhe ga sgubish, ne bo ti ga zél svét povernil. To je mislila Zita, bogabojezha kméti-fhka hzhér, kedar se je v' eno grahino 2) flushit odprávljala. — Tudi v' sedajnih zhasih naj bi deklize ravno tako oblubo storile: raj vse sgubiti, kakor svojo nedolshnost napraviti, kedar se v' mésta, v' taberne (oshtarije) alj k' gospódi v' flushbo podajo, kjér jih po navadi toliko sapelvanja zhaka! Naj bi pa tudi, kakor Zita, sveto shivele!

Vfako jutro je sgodaj, alj sa rano vftala, hitro k' sveti máshi tekla, zhe je mogozhe bilo,

1) Lepshi. 2) Grad.

ino po tēm je pridno k' delu segla. K' spovedi ino k' svetimu obhajilu je rada pogosto hodila, ino tako je od ljubesni Jesufove vneta vse teshave lahko preštala, vse skusnjave serzhno premagala. — Devizo, ki svete sakramente prav pogosto ino vredno prijema, Jesus ne bo sapelivzam v' roke dal. Le tilte, ki so malokdaj per spovedi, ino redko per boshji misi; pogosto pa v' slabih tovarshijah, take na dushi mertve greschnize se lahko sapeljajo.

Mladine nar vezh slabi pogovori, ino rasbersdane tovarshije pohujshajo. Zhe nesramne marne rada poslusahh, pleperze pojesh, ino se s' moshkim spolam pezhahh, o tako she vmira tvoja nedolshnost, ino bo hitro v' prvi perloshnosti vmerla. Sa to se je f. Zita plesa, ino vfliga nevárniga tovarshstva skerbno varvala, ni nespodobne besede rekla, pa tudi ne poslusala. Hlapza, ki njo je hotel poljubiti, je sa uho vdarla, ino mu se grosila, njega gospodu satoshiti, zhe nje per miru pustil ne bi. — Vfako deklet se lahko sapelivzam vbrani, s' dobrim alj s' hudim, ako le hozhe, ino pa v' svojim serzi dopádenja nima do nespodobnih rezhi. Hujshi je premagati snotrajne, kakor svunajne sovrashnike. — Nar nevárnejshi sankasapeljvanja je tudi gisdava alj shtimana nosha. Prevsetno oblezhena dekliza bo hitro rasvájena greschniza. Sa to se je f. Zita ponishno ino le po svojim stani nosila; rajshi je dala vbogajime, kakor bi bila na predrago oblazhilo sapravlja, ki se njenimu stanu ni spodóbilo, ter je vedla,

de déklize s' gosposhkim oblazhilam tudi rade gosposhke flabe navade, ne pa zhédnosti polnémajo.

Hudobni so pravizhne vselej sovráshili, ino ravno tako se je tudi Ziti godilo. Drushina njo je zhertela, zelo gospód ino gospá ita jo nekaj zhasa sanizhvala; alj ona je vse to Jesu-fu isrozhila, ki je bil tudi sa naf sanizhván. Kér se je pa lepo krotko, ponishno sadershala, nobéniga rashálila, ino všim rada dobro štorila, šo njo po tém vši radi imeli, in tudi vbógali, kedar jih je posvarila. Ošem ino šhtir-deset lét je per eni hišhi flushila, kér je véd-la, de si pogosto flushbe prebérati ni korist-no, ¹⁾ sakáj: Goste flushbe dajo redke fuknje. — Ino kakor je lepo shivela, je tudi frezh-no vmerla. Vboga je bila na semlji, alj sdaj je bogata v' nebesih.

Ne jišhi, ljuba dušha, pregréšhnimu svetu dopasti, ampak le v' nebésa naj se povsdiguje tvojo serze. Ne bodi sháloštna, ako bolh sanizhvana; le k' nebesam se ogledaj, ino veselo sapòj:

Pregrešhen svét me ne šhtimá,
Pa tud ne maram jes sa nja;
Le tam v' nebesih je moj dom,
Kjér s' Jesufam vesela bom.

¹⁾ Pridno.

V. Poseben opomin devišhkiga shivlenja.

Ako premisljish, ljuba dékliza, lepo, sveto shivlenje boshjih svetniz, tvojih prijatelz v' nebesih, ino pogledash, kako posvetne déklize v' sedajnih zhalih shivijo, lahko ozhitno sposnash, de se shivlenje svetih Jesufovih flushavniz, ino pa shivlenje posvetnenk lozhi kakor nozh ino dan. — Kaj si bosh isvolila: biti Jesufova, ino po isgledi njegovih svetniz shiveti, alj biti posvetna, ino sa posvetnim potégniti? Dvema gospodama ne moresh flushiti; 1) Jesusu, svojimu shéninu, ino pregréšnimu svétu dopasti ne moresh. Poslufhaj, kako lepo tebi f. Janes píshe, on zhist ino ljubesniv Jesufov vuzhénz: Nikár ne ljubi sveta, tudi ne tega, kar je na svéti. Zhe kdo svét ljubi, ljubesni boshje v' njemu ni. Vse kar je pregréšniga na sveti, je nezhisto poshelenje mesá, ino lakomno, nevôshljivo poshelenje ozhi, ino prevsetno sadershanje napúhneniga shivlenja; ino vse to ni is Ozheta, od Boga, ampak je tiga svetá. Svét pa prejide, ino vse njegovo poshelenje; le kdor voljo boshjo dopolni, oflane vékoma. 2) Svét pomeni vse sapelive ljudi, ne-

1) Mat. 6, 24. 2) I. Jan. 2, 15 - 17.

varne dobrote, grešno veselje, ino tako blago, ki nashe serze od Boga na posvetno vleže, ino v' greh napeljuje. Ljubésn takih rezhí oflepi dúlho, ino jo pogubi; sakaj, kdor svét ljubi, bo s' svétam konez vsel. Kdor ni s' menó, govori Jესuf, je soper mene, ino kdor s' menó dôbriga ne spravlja, rasnafha. 1) Zhigava hozhesh biti? alj Jესufova, al flushávniza tiga sveta?

Oh ljuba dékliza! bodi pridna Jესufova ovzhiza; le všmilen Jესuf je tvoj dober dúshni pastir. On, ki svetle svesde kakor bele jagneta po visokim nebi pase; ino jih lepo v' shrokim morji napaja, on je tvoj ljubi pastir. Njega sámiga si sa svójga shénina isvoli, dokler v' sámishkim alj ledik ftanu shivísh; alj bosh kdaj hotla v' svét sakon stopiti, naj tebi on skos tvoje ftarifhe, predpostavlene ino prijatle shénina sbere, ki po njegovi sveti volji bo. Le takó bosh gotovo frezhna.

Zhe pa nevefta Jესufova biti shelísh, moresh tudi shiveti takó, de njegove zhisfe ljubeshni vredna bosh. — Vsemi satorej, ino glaboko si v' serze sapísh:

VI. Pét slatih naukov devíshkiga shivlenja.

1. **H**odi pogosto ino vredno k' spóvedi, ino k' svétimu obhajilu. — Posvetne ne-

10 *

1) Luk. 11, 23.

véste sheliyo védno alj vef zhaš s' svojim shéninam biti, in kóljkorkrat perlošnoft imajo, objíšhejo se. Jesuf, shenin tvoje dúšhe, posebno v' presvetim sakramenti réšhniga Teleša prebiva, ino tudi sheli, de ga vezhkrat objíšhešh, ter te vabi rekózh: »Pridite k' meni vfi, ki terpíte, ino fte oblosheni, jes vaš bom poshível. 1) Jes sim prava vinfka terta, vi mladike. Kakor mladika ne more roditi sama od sebe, ako ne oštane na terti, tako tudi vi ne, ako v' meni ne oštánete. Kdor oštane v' meni, ino jes v' njem, on rodí veliko šadú; ker bres mene ne morete nizh štoriti.« 2) To se pa v' svetim obhajili šgodí, kedar se škos zhísto špoved, shívo obshalvanje štorjéniga greha, ino rešnizhno pobóljšanje vredno perpravíšh, ino se per njegovi šveti misi s' njim šklenesh; sakaj on sam govori: »Kdor savshiva moje mešó, ino pije mojo kri, oštane v' meni, ino jes v' njem.« 3)

Ako se shenin ino nevesta poredko objíšheta, se ne bota dolgo rada imela; vmerla bo tudi tvoja ljubésu do Jesufa, zhe malokdáj k' špóvedí, ino k' švetimu obhajilu gréšh. Všechnila bošh v' dobrim, kakor mladika, kí jo bojo pobrali, ino v' ogenj vergli. 4)

1) Matt. 11, 28. 2) Jan. 15, 1 — 5.

3) Jan. 6. 57. 4) Jan. 15, 6.

Vfako vredno sveto obhajilo je svatovski alj ohzetni den nebeske poroke sa duho, ki Jesusa shivo ljubi. Ino kakor rôsa juterna zveto- zhe roshe omladi, fhe lepshi oshivi vredno sve- to obhajilo zhiste dushe, ki svojiga Jesusa v' resnizi ljubijo, ino ga s' shivo véro pod svojo streho vsémejo.

2. Jesusa svét spomín védno alj ves zhas v' mislih iméj, ino njega ni- kólj ne posabi. — Vfako jutro naj bo on pervá misel tvoja, de bo pervina mládiga dné njemu posvezhena. Hitro ko vstanesh, se po- krishaj, ino ga posdravirekózh: Hvalen bo- di Jhesuf moj, ki si varval me nizoj. Varji me fhe donef hudiga, de bom tebi svešto flushila. — Vlak vezher, pré- den se vleshesh, pokrishaj se, ino njemu se perporozhi rekózh: Ljubi Jhesuf! lepo te sah- valim sa dobrote vse, ki sim donef jih od tebe sadobíla. Tudi nozh pri- hodno ne sapústi me, in odpústi meni, kar sim pregreshila. Daj mi fladko spát', jutro sdravi vstat', ino spet ve- selo jit' na svoje delo. — Tako bosh vlak dan s' Bogam sazhela, ino frezhno s' Bogam nehala.

3. Skasúj ozhitno svojo ljubésn k' Jhesufu, ino se njega pred ljudmi ne framúj. — Posvetna nevesta nosi vidno snam- nje svojiga shénina, perstan na roki, de ne po- sabi, komu se je obljubíla. Perstanov tebi nositi potreba ni, sakaj snamnje ljubiga Jhesusa

je tebi vřak krish, ki ga na polji vřidish, ino te pomni na njega, ki te je na krishi odreřhil. Kedar memo krisha greřh, vselej glavo nagni, ino posdravi Jesufa rekozh: Molim tebe, krishan Jesuf, ino te zheřtim, kër řkos tvojo řmert na krishi bit' svelizhana shelim! — Vřaka pořvezhena zërkuv je njegova hiřha, ki te na njega opomina. Kedar memo hodish, v' zërkuv řtopi, ino klezhë posdravi řvojga řsvelizharja. Ako pa v' zërkuv ne moreřh, pred vratmi řvojgo posdravljenje opravi. — Koljkorkrat řliřhiřh v' jutro řgodaj jüternizo, alj o poldné angelfko zheřhenje, vezhno luzh alj vezhernzo svezher řvoniti, řpomni ře, de je to njegov glaf, ki klizhe, de bi njega ne pořabila, ampak vředno njega pořheřtila, ino Marijo, njegovo ľjubo mater. Le gredõzh pokriřhaj ře, in odmoli angelfko zheřhenje; tako bořh řvojiga řhënina, vřmilenga Jesufa lepo darovala.

4. Rada boshje nauke premišhlúj, ino řvojgo řerzhne řhelje le k' nebeřam povřdigúj. — Nar řlajřhi vřelje pořvetna neveřta imá, od řvojiga řhenina řliřhati, alj kaj ľepiga brati. Vřako nedelo in řapovedan prasník tudi slato perlořhnořt ti imash v' řveti boshji hiřhi veliko ľepiga od Jesufa řliřhati. Satoraj naj bojo pridge in kërřhanřki nauki tvoje nar vezhi vřelje. Kdor je řs Boga, beředo boshjo pořluřha. 1) — Namëřtniki

1) Jan. 8, 47.

boshji so prijatli tvojga shénina; on jih poshilja tebi svojo voljo osnanvát, tebe opominjat, k' sebi vabit ino tebi kasat pravo pot. Zhe njih rada ne posluhashh, tudi Jesusa ne ljubish. — Kedar v' spomladnim, alj vigrednim jutri ljubo sonze roshize posije, veselo pridne buzhelize alj zhibelize na polje letijo po rasfvetlenih róshizah fládkiga medú nabérat; vsaka nedela ino svét prasník je tudi sa tebe lepo jutro dúshniga shivlenja.

Jesufov nauk je sonze tvoje, vsaka prédiga ino kerfhanfki podvúk je shlahna róshiza, od katere naj dúsha tvoja sebi medú nabéra sa vezhno shivljenje. — Alj she ob svetih dneih lépiga zhasa vezh imásh, o ne prasnúj! Mólí alj beri dobre ino svete bukvize; fkos nje on tebi píshe, ino njegov dúh s' tebó govórí. — Tvoje veselje naj bo, se v' tovarfhijah od boshjih rezhi pogovárjati, ki si jih v' zérkvi flífhala, alj v' kakih búkvizah brala. Nespodobne pogóvore svojih tovarfhov in tovarfhiz pa, kakorkolj morefh, v' lepo oberni, de se Bog rasshalil, ino blishen pohujfhal ne bo.

5. Skerbi sa fvoje tovarfhe in tovarfhize, k' dobrimu opominaj ino húdiga varvaj jih. — Nevesta, ki svojiga shénina ljubi, tudi sa njegovo shlahto fkerbí. Vsi smo ene shlahte, otrozi Ozheta nebéfhkiga: tvoji tovarfhi in tovarfhize so tudi bratjé in fefre Jesusa, shénina tvoje dúshe. Zhe njegá ljubish, tudi sa nje fkerbela bosh. — Ako vidish, de kaka dekliza tvojiga snanja v' pre-

grešni nevarnosti je, ino sazhne flabo shive-
ti, ne puſti njej po nevarnim poti hoditi. Le-
po po ſamim njo poſvari; ino zhe tebe
vboga, ſi ſvojo ſeſtro perdobila.
Ako pa na tebe ne porajta, ſhe eno
pervsemi, katero ſpoſhtuje, ino v'
prizho nje ſopet ſvojo ſeſtro poſva-
ri. Zhe pa tudi to ne pomaga, pověj
prédpoſtávenim, katerim je v' ſkerbi: ſta-
riſham, rednikam, goſpodarjam, alj tudi duſh-
nim paſtirjam, naj njo oni poſvarijo. Ako pa
tudi teh ſluſhala ne bo, nobene obho-
je vezh s' njó ne iměj, de tudi tebe ne
pohújſha; ſakaj taka je terdovratna,
ozhitna gréſhniza. 1) To tebe Jeſuf,
tvoj ſhenin vuzhi. — Ne porajtaj, ako te rav-
no tvoja poſvarjena tovarſhiza ſa to ſovraſhi,
alj tudi preklinja; tvoj Jeſuf bo tebe ſa to
blagoſlovil, alj poſhegnal. Ako bo kdo
med vami od reſnize ſajſhel, govori ſ.
Jakop, ino ga bo kdo naſaj vernil, ima
védeti, de kdor gréſhnika alj gréſh-
nizo od njegove přegreſhne poti ver-
ne, reſhi njegovo duſho ſmerti, ino
pokrije grehov veliko ſhtevilo. 2) —
Kedar pa vidish, de ſe ktera tvojih tovarſhiz
pregreſhi, alj hudo pade, ne potisni njo v'
glaboſhino: ne poſmehúj ſe ji, ſlábiga od nje
bres potrebe ne govori. Gréh ſovraſhi, alj
greſhnizo ljubi! Le ſhalúj, ino moli ſa njo,

1) Mat. 18, 15-17. 2) S. Jakop 5, 19-20.

de bi Jenuf ſvoje ſgublene ovzhize nikár ne ſapuſtil. Pomágaj ji, kar ino kakor ſamoreſh, de ſe poboljšha. To je na tim ſveti angelfko delo. — O naj bi déklize tok lepo ena ſa drugo ſkerbele, kako veſelo ino frezhno bi v' pravi prijaſnoſti ino ljubezni zhaſno in vezhno ſhivete!

Glej, poſhtena kerſhanſka deviza, takó ſe Jenufu ſveſto ſluſhi! Hudôben ſvét te bo ſovraſhil, ako poſvetno, kaker druge, ne ſhivíſh. Raſbersdani moſhki te bojo ſa terzjaljko imeli, ſapeljane ſhenſke te bojo obrekvale, ino vpraſhale rekózh: »Alj hozheſh topla v' nebefa jiti?»

Pa ne porajtaj na vſe to; ſaj ſe je tudi Jenufu taka godila, kar je vſim ſvojim prédpovédal, ter je djal: Ako vaſ ſvét ſovraſhi, véдите, de je mene poprėj, ko vaſ ſovraſhil. 1) — Veſeli ſe ſa Jenufa del ſani-zhvana biti, in bodi dobrim ſhenam podobna, ki ſo Jenufu do konza ſveſte oſtale, tudi pod njegovim kríſham ſtale, kedar ſo njega, raſen Janesa, vſi drugi prijáteli ſapuſtili. Satorej ſe je pa tudi Jenuf dobrim duſham po vſtajanji pervizh perkaſal ino jih raſveſelil. — Hitró ſe bo tvoja ſhaloſt v' veſelje premenila; ino oni, ki ſe tebi ſmejijo, bodo ſhalvali rekózh: Te ſo, ktere ſmo nekdaſ ſaſmehvali, ino v' ſaſramlív pregovor imeli. Mi neumni ſmo njih ſhivljenje ſa neſpa-

1) Jan. 15, 18.

met imeli, ino njih konez sa nezháft; glejte, kako so sdaj perſhteti med boshje otroke, ino njih del je med ſvetniki. 1)

VII. Deviški venez

(Kranzel)

is ſédem ſhlahnih roshiz deklíškiga ſtana Jeſufu ſpletan.

Po nekíh krajíh déklíze navado imajo o ſvetíh nedelah ino prásníkíh v' poletním zhafí podobe kríſhanga Jeſufa s' róshzami vénzhati, alj kranzljati, sa to, ménim, de bi njemu ſkaſale ſvojo ljubéſn. Lepa ſhega je to, zhe ſe le gréh per kránzljaríji ne dela, ino deklíze takó ſhívíjo, de ſo vredne Jeſufu venze pleſti. Alj ſhe lepſhi venez Jeſufu ſplétati, is roshiz, ki po leti ino po ſími zvetíjo, ino ne obletíjo vékoma, ſe kerſhanſka deklíza vu-zhi, is ſédem ſvetíh roshiz devíſhkíh zhédnoſti. — Skos terdno naprejvsétje jih boſh ſadila, s' ſerzhno molítvjó polívala, de bojo v' tvojíh poſhtením ſadershanjí lepo zvetele. — Poklekni ſatorej, kedar vtegneſh, v' zerkví, alj pa doma pred podobo Jeſuſovo, ino is ſhívíga ſerza rezi:

1) Modróſt. 5, 3 — 8.

Molituv in obluba kerfhanfke devize.

Vsmileni Jesuf, ti ljubi shenin zhistih dush! vsemi donef majhen dar mojiga ferza, ki tebe vredno ljubit' shel. Vsaka nevésta svojimu shéninu lepo veselje storiti jifhe; to tudi jes shelím. Kaj pa bi tebi dala, shenin dufhe moje, de bi tebi dopadlo?

Sédem nebeskkih roshiz svetih devishkih zhednost hozhem safaditi v ferze fvoje, s' nji-mi lépshti prebivaljifhe tvoje, ino fkerbeti, de se nobena ne posufhi, de zhednost, ki tebi dopade, v' mojim ferzi ne vmerje.

1. Perva roshiza naj bo bela líli-ja, podoba zhiste nedólshnosti. Per svetim kersti sim njo od tebe, moj Jesuf, dobila, Marija meni jo isrozhila; satorej hozhem fveto nedolshnost fkerbno varvati, kakor fvoje okó. Vsake prilóshnosti se bom sognila, v' flabe tovarfhije ne hodila, nespodobnih pogóvorov ino sapelíviga perlisovanja ne bom poslušala, s' moshkim spolam se ne pezhala, fvoje ozhi varno ohránila; v' vfaki nevárnosti klízala tebe bom na pomózh. — O sveta nedólshnost! bodi lepota mojiga ferza, in oblazhilo mojiga telefa, naj de bom s' zhistim ferzam glédala fvojga Bogá. — Ozhe, ti Bog mojga shivlen-ja! odverni od mene fpázhene shelje, naj de nezhistost v' meni gospodarila ne bo.

2. Druga rosha mojiga ferza naj bo môdra violiza, ki le na fkrivnim rada zvetí, s' shlahnim duham fvoj

kraj napolni, ona ponižnosti sala, zhedna podoba. Ne bom se shtimano nafilila, ne presherno med ljudi hodila, ne sama sebe hvalila, druge ne sanizhvala. Mlado lize kakor rosha ozveti, lepo oblazhilo pregrehe sakriti ne more. Zhe bi ravno mene posvetni ljudje hvalili, saj menó glédali ino hodili, saj bi sa to vender boljshi ne bila, lahko pa slabshi. — Lepo pohlevno hozhem shiveti, se bres potrebe ne pogovarjati, s' posvetnim' ljudmi se ne snániti, samo skerbeti, de tebi dopadem, ino pa dobrim, poshtenim ljudém. Sa vso posvetno lepoto ino dobroto ne maram, kér le tebi dopasti shelim.

3. Tretja rosha zhednosti moje naj bo selen roshmarín, poboshnosti alj bogabojézhnosti shiva podoba. — Polúfhati hozhem, o Jesuf, svesto nauke tvoje, kakor Marija Mártina sestra, ki je per tvojih nogah sedela: rada moliti, prav pogosto vést isprashovati, skerbno zhuti, de v' pregrehah ne sa'pim. Kakor modre devize hozhem vedno perprávljena biti, kedar me k' sebi saklizal bofh. Skerbeti hozhem sa to, kar tebi dopade, ne pa sapelivim moshtvam tiga sveta; de si bom nar bolj del isvolila, ki meni nikdar odvsét ne bo.

4. Shtérta rosha moja naj bo shlahen nagelz, drage pridnosti lepa podoba. Rada bom vbogala starilhe svoje, tud' gospodarje in gospodinje, kedar ti meni to sapovésh, naj de bom v' svojim shivlenji tvoj

deber duh. — Pridno in svesto hozhem delati, ne le na vides savólj plazhíla, saj bosh ti enkrat moj vezhni plazhník. —

Rada ko Marta bom drugim postregla, sebi pertèrgala, vboshzhekam dala; enkrat bosh meni vse to povernil, kedar veselo meni porzhefh: »Blagor tebi, dobra in svesta dekla, ker si bila v' malim svesta, hozhem te zhres veliko postaviti; pojdi v' veselje svojiga Gospoda«.

5. Péta roshiza mojga shivlenja siva potózhniza, sadovóljnosti lépa podoba, naj bo. — Veselo hozhem v' tem stani shivéti, v' kateriga si mene postavil; saj je le on sa mene nar boljshi, kér si ga meni ti sam isbrál. Tud s' flabéj shivesham, s' flabshi jedjo hozhem sa dobro vseti, saj le en zhasék na semlji shivim. Gospóshkiga, alj prevsétniga oblazbila sebi omishlovala ne bom, imenitnih flushb tud ne jiskala, kér so one sploh alj spou bolj nevarne, kakor pa miren kmétovíki stan. Ne bom se vádila mehko shiveti, ker rasvada nar vezh ljudi nefrezhnih stori.

Le v' nebesih so moje shélje, tamkaj jishem svoje veselje, le gor na nje poglédvala bom. »Kjér je moj saklád alj shaz; naj bo tud moje ferze.«

6. Shesta roshiza naj bo rudézha vèrtniza, alj gartrosha, poterpeshlívosti viden spomin. Krishe ino teshave bom voljno nosila, ki nam v' nebesa pomága-jo. Tudi moj Jesus ti si moral terpeti ino

fkos terplenje v' svoje velizhaftvo jiti, sakaj bi ne terpela gréshniza jes? — Ne bom se jesila, ne preklínjala, tudi ne hudo s' — hudim povrazhovala, kér me ti lepo pehlevno biti vuzhíh. Po poti terplenja bom voljno sa tebo hodila, kér mene sa febó vabíh, ter govoríh: »Kdor hozhe sa menó priti, naj svoj krish sadene, ino hodi sa menó; naj de, kjér fi ti moj Isvelizhar, tudi jes tvoja ílushávniza bom.«

7. Sedma rosha zhednofti mojiga ferza naj vesela fónzhniza bo, podobá boshje ljubesni. Kakor se ona sa svetlim fonzam osíra, pogleduje ino obrazha, hozhem tudi jes glédati samo sa tebo.

Nezhífti ljubesni v' ferze svoje ne dopustim; sam ti, Jesuf moj, v' njem prebívaj! Móshkiga spola ne poshelim, ino nozhem nobéniga posnati, dokler tvoja sveta volja ni. »Glej, jes fim dekla ívojga Gospoda; naj se meni po tvoji besedi sgodí.« — Le samo eno te prosim, le samo eno shelim: naj tebe vékoma ljubim, kér fi tudi mene ti ljubil, prej ko fim tebe posnala.

Teh fédem roshiz mojiga ferza vsemi, o Jesuf, naj bojo tebi prijeten dar! S' tem zhednoftmi hozhem lépfhati ívojo shivlenje, is teh roshiz tebi devíshki venez splétati, dokler bosh enkrat, Shenin moj, meni sa njega krono shivlenja vézhniga dal; ki shivíh, ino kraljujesh s' Bogam Ozhetam in s' svetim Duham vékoma. Amen.

VIII. Juterni isdihleji ino molitve.

Kedar se sbudish, pokrishaj se, ino rezi:

Bog, moj Bog! tebi se sbudim, ino te lepo sa-
hvalim, de she shivim. Zhašt ino hvala bodi Bogu
Ozhetu, ino Sinu ino f. Duhu sdaj ino vekomaj.
Amen.

Ne poleshavaj, ako si sdrava, in hitro vstani,
rekòzh:

Jesuf, moj vsmileni Jesuf, ki si sa mene
vmerl, ino veselò spet od smerti vstal! varval si
me nizojshno nozh, varji me she donashni dan,
ino pomagaj mi, de bom v' vsih rezhéh svesta
flushávniza tvoja.

Ne hòdi rasgalena ¹⁾ med ljudi, ampak hitro
ino poshteno se oblezi, rekòzh:

Oblezi me, o Gospód! s' oblazhilam nedólsh-
nósti, in s' oblazhilam svete zhédnosti; naj ne
dopadem pregréshnimu svétu, ampak le tebi,
svojimu Bogu!

Kedar se vmivash isdihni is globozhine svojiga
serza, rekòzh:

Operi me, o Bog! v' svoji mílosti, ino ozhisti
mojo dúsho vsih pregréshnih mádeshev, naj bode
bela bolj kakor sneg, de s' zhistim serzam tebi
flushim.

Kedar si glavo opletash, poshteno si jo opleti,
ino rezi:

¹⁾ Rasgarana.

Dobrotlivi Jēsus, sa mēne s' ternjam kroman ino saframvān! daj mi pravizhno pamet, naj se tako nosim, de si bom nebeshko krono saflushila, ino jo per tebi v' nebesih nosila vékomaj. Amen.

Zhe vtēgnešh, poklekni! sdaj, povsdigni serze ino roke, ter rezi:

Ozhe, ljubi Ozhe! glej, tvoje déte pred tebo klezhí, serze ino roke k' tebi dershi, ino te pohlevno prosi: osri se mīlo na mēne s'vojga otroka, ino sašlišhi moje juterne hvale ponishen glas. — V' tvojih rokah sim spala, v' tvojim imēnu vstala, v' tvoje svete roke se tudi doneš isrozhim. Saj véšh, zhefar mi je doneš nar bolj potreba; daj mi, kar tebi dopade, in bo sa mēne prav. Vselej ino v' vsih rezhéh isidi se tvoja svéta volja.

Jesuf, moj všmileni Jēsus, prelubi shenin dūshe moje! ne sapušti me doneš flushāvnize s'voje, ino varji me, de ne bom tebe rasshalila, ne tebe sapuštila, ki si moj dober pastir. Tvoja roka naj me vodi, de v' hudo ne sajdem; tvoja roka naj me brani, de sovrashnikam v' roke ne pridem; naj po tvojih svetih naukiah svesto shivim.

Sveti Duh, tashej (trošhtar) moje dūshe! daj meni doneš s'vojo milost ino pomózh. Kakor se mlada sarja zhres hribe ino doline mīlo rasliva, in slato sonze vse stvarí rasšvetli, naj se tudi zhres mēne raslije tvoje posvezhejozhe gnade isvelizhanska luzh, de bom sposnala ino storila vse, kar je prav, ino se vliga hudiga varvala,

ki tebe shali. Naj pogásnejo vse hude shelje v' mojim serzi, potihnejo naj vsi flabi pozhutki v' mojim shivoti, de bode moje teló zhisto ino vredno tvoje prebivalisthe.

Bodi zheshehena ino hvalena presveta Trojiza, Bog Ozhe, Sin ino sveti Duh, v' tréh pershonah en sam Bog, sdaj ino vékomáj. Amen.

Perporozhi se Mariji devizi, rekózh:

O vliih devíz deviza, Marija moja mati! bodi moja profhniza, jes pa tvoja vredna hzhér; naj de bom Jesusu svesto flushila, ino se v' nebesih per njem s' tebó veselila. Amen.

Perporôzhi se angelu varhu, ino rezi:

Moj svesti angel varh, vôdi me donef po poti resnize ino pravize, ki v' nebesa peljá. Opominaj me, de v' nevárnosti ne sajidem; podpiraj me, de v' fkušnjavah ne padem; naj de ne bom na Boga posabila, ampak terdno sa tebój hodila k' svetim nebesam na Ozhetov dom. Amen.

Sdaj moli apostolsko Vero; po tém: Ozhe nafh, ino Zheshehena si Marija.

Ako ne vtegnesh vsiga tega moliti, moli, koljkor samoresh potem pa stori dober namén, rekózh:

V' imenu boshjim hozhem donef svoje dela sazheti, vse pridno ino svesto storiti, vse teshave voljno poterpeti, kér je boshja volja tako; vse naj k' boshji zhasi bó. — Varvala se bom s' boshjoj pomozhjoj vsakiga greha, posebno pa, katerim sim nar vezh nagnjena (pomisli, kateriga greha se ti je nar bolj varvati).

V' hudo tovarshijo donef ne bom hodila, in zhe me frezha, bom se nje skerbno sognila; vsako

skufnjavo terdno premagala bom. Bog je s' mene; kdo bo soper mene. Bog mi pomagaj! Amen.

Po tem se poshkropi, ino pojdi veselo na svoje delo.

IX. Posebni isdihleji zhres dan.

Kedar delo sazhnefh, rezi:

Bog, moj vezhni gospodár! ti mi dafh to delo; k' tvoji zhafti storim ga svefto in veselo. Le po tvoji sveti volji vse storiti prav shelim, in se vézhniga plazhila tam v' nebefih veselím. Vse k' vezhi zhafti boshji! Amen.

Kedar delo dokonzháf, isdihni:

Moje delo je storjeno, tebi Ozhe, isrozhenó; sveti shegen delu daj, men' pa enkrat sveti raj. Amen.

Pred jedjó se pokrishaj, moli Ozhenafh, in po tem rezi:

Blagoslovi (poshegnaj,) vezhni Ozhe! svoje dáre ino naf; de jih bomo savshivali k' tvoji hvali vsaki zhaf. Po Jesufu Kristufu, gospodu nafhim. Amen.

Po jedi se pokrishaj, ino rezi:

Hvalen bodi vezhni Bog sa dobrote svojih rok, ki smo jih savshili. Ljubi Ozhe! prosimo te, vse potrébno daj nam she, vselej se naf vsmili! Po Jesufu Kristufu, gospodu nafhim. Amen.

Ozhe nafh i. t. d. Zheshehena fi i. t. d.

Kedar uro flifhifh, isdihni:

Bodi hvalen, vezhni Ozhe! vsako uro, vsa-

ki zhaš. Sdaj in na posledno uro, Ozhe, vsmili se zhes naš! Amen.

Kedar obhajaj grejo, poklekni, Jesufa posdra-vi ino rezi:

Jesuf, ti sdravje bolnikov! daj bolnimu svojo pomózh, naj mu bo frezhno osdravit', ali pa vmreti mogózh. Daj njemu vredno prijeti tvoje presveto teló, de mu boléšn ne k' smerti, ampak v' svelizhanje bo. Amen.

Kedar flifhifh merlizhu svoniti, rezi:

Bog se vsmili vérne dúšbe, ki je 's tega sveta fhla; daj ji, de bo tam v' nebesih svet'ga raja vshivala. Ozhe našh. i. t. d. Zhesfhenafi Marija. i. t. d.

Bog ji vezhni pokoj daj, in vezhna luzh ji sveti naj! Naj pozhiva v' miru! Amen.

Ako se v' malim pregreshifh (velikiga greha se varji ko smerti) le hitro isdihni:

Ozhe! sopet fim greshila; oh, kakó je meni shal! Saj bofh meni gnado dal, de ne bom vezh tebe rasshalila. Bog, bodi milostiv, meni vbogi gréshnizi! Amen.

Kedar memo zérkve grésh, v' kateri je presveto refhno Telo, desno koleno perpogni, ino rezi:

Oh, bodi zhesfhen ino hvaleno Jesufa refhno Telo v' presvetim sakramentu! Kakor prebivašh med nami ti, naj tudi shivimo v' tebi mi, sdaj ino vékomaj. Amen.

Ako presvetiga réshniga Telefa v' zerkvi ni, s' glavó se prikloni, rekózh:

Bodi zhesfhen vezhni Bog v' svoji sveti hišhi; tukaj prošnje vsih otrók, ljubi Ozhe, vfli-

fhi! Enkrat nam pa priti daj v' vezhno hiſho, v' ſveti raj! Amen.

Memo krisha gredózh, glavo niſko perpogni, rekózh:

Krishan Jefus! tebe molim ino te zhaſtím, ter ſkos tvojo ſmert na kríſhi bit' svelizhana ſhelím.

Memo podobe Marije devize gredé, glavo perpogni, rekózh:

Pozheſhena bod' kraliza, boshja mati in deviza! O Marija, proſ' ſa naſ sdaj ino poſleden ſhaſ!

Memo podobe ſvetnika alj ſvetnize glavo nekoliko perpogni, ino rezi:

Bodi poſdravljen - a ſvéta I. iſvoljen - a boshji - a ſvetník - za! bodi vſelej ti per Bogu naſh - a mogozhen - a proſhnik - za!

Memo britofa gredózh, rezi:

O Goſpód! vſim vérnim duſham vezhen pokój daj. Naj pozhívajo per miru, vezhna luzh jim ſveti naj! Srezhno nam daj vſim ſaſpát', enkrat pa veſelo vſtát' k' vezhnimu ſhivlenju. Amen.

X. Vezhérne molitve ino isdihleji.

Hedar ſonze sahaja ino ſe ſazhne mrazhiti, rezi:

Dan ſe je nagnil ino ſazhelo ſe je mrazhiti, ſpet je en dan mojiga ſhivlenja per kraji, ſpet ſim en dan bliſhej ſmerti, bliſhej vézhno-

sti, frezhne alj nefrezhne! Ozhe nebeshki, naj bo donafhen dan k' tvoji vezhi zhafti ino k' mojemu svelizhanju dokonzhán! — Kedar se bo perblishal hladen vezher mojiga shivlenja, ino bo ljubo sonze vgásnilo pred mojimi ozhmí, naj meni sveti vézhna luzh tam v' desheli ozhetovi, kjér ni nobene nozhi, ampak kjér isvoleni v' vezhni svetlobi prebívajo. Amen.

Kedar angelfko zhefhenje odmolish, spomni se vérnih dúsh v' jizah, ino rezi:

Bog jim vezhen pokoj daj, vezhna luzh jim sveti naj! V' miru naj pozhívajo vsi véрни mertvi. Amen.

Kedar se lesbat spravljas, poklekni ino moli:

Ozhe nebeshki! glej, tvoje déte na svojih kolenih pred teboú klezhim, svoje roke k' tebi povsdignem, ino te is zéliga ferza sahvalim sa vse dobrote, ki sim jih vse svoje shive dni od tebe prijala, posebno pa sa te, katire sim donef savshila.

Lehko je donef posleden vezher mojga shivlenja na sveti! — Kaj bo sa mene, zhe me nizoj na rajtengo k' sebi poklizhes? — Ljubi Ozhe! daj mi hvaleshno sposnati, kaj sim posebniga donef od tebe prijala, de se tebi vredno sahvalim; — pokashi mi pa tudi, v' zhem sim tebe donef rasshalila, de svoje grehe objokam, tebe sa odpufhanje prosim, se poboljšham, ino enkrat na sodbi vsmílenje najdem.

Pomisli sdaj posebne dobrote, ki si jih prijala frezho, ki si jo imela, ino se sahvali, rekózh:

Moja dúsha hvali Gospoda, ino vse kar je v' meni, hvali njegovo sveto ime. Hvali Go-

spoda moja duša, ino ne posabi njegovih dobrot! — Hvalite Gospoda s' menoj vsi isvoljeni boshji v' nebesih, vse stvari na nebi ino na semlji hvalite Bogá! Velike rezhi je meni storil, on, ki je mogozhen ino sveto njegovo ime. Zhašt ino hvala Bogu i. t. d.

Sdaj pobaraj svojo vèst posebno sa sedem rezhi:

1. Kako sim kaj doneš molila?
2. Sim rada svesto dělala ino svoje dolshnosti dopolnila?
3. Ali sim komu kako škodo naredila?
4. Sim kaj gèrdiga mislila, ali posheljela, ali gledala?
5. Ali sim kaj nespodobniga govorila, legala, opravljala, kaj takiga poslušhala?
6. Ali sim v' kaki hudi tovarshiji bila, kaj hudiga storila?
7. Kako sim doneš dopolnila, kár sim obljubila; se pobóljšhala, ali pohújshala?

Sdaj na persi terkni, ino isdihni:

O Gospód! bodi mi gréshnizi milostiv, ino odpusti mi vse moje grehe, ktére vém, in ktérik ne vém. Saj nozhesh, de bi jes greshniza vmerla, ampak de se k' tebi povernem ino vezhno shívím. — O moj Jesuf! prosim te sa tvojih svétik pét kervavih ran, ne naj, de bi v' svojih grehah saspala. Milo jih objokam, se jim odpovém, in tebi terdno obljubim svoje shivljenje pobóljšhati, de bojo tudi nebeshki angelji mene veseli. O moj Jesuf! duh je szer voljn, alj slabo je moje meso; daj meni svojo milost ino pomózh. Zhuti hozhem ino moliti, de v' shkúshnjavi ne padem.

O Marija, mati boshja! bodi moja vsmilena mati, ino prosi sa me, de per Bogu vsmilenje najdem.

Moj svesti angelj varh! prosi sa mene ino varji me, de se sopet ne pregrehim.

Vsi svetniki ino svetnize boshje! prosite sa me, de se prav spokorim, ino frezhno k' vam v' vezhno svelizhanje dojdem. Amen.

Vezherni blagoslov alj shegen.

Preden se v' posteljo podash, se poshkropi, ino pokrishaj, rekózh:

Blagoslovi (shegnaj) me nizoj Bog † Ozhe, ki me je vstvaril, Bog † Sin, ki me je odrešil, ino Bog sveti † Duh, ki me je posvetil. Milost ino pomózh presvete Trojize, ljubi mir Gospoda nashiga Jesusa Kristusa, mozh njegoviga bridkiga terplenja ino smerti naj nad menój prebiva, ino me vfiga hudiga varje na dushi in telefí.

O sveti Bog! sveti možni Bog! sveti možni nevmerjozhi Bog! vsmili se me, ino ovarji me nagle smerti. Tvoje vfigamogozhno varstvo naj nad menoj bedí, tvoja vfigamogozhna rôka naj me brani, ino odverne vse vidne ino nevidne sovrashnike, ki me salesújejo. Tvoja luzh naj mi sveti, de vezhne smerti ne vmerjem. V' tvoje roke, o Gospód, isrozhim svojo dusho. O Jesuf! tebi shivím, o Jesuf! tebi vmerjem; o Jesuf! tvoja sim shiva ino mertva. Amen.

Kedar se iflazhiſh, iſdihni:

O Goſpód! daj mi iflezhí ſtáriga zhloveka: pregreſhno poſhelenje ino hudobne navade; naj vſe hudobno na vſelej v' meni ſaſpí, ino ſe níkolj vezh ne sbudi, kar tebe ſhali. Amen.

Ako ſi trudna, ino ne moreſh veliko moliti, pred poſteljoj poklekni, ſe pokriſhaj ino rezi:

O moj Bog! ki ſi me varval donafhen dan, varji me ſhe nizojſhno nozh vſiga hudiga na duſhi ino telefí.

Sahvalim te ſa vſe, kar ſim doneſ ſavſhila; odpuſti mi, zhe ſim tebe raſſhalila. Daj meni ino vſim, ſa katere ſim dolſhna moliti, ſladko ſpati, jutri ſopet ſdravim vſtati, ino jit' veſelo ſpet na ſvoje delo. Amen.

Ozhe naſhi i. t. d. Zheſhena ſi i. t. Vérjem i. t. d.

Bodi po nozhí ſramoſhliiva v' poſtelji, poſebno zhe ſ' tovarſhizoj leſhiſh. Ne ſtori ino ne dopuſti, zheſar bi te pred poſhtenimi ljudmi ſram bilo. Bog vſe vidi, Bog vſe vé.

Juterne, podnévne ino vezherne molitve je dobro iſ glave ſnati, de ſe lahko vſelej ino povſodi tudi bres bukviz opravijo.

XI. Maſhne molitve.

Kedar v' zérkuv ſtopiſh, poſhkropi ſe, rekózh:

S' nebeſhkoj roſoj, o Goſpód! poſhkropi me, vſih mojih grehov omíj me, de ſpodobno v' tvojo hiſho ſtopim, ino ſ' zhiſtim ſerzam tebi ſluſhim. Amen.

Pred svetoj mashoj.

Ako vtegnesh, spremishluj posebno dve rezhi:

- 1) Jesufa na gori Kalvarji, koljko je is ljubeshni sa nas terpel, in kako na krishi vmèrl;
- 2) Jesufa na altarji v' presvetim reshnim Telifi, kako je per sadni vezherji daritvo 1) svete mashe postavil, ino kako is ljubeshni do nas med nami prebiva; ter skleni, kar si sa vse to njemu dolshna, ino moli:

Jesuf boshji vuzhenik, odreshenik ino svelizhar moj! kako mozhno si me ljubil, de si is nebes na semljo prishel, mene isvelizhat. Is ljubeshni si na krishi sa mene vmèrl, ino svojo reshno kri prelil. V' vezhni spomin svoje ljubeshni si per sadni vezherji nekervayo daritvo svete mashe postavil, naj bi se tvoja darituv na krishi v' s. zèrkvi vedno ponovljala, ino jes nikdar ne posabila, koljko si mene ljubil, prej ko sim tebe posnala. Oh, daj mi sdaj shive vere pravo luzh, ino gorezhe ljubeshni shivo mozh, de bom s' hvaleshnim ferzam to daritvo svete mashe s' tvojim maschnikam takò vredno obhajala, kakor si nam jo k' svojimu spominu obhajati sapovedal. Amen.

K' sazhetku s. mashe.

Kedar maschnik pred altarjam moliti sazhno.

V' imeni Boga † Ozheta, ino Si † na, ino svetiga † Duha perstopim tudi jes s' boshjim na-

méštnikam k' tvojimu altarju, tebe neskonzhno vsmilen Bog! spodobno zhaštit, sa vse prijete dobrote hvalit, ino s'he sa prihodno profit, kar mi je na dušhi ino telefi potrebniga; posebno odpušhanje grehov.

O nar svetejšhi Bog! kako bom jes gresna stvar obstala pred tvojim oblizhjam? S' pónishnim ino vjókanim serzam se pred tebé obtošhim ino sposnám, de sim velika greshniza. Moji grehi, moji grehi, moji preveliki grehi! Prosim vender ino fkos prošhjo Marije vselej devize, vsih svetnikov ino svetniz terdno savupam, de mi bosh vse grehe odpuštil, ino me vredno storil, tebi to nar svetejšhi flushbo, ino edino dopadljivo darituv spodobno opravljati. — Ozhe vsmilenja, ino Bog vfiga toláshenja (trošhta), vsmili se naš!

Gloria, alj flava Bogu.

Zhešhen ino hvalen bodi Bog v' nebesih ino na semlji; frezha ino mir ljudém, ki so dobre, Bogu vdane volje. — Molimo te, zhaštimo te, ino hvalimo sa vse, edino trojni Bog, ki si vse zhašti in hvale vreden. Oh, naj te hvali in zhešti, vse karkolj shiví v' nebesih in na semlji. Zhašt ino hvala Bogu Ozhetu, i. t. d.

Premišhluj, kako so angeli per rojstvi Jesufovim Bogu flavo péli, kako pa greshniki Jesufa zherteli, 1) ino preganjali.

1) Sovrashili.

M o l i t u v.

Kedar masnik na moshki sirani molijo.

Vfigamogozhni vezhni Bog! vflifhi molituv svoje svete zerkve, katero tebi sdaj fkos tvojga masnika v svete nebesa poshilja. Vsmili se nashe duhovske ino deshelske gosposke, de nas po tvoji sveti volji vlada (visha). Daj nam svojo milost in pomozh, vse storiti, kar nam sapovesh, ino vfiga se varvati, kar nam prepovesh. Daj nam tudi vfiga, zhesar potrebujemo sa dusho in teló. Ino ker samí vflifhani biti nismo vredni, se s' vsmim svetniki ino svetnizami sklénemo, ter tebe nebeshki Ozhe, sa vse to ponishno profimo, po gospodu naslim Jesusu Kristusu, tvojim Sinu, ki s' tebo shivi ino kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

Premishluj sdaj, kako Kristus na oljski gori moli, in tudi nas opominja zhuti ino moliti.

B e r i l o a l j l i t t.

O Bog, ti vezhna resniza ino modróst! ki se nam svojim otrokam she fkos stvarjene rezhi sposnavati dajash, posebno pa v' bukvah svetiga pisma svojo voljo rasodevash; oh daj mi vselej sposnati vse, kar je prav, pa tudi v' djanju storiti, kar tebi dopade.

Sveti Duh, ki v' svetih pismih s' nami govórish, nas pravizhno ino bogabojezhno shiveti vuzhish, rasvetli moj um ¹⁾ ino podpiraj mojo

¹⁾ Pamet.

voljo, de bom vse svoje dni po poti resnize ino pravize hodila. Amen.

Ako vtegneš do f. Evangelja le te resnize premišluj!

Is bukev modrosti. 4, 1 - 3.

»O kako lep je zhiš rod, kateri se zhednosti sveti, sakaj njegov spomin je vezhen, kér per Bogu ino ljudéh hvalo ima. — On nosi, ko premagvavez, vezhno krono, kér je plazhilo sa vojskovanje sa zhištof sadobil. Hudobnih rodovita mnoshiza pa ne bo sa nizh, ino preshestno safajenje ne poshene globokih korenin, tudi nima tèrdniga debela.«

Is lista f. Pavla I. na Tefalon: 4, 3 - 5.

To je volja boshja, vašhe posvezhenje, de se sdershite nezhištiga djanja, de vaš vsak vé svoje telo ohrániti v' svetošti ino zhašti; ne po gnanji poshelenja, kakor nevérniki, kateri Bogá ne posnajo.

E v a n g e l j.

Hedar se bukve preloshijo ino maschnik na shen-fko stran stopijo.

V imeni Boga † Ozheta, ino Si † na, ino svetiga † Duha vstanem poslušat vesel glas boshjiga kraljestva. Jesus nam ga je is nebel na semljo prinesil, de naš vuzhi na tim sveti poshteno ino veselo shiveti, po smerti pa frezhno v' vezhno svelizhanje priti.

Is evangelja s. Matevsha 5.

Jesuf je odpèrl svoje usta ino je uzhil, re-
kózh: »Blagor 1) jim, ki so zhiſtiga ferza; kér
oni bojo Boga glédali. — Blagor mirnim, kér
bojo otrozi boshji imenovani. Blagor vam, ke-
dar vas bojo kleli ino pregánjali ino vse hudo
soper vas govorili sávolj mene; veselite se, ino
od veselja poskakujte, sakaj vashe plazhilo je
obilno v' nebesih.«

Po tém svetim evangeljskim nauku hozhem
shiveti ino vmreti, ter sim perpravljena tudi
dati svoje shivljenje sa nja.

V é r á.

Vérjem v' Boga Ozheta i. t. d. Vse, kar je
Bog rasodél ino naš sveta mati katolſhka zér-
kuv vérvati vuzhí, hozhem sa vezhno resnizo
prave isvelizhanſke vére imeti, v' tej sveti vé-
ri shiveti ino vmreti. O moj Bog! poterdi me
v' tej sveti pravi véri, povsdigni moje vupanje,
vshgi v' meni gorezho ljubésn, ino pomagaj mi,
de kar vérjem, tudi v' djanji pokashem. Amen.

Premišhluj Jesufa, kako je bil vjet, v' terplenje
ino smert pelján sa našhe odrefhenje.

D a r o v a n j e. 2)

Kedar se posvoni, ino masnik kelih odkrijejo.

Sveti, vezhni Bog, Ozhe nebeshki! jes
tvoja vboga, revna ſtvar, ſklenem vse svoje

1) Isvelizhani so. 2) Ofrovanje.

misli ino shelje s' tvojim maschnikam, ino tebi darujem te tvoje dare, kakor tvoja sveta zérkuv shelí: v' sahvalo sa vse prijete dobrote, v' odpušhanje grehov, sa vse shive ino mertve, ki potrebujejo tvoje milosti ino pomozhi.

Oh, kaj bi srota tebi dala, de bi tebi dopadlo! Vse, kar dobriga imam, je tvoje, le šlaboſti ino pregrehe so moje; ino ravno te so, katire ti sovrashil'h. S' Jesufam, svojim ljubim isvelizharjam se sklenem, ino tebi Ozhe nebeski, svojo duſho ino telo, posebno pa svoje serze, isrozhím, vse svoje shelje tebi darujem; faj poníshaniga ino potértiga serza ne boſh saver-gel, o Bog!

Vsemi Ozhe, kar je mojiga, ino daj mi, kar je tvojiga: vse kar tebi dopade. Shiva ino mertva naj vsa tvoja bom! Amen.

Kedar ſi maschnik roke vmivajo:

Svétí Bog! le is nedolshnih rok tebi dar dopade, ino molituv is zhiſtiga serza oblake predere. Ozhiſti mojo duſho ino teló, naj tvoj ſveti tempel bo; ino opéri moje serze, naj bo tebi poſvezhen altar, is kateriga ſe naj k' tebi povsdi-guje vezhna hvala ino zhaſt. Zhaſt ino hvala Bogu Ozhetu i. t. d.

Kedar ſe maschnik obérnejo, rekózh: Molite bratjé! moli:

Vsemi, o Gospód! te dar is máſhnikovih rok v' hvalo ino zhaſt ſvojiga imena, v' naſhe isvelizhanje ino k' pridu vse ſvoje ſvete zérkve. Naj bo prijetna naſha darituv Bogu, Ozhetu vſiga mogozhnimu. Amen.

Sdaj premišhluj, kakó je bil J esuf sa nas ker-
vavo tepen, s' ternjam kronan, ino po krivim k'
smerti obfojen.

Predglasje.

Kedar maslnik pôjejo, alj tiho môlijo.

Povsdigni se moje serze is posémeljskiga
prahú, moj duh povsdigni se k' svetim nebesam,
ino jesik moj prepevaj hvalo Bogú, po J esufu
Kristufu, Gospodu nashim. Kér pa tebe, kralj
vezhne zhasť, spodobno hvaliti ne morem, se s'
všimi angeli ino arhangeli, s' Kerubimi in Sera-
fini íklenem, ino s' njimi sdrushena neprenea-
ma prepévati shelim: Svét, svét, svét si Go-
spód Bog, stvarnik vših rezhi! Nebo ino seml-
ja sta polna tvoje zhasť. Hvalen bodi, ki pride
v Gospodovim imeni!

S p o m í n s a s h i v e.

Ozhe nebeshki, ki nas, svoje otrôke, ne-
tkonzhno ljubish, in tudi hozhesh, naj se ka-
kor bratjé, ino sestre med sebó ljubimo, ino
eden sa drugiga môlimo; ponishno te prosim,
spomni se svojga flushávnika, náshiga pápesha
I. náshiga shkofa I. náshiga zesarja I. ino vse
nashe duhovske ino deshelshe gosposke. Daj
nam v' svoji milosti dobre poglavarje, ino vi-
sharje modre, de nas k' všimu dóbrimu napel-
jújejo, ino všiga hudiga várjejo.

Osri 1) se milostivo na moje ljube. I. I. do-

1) Ogledaj.

brotnike, prijatele, snanze, tovaršhe ino tovaršhize; pa tudi mojih sovrashnikov se spomni, ino daj všim, kar jim v' isvelizhanje flushi.

Vi isvoljeni boshji, svetniki ino svetnize, ki ste she frezhno došli na dom vezhniga Ozhet! tudi vi sa naš profite, naj de bomo po vaših stopinjah sa Jesufam svesto hodili, ino se enkrat s' vami per njem veselili, njega hvalili ino zhestili. Amen.

Premišluj, kako je Jesuf s' teshkim krisham k' smerti peljan ino krishan.

Pred povsdigvanjam.

Mišli si Jesufa per sadni vezherji, ino rezi:

Všmileni Jesuf, sdaj se bojo godile nar vezhi skrivnosti našhe svete vére, ino ponovile nar svetejšhi rezhi, ki si jih ti per sadni vezherji storil. Vsel si kruh v' svoje presvete roke, si ga poshegnal, raslomil ino svojim vuzhenzam dal, rekózh: »To je moje telo;« ino bilo je tvoje presveto reshnje telo. Vsel si kelih s' vinam, si ga poshegnal ino svojim vuzhenzam dal, rekózh: »To je kelih moje kervi, nove ino vezhne saveše, ki bo sa vaš, ino sa veliko jih v' odpushtanje grehov prelita;« ino bila je tvoja presveta reshnja kri.

Ravno to ponóvljajo tudi tvoj namestnik sdaj na altarji. Kruh in vino se spremeni v' tvoje telo ino kri; po njihovih rokah se sdaj, kakor nekda na krishi, Ozhetu nebesškimu sa naš darujesh.

K' povsdigvanju presvete hostije.

Bodi posdravljeno Jesusa reshno telo, od Marije rojeno, na krishi sa me vmorjeno. V' vli ponishnosti tebe molim, svojga Gospoda ino Bogá. Vsmili se me vboge greshnize, ino svelizhaj me sdaj in na mojo posledno úro. Amen.

K' povsdigvanju presvétiga kelha.

Bodi posdravljena Jesusa reshnja kri (kerv) do sadne kaplize sa me prelita! Vsih mojih grehov me omij, ino ohrani dúsho mojo v' vezhno shivljenje. O moj Jesus! jes v' tebe vérjem; o vsmileni Jesus! jes v' tebe savupam; o dobrotlivi Jesus! jes tebe ljubim. Lepo te prošim, vslíhi me, vsíh svojih vérnih vsmili se, shivih ino mertvih. Amen.

Po povsdigvanju.

Ozhe nebesški! tebi sdaj darujem s' mashnikam v' drushbi vsíh vérnih ravno tisti dar, ki je bil na krishi sa nashe grehe darovan: Jesusa Kristusa tvojiga Sina presveto telo ino kri, ki sdaj na altarji v' podobi kruha ino vina shivi.

Oh, koliko je vender moja dúsha vredna, de si Jesus ti sa njo svoje shivljenje dal! Kako hudoben je gréh, ki je tebe na krishi vmoril! Svešto hozhem skerbeti sa dúsho svojo, zhisto varvati nevesto tvojo; rajši hozhem vmreti, kakor v' grehi shiveti. Oh ljubi shenin dúshe moje! ne saversi neveste svoje, ino pomagaj mi tebe svešto ljubiti. Amen.

Spomin sa mertve.

Vezhni Ozhe! naj nekervava darituv tvojiga Sina tebi dopade, ki jo po mafhnikovih rokah sdaj sa shive ino sa mertve oprávljamo, — Vfmili se vérnih dúsh rajnih (I. I.), nafhlih bratov, fester, snanzov ino prijatelov, ki so pred nami v' Gospodu saspali. Daj jim ino vfmim vérnim mertvim vézhniga svelízhanja vshivati, ker so tudi tvoji otrozi. Tvoji nefkonzhni lju-besni jih isrozhimo; faj jih tudi ti ljubish. —

Daj pa tudi nam, popotnikam na semlji, v' frezhno drushbo svojih isvoljenih priti, ino te-be, o Jesuf, s' vsemi svetnikmi ino svetnízami tamkaj od oblizhja do oblizhja glédati, kakor tebe tukaj sdaj v' presvetim refhnim telefi pri-zhejozhiga vérjemo, ino s' ponishnim ferzam molimo. Amen.

Ozhe nafh.

Nefkonzhno vezhni Bog! kako frezhna sim, de tebe sa svojiga Ozheta imam, ino lahko molim, kakor tvoje dete, rekózh: Ozhe nafh i. t. d.

Vflifhi, Ozhe! nafhe profhnje, ino daj nam vse, kar tebi dopade. Ne nafha, ampak tvoja sveta volja naj se vselej iside. Amen.

Premifhlúj, kako je Jesuf na krishu vmerl, ino rezi:

Pred obhájanjam.

O Jesuf, jagne boshje! ki odjemljesh gre-he sveta, vfmili se me; odvsemi mi grehe vse, ino svoj ljubi mir mi daj, kteriga svét ne more dati. S' tebo naj vekomaj fklénjena bom.

Ti si moja vinska terta, ino jes sim tvoja mladika. Le dokler v' tebi shivím, lahko veliko dôbriga storim; bres tebe nizh ne samorem. Suho véjo v' ogenj vershejo, de sgorí; tako se tudi dushi godí, ki se je tebe lozhila.

Is ljubesni si nam sapustil svojo presveto teló ino kri, ino kdor tajisto vredno savshiva, v' tebi ostane, ino ti v' njem. Oh, naj bi tudi jes vredna bila, de bi tebe pogosto savshila!

Pomislí svojo nevrednost, ino po tem trikrat na perfi terkni, s' maslnikam rekózh:

O Gospód! nisim vredna, de pod mojo streho grésh; temúzh rezi le besedo, in moja dušha bo osdrávljena.

Ako pa ravno nisim vredna, vender sim tebe možhno potrebna; in ti bošh mene vredno storil, tebe sdaj v' duhi prijeti.

Duhovsko obhajilo.

O Gospód Jესuf Kristuf, pravi shivi Bog ino zhlovek v' presvetim reshnim telési prizhejózh! jes v' tebe vérjem, tebe molim, tebe is zéliga ferza ljubim, ino v' tebe savupam, de me ne bošh savergel, vboge grešhne stvarí, ampak v' svoji gnadi ohranil, in mi dodelil vezhno shivlenje. Pridi, o Jესuf! v' ferze moje, ino ozhisti ga vsih pregréh. S' svetimi zhednostmi ga olepshaj, de bo vredno prebivalishe tvoje. Sdrushi se s' menó ino ne daj, de bi se kdaj vezh tebe lozhila. Pomagaj mi voljo Ozheta nebeskiga svesto dopólniti, po tvojim svetim nauki vselej shiveti, de bošh ti v' meni prebival, ino

jes v' tebi shivela. O prešladki Jესuf, ti ljubēsñ moja, vša naj bom tvoja! Amen.

Premišhluj Jესufa, kako je bil pokopān, ino je tretji dan veselo od mertvih vstal. — Perporozhi se mu sa milost pravizhno shiveti, frezhno vmreti, ino tudi sodni dan veselo od mertvih vstati.

Po obhajanju.

Kedar maschnik na moshki strani moljijo.

Vfigamogozhni vezhni Bog! ki hvaleshno serze ljubish, bodi sto tavshenkrat sahvalen sa vse milosti ino dobrote, ki jih meni, ino vřimu řvetu delish, posebno pa, de řim doneř darituv řvete mashe frezhno oprāvila. S' Jესuřovim neřkonzhnim sařlushenjam řvojo řlabo řlushbo řklenem; on bo dodāl, kar moji řpodobni poboshnosti 1) pomankuje. Naj tebi dopade, Ozhe nebeřhki! moje sahvale dar, po Jესufu Kristufu, Gospodu nařhim. Amen.

Kedar maschnik krish řtorijo.

Blagofřlovi (řhegnaj) vřigamogozhni Bog O † zhe, řSin † ino řvete † Duh mene ino vse moje lřudi. Oblagodari vse moje pote ino opravila, de bom vse frezhno řtorila, k' tvoji vezhi zhařti, meni pa v' řřvelizhanje. Amen.

Preden řs zērķve gřeřh.

Lřubi Ozhe! oveřelēna sdaj tvojo hiřho řapuřtīm, frezhno jo řhe řopet objiřkatī řhelīm, tebe tukaj zhařtit ino hvalit. Poterdi

1) Andohti.

moje napréjvsetje, dopolni vse pravizhne shelve, ino vsemi me enkrat v' vezhno veselje, de bom tam glédala, kar tukaj vérjem; tamkaj vshivala, kar tu savupam, ino tebe vezhno ljubila, svojga Gospoda ino Bogá. Angel Gospodov vódi me! Vsi isvoleni boshji profite sa me! Amen.

Krajshi molitve per fveti mashi.

Kedar se pôje, alj f. roshenkranz moli.

K' sazhetku.

Vezhni Bog, nebeski Ozhe! ki si nas toljko ljubil, de si nam svojiga Sina dal nas isvelizhat, tebi v' dolshno hvalo sdaj shelim to sveto mashe darvati, sa vse shive ino mertve, ino sa katire sim posebno dolshna moliti. — To nekervavo daritvo svete mashe sklénem s' kervavoj daritvijoj, ki jo je Kristuf sa nas na svetim krishi storil, ino per sadni vezherji v' svoj spomin ponovljati sapovedal. — Sveti Duh, rasfveti me, de jo bom vredno obhájala! Amen.

I. K' Evangelju.

Veselo vstanem ino sposnám ves svelizhanfki nauk, ki ga Jesuf po svoji sveti zérkvi vuzhi, ino se sdaj v' f. evangelij bêre. Sheljno bom te f. nauk poslušhala, pa tudi v' shivlenju svešto dopolnila. Po njem daj mi, o Bog, shiveti ino vmreti! Amen.

II. K' darvanju.

Vfigamogozhni Ozhe! od tebe vse imamo, tebi v' dar po maslnikovih rokah kruha ino vina damo, naj se spremeni v' Jesusa meso in kri. Tebi isrozhimo svojo dusho in telo, naj tebi polvezheno bo vse nashe djanje in nehanje! Amen.

III. K' povsdigvanju.

O Bog! sdaj se na altarji ponovilo, kar se je per sadni vezherji godilo, in po tem na krishi dopolnilo. Kruh se spremeni v' Jesusa reshnje telo, ki je b'lo sa mene krishano.

O Jesus! v' tebe verjem in savupam, tebe ljubim, ino te ponishno molim. Jesus, vsmili se zhres me!

Sdaj se vino spremeni v' Jesusovo reshnjo kri, ki je bila na svetim krishi sa me prelita. O Jesus! tebe molim in ponishno prosim: vsmili se zhres me! Skos svojo sveto reshno kri vsih grehov me omij, in vsmili se zhres verne dushe v' jizah! Amen.

IV. K' obhajanju.

O Gospod! nisim vredna, de pod mojo streho gresh; pa rezi le besedo, in moja dusha bo osdravljena. Ker sim pak tebe toljko potrebna, de mi bres tebe shiveti ni, o daj mi sdaj tebe saj v' duhi prijeti! — Ozhisti moje serze, vse misli ino shelje; olépschaj mojo dusho s' svetmi zhednostmi, ino vselej per meni ostani! Amen.

H' K o n z u.

Varstvo vfigamogozhniga Ozhe † ta, pomózh boshjiga Si † na, ino milost svétiga Du-† ha pridi zhres naš, in ostani vsaki zhaš, sdaj ino vekomaj! Amen.

Vsemi nebeshki Ozhe to daritvo svete mathe, in posveti vso shivljenje naše k' tvoji vezhi zhašti. — S' tvojim svetim blagollovam (shegnam) hozhem se od tod podati, in v' tvojim imeni vse sazheti in konzhati. Zhašt ino hvala, bodi Bogu Ozhetu i. t. d.

M o l i t u v

pred pridgoj alj keršh. naukam.

O Jesuf, moj preljubi vuzheník, ki si nam pot, resniza ino shivljenje! ti fkos svoje namestnike k' nam govoríš, ter naš vuzhíšh pravizhno shivéti, frezhno vmreti ino vezhno svelizhanim biti. Odpri moje vufhela, de bom sheljno poslušala in svesto ohranila besede vézhniga shivljenja. — Sveti Duh! perpravi ferze moje, de bo seme boshjiga nauka na dobro semljo padlo, ino obilno dobriga sadu obrodilo. Amen.

Le rada poslušaj, koljkorkrat samorefš, besedo boshjo; ona je tvoji dušhi, kar je shivesh tvojimu truplu. — Ne glej toljko, kateri duhovnikov pridigjejo ino kakó, ampak le na to pomni, kar pridigjejo; saj nauki niso pridgarjovi, temuzh Njega, ki jih je poslal.

M o l i t u v

po pridigi alj ker. nauki.

Hvala tebi, Jezus Kristus! sa vse tvoje sveste nauke. Naj bojo vselej moje veselje, moje savupanje in moje shelje! Daj mi svojo milost ino pomózh, de jih svesto ohranim, skerbno po njih shivím, ino se enkrat per tebi v' nebesih veselím, kakor si nam ti objubil, ki shivísh ino kraljuješ s' Bogam Ozhetam v' edinosti svetiga Duha, Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

Premishlúj, kaj tebe v' saflifhanim nauki posebno sadéva. — Skleni, kako bošh po tem svoje shivljenje pobóljshala. — Ohrani strahne resnize, de te greha varjejo, pa tudi vesele, de te toláshijo. — Pogovarjaj se rada per vsaki prilóshnosti od pridig ino kerfhanfskih naukov; tak bojo tebi ino drugim v' vezhno shivljenje.

XII. Opravilo s. spovedi.

Kar so rane truplu, to so grehi tvoji dushi. Huda, gresna navada je dushi nevarna bolésna. Truplo se mora skerbno sdráviti, de ne vmerje, tudi dusha zhistiti skos pogosto vredno prejémanje sakramenta svete pokore. V' vezhih nevarnostih ko si, hujshi skufshnjave ko imash, bolj pogosto k' spovedi tezi. Sa odráshene devize je dobro dobro, vsákiga mésenza k' spovedi jiti; zhe pa v' smerten greh padesh, kar te Bog varji! o ne odlagaj nikólj zhres eno nedeljo; zhe moresh, she tisti dan se spovéj, alj saj popolnoma gréven-

go hitro obudi, ino skleni beršh ko mogozhe, spovedati se, ino ne vezh greshiti.

Pojisshi si dobriga spovednika, ino proši Boga, naj ti jih da. Dershi se jih, kakor ôtrok svojga ozheta, ino v' velikih grehah jih ne sapusti. Perpravi se skerbno k' spovedi, po redi pet rezhi, ki so k' spovedi potrebne.

M o l i t u v

se k' sveti spovedi vredno perpraviti.

Ljubi Ozhe, vezhna ljubésn! oglej se na mene vbogo gréshnizo, ki v' shálosti svojiga serza pred tebo klezhím, ino ponishno v' tvoje vsmilenje klizhem. Ozhe! gréshila sim, in nisim vezh vredna se tvoja hzhér imenovati; alj vse mi me faj sa nar sadnjo deklo nasáj, kér nozhesh, de bi gréshniza v' svojih grehah vmerla, ino vékomaj savérshena bila, ampak naj se spokorím, in spokorna per tebi shivim. Vstati hozhem, in se podati pred sedesh milosti boshje, se svojih grehov spovedati, ino storiti pravo pokoro. O moj Bog! podpiraj me v' tim svetim opravili, in bodi mi vsmilen vbogi gréshnizi! Amen.

I. Sprashovanje vésti.

M o l i t u v.

Vsígavedjozhi Bog! ki nashe nar skrívnejshi misli vésh, ino she toljko skrivne dela posnásh, rasvetli mojo vést, de bom na tenko sposnala, koljko in kako sim tebe rasshalila,

svojga Gospoda ino Bogá! — Lepo ponishno te prošim, pošli mi svetiga Duha, ki ga je všim Jesuf obljubil, ki tebe sa - nj prošijo, de si ne bom svojih grehov sakrivala, ne isgovárjala, ampak vse tako zhisto sposnala, kakor sim jih pred tebó kriva, ino jih enkrat na sodbi boshji posnala bom. — O sveti Duh! ti moje dušhe svelizhaníka luzh, ki si me per f. kersti posvetil, pridi, ino rasjasni teme mojiga serza, de nobéniga greha ne posabim, ino ne satajim, ampak svojo vbogo dušho spet ozhistim, in odpustíhanje vših svojih grehov sadobim. Po Jesufu Kristufu, Gospodu našim. Amen.

R a s g l è d

kako se vést isprašhuje

sa tiste, ki po redko k' spovedi gréjo,

Kedar vést sprafhujesh, se v' samoto podáj. Mislí, de si pred ójstrim sodnikam v' sodbi, ino sazhni svojo vést práshati, kako si od sadnje spovedi, alj od tega zhaša, ko se spovédati shelišh, v' misli, v' poshelenji, v' besedi, v' djanji, alj v' samujenji svojih dolshnóšt grešhila soper Boga, soper sama sebe, alj pa soper svojiga blishniga:

A. Zhres deset sapoved boshjih.

1. Ali nimam kake prasne vére na zoperníjo, kvarte, senje, podobe svetnikov, alj do drugih takih rezhi rada? — Ali imam kake hudobne dvome alj zvíble v' resnizah f. kat. vére? — Nísim kedaj

nad slabim vremenam mermrala? – Ali rada bosh-
je nauke poslušam, od njih govorim? – Sim
oprávila vselej svojo dolžno molitvo? Ali me ni
bilo kdaj fram Bogu lepo slúshiti? – Ali se nisim
po hinavsko brumno delala? i. t. d.

2. Ali nisim imena boshjiga, svetnikov, alj svetih
rezhi nepridno imenovala? – se v' molitvi in slush-
bi boshji gerdo vedla? 1) – sanizhливо govorila od
duhovnikov, od pridig ino drugih svetih opravil? –
Ali se nisim perdufhvala, rotila, Boga bres potrebe
na prizho klizala? – Ali nisim kake obljube storila,
ino ne dopolnila? i. t. d.

3. Ali sim kdaj ob nedelih ino sapovédanih pras-
nikih s. masbo, pridigo, alj kerfsh. nauk is sani-
kernosti samudila? – se nesrampo oblázhila, – v' fla-
bih tovarshijah bila? – bres potrebe v' taberno alj
ofhterijo s' moshkim hodila? – prasno postopala?
Ali nisim bres file ino perpušhenja sa dobizhkarijo
delala? i. t. d.

4. Ali sim ozheta, mater, gospodarja, gospo-
dinjo, vuzhenika dráshila? – jim vklúbvala, jim be-
sedvala, ino jih shaloštila? Ali nisim starisham
skrivala ali zhesa vkradla? – jih vdarla? – jih v'
revshini sapústila? – Sim bila pokorna svojim pred-
postavlenim? – sim vselej lepo od njih govorila?
Ali sim kake stare, kruljove ljudi, ali druge fro-
make sanizhvala? – jih sasmehvala? i. t. d.

5. Ali sim sebe, alj koga drugiga na sdravji,
shivlenji poshkódvala? – v' nevarnost pošlavila? –
jesila, tepla? Ali sim nevarno plésala? Ali nisim

1) Sadershala.

prevezh jedla, pijana bila? – se v' vrozhini ali v' jesi napila? – is kakih hudobnih misel arznije jemala, alj druge v' kaj takiga napeljala? – Ali sim v' bolesni sebi, alj drugim sa sdravje fkerbela? Sim bila v' terplenji voljna? Ali nisim koga na dushi vbila? – v' greh sapeljala, pohujfhala, obrekla, ob dobro ime správila? – Sim bila rada jesna? – ali koga sovrashim? i. t. d.

6. Kako se varjem nezhistiga greha? Sim kaj nespodobniga rada mislila? posheljela? poslúfhala? – se nesramnim rezhmi smejala? – jih glédala? Ali sim kaj nesramniga rekla, klafala, kvan-tala, pleparze ali nesramne pèsme péla? Ali sim kaj nezhistiga storila? se nespodobno oblázhila? moshkim nastavljala? po njih glédala, sa kom hodila? – se s' kom pezhala? – s' moshkim norela? Ali sim sama alj s' drugimi kaj gèrdiga, nespodobniga storila, de bi me bilo strah na Boga misliti, alj sam povédati? Ali me sa kaj takiga posebno serze boli, ino vést opominja? – Kaj mi nar vezh strahu dela? Zhesa se nar vezh bojim, de bi kdo svédel? – Ali koga posebno shtimam, ino to svojim starisham ali prédpostavljanim sakrivam? Ali sim she starisham ali spovedniku povédala? – se s' nji-mi posvétvala? Ali sim kaj takiga per spovedi samólzhala? i. t. d.

7. Ali nisim komu kaj vkradla, po sili vsela, sladke jedi jemala? – Koga goljfala? kaj ptújiga perdershala, sama sebi plazhvala? Ali nisim kaj vkrádeniga kupila? – najdeniga, posojéniga ne odrájtala? – ne shkode povernila? Ali nisim ne-

svesto dělala? Ali sim ponidama saprávljala? pre-
drage oblazhila kupovala? i. t. d.

8. Ali nisim zhres koga krivo prizhala? koga
krivo obdolshila? po nedolshnim toshila, obrekla,
rasnáfhala? Ali sim legala? - tajila? - obétala, pa
ne storila? Sim se lashnivo bahala, ino druge
sanizhvala? jim gerde perimke dajala? Ali sim
se komu perlisovala? Ali sim drugim bres potrebe
pravila, kar se per náshi hifhi godi? Ali rada
perpomorem, kedar drugi blishnimu zhasht ino
dobro ime jemljó? Ali jih posvarim? Ali stari-
sham ino predpostavlenim? vfelej po pravizi po-
vém? Ali sim kaj samolzhalá, kar, bi jim bila
dolshna povédati? i. t. d.

9. Ali sim se nesramnih sakonfskih moshakov
vfelej varvala?

10. Nisim nikolj posheljela, kar ni bilo mo-
jiga: lepo oblazhilo, dober shivesh, ki so ga
drugi imeli? Ali sim bila shalofina, zhe so bili
drugi frezhni, pohvaleni? Sim se veselila, zhe
se je komu hudo godilo? i. t. d.

B. Zhres pet zerkvenih sapoved.

Ali sim se v' sapovédanih postih, zhe nisim
bila isvseta, prav postila? Sim kdaj o prepove-
danih dnéh mesa jedla? Ali sim molila ino oprá-
vila, kar je nalósheniga, kedar je ob postnih
dnéh od shkofa perpushteno mesa jesti?

Kakó sim svoje spovedi oprávljala, posebno
o veliki nozhi? - Sim kak greh nalásh samolzha-
la, ali posábila? Ali sim bres potrebe drugim

od spovedi pravila? Nisim kdaj spovednika vbogala? Ali nisim po nevrednim k' obhajilu shla, in boshji rop storila?

C. Zhres fedem poglavitnih grehov.

Ali sim rada shtimana? - jésova? - lena? Katera je moja nar hujshi navada? i. t. d.

D. Zhres fhest grehov v' f. Duha.

Ali sim kdaj mislila alj govorila: „Naj grešim, saj mi Bog gréhe odpusti?“ - Ali sim kdaj obvupovala (zagala) rekózh: „Bog mi grehov ne bo odpustil, saj sim she pogublena?“ - Ali sim kdaj rekla, de bi nezhistost, ali kaj takiga greh ne bilo, kar Bog prepové? - Ali mi je teshko djalo, zhe sim videla druge lepo Bogu flúshiti, pogosto svete sakramente prijémati? Sim jih sa tega del sovrasnila, sanizhvala? - Ali sim se vsilavljala, sopergovarjala, kedar me je kdo po pravizi svaril? - Ali sim spoved rada odlágala - se na šlarost poboljšhati mislila? i, t. d.

E. Zhres devét ptujih grehov.

Ali nisim komu v' greh svétvala, naj ga stori, kako naj se slashe i. t. d? - Ali sim koga v' greh napeljala, alj persilila? - Ali nisim perpusila, de so drugi greh delali, kër bi bila lahko branila? Ali sim druge drashila, de so se jesili? alj prišeshnost dala, de so obrekvali, klafali i. t. d? - Ali nisim drugih hvalila, zhe so kaj hudiga storili? -

Ali se nisim sama gèrdiga hvalila? – Ali sim drugih greh sakrivala, ino mólzhala, kedar bi bilo treba posvariti, ali satóshiti? – Ali se nisim kákiga greha deleshna storila, de bi mi kdo bil kaj vkrádeniga dal, alj plazhal, de bi mólzhala? i. t. d. – Ali nisim greslhne ljudi sagovárjala, jih shtrafi branila, kedar so nje bili vredni, ino potrebni? i. t. d.

F. Zhres dobre dela telefne ino dušhne milosti.

Ali nisim potrebnim kruha dala? – ne posodila? – bolniku ne posregla? – se sa nedólshniga ne ponešla? in dóbriga, kedar bi lehkó, ne storila? i. t. d. – Ali nisim koga v' hudim poduzhila? – ne posvarila? – ne potoláshila? – ne sa shive in merte molila, kedar sim imela priloshnosti? i. t. d.

G. Zhres dolshnosti svojga stanu.

Ako si per starishah: Kako si jih vbógala? – jim veselja ali shalosti naredila? Ali jih sa odpusthanje prosila, kedar si jih rasshalila? i. t. d.

Ako si v' flushbi: Ali si pridno ino vselej sveslo délala, ne na ozhi, témuzh savólj Boga, ki bo tebe enkrat, plazhal? – Ali nisi s' svojimi stanam nejóvoljna? – ne poterpeshliva? Ali si ne shelish drugih stanov, katerih ti Bog odlozhil ni?

Ako si gospodinja, ino podlosbne imash: Kako si svojim domazhim sa potreben shivesh, obleko ino plazhilo – kako sa potreben nauk skerbela? Ali nisi komu potuho dajala? Ali si dopu-

stila, de bi se bil per hišhi greh delal? – Ali si gledala, de so podlošni pridno v' zérkov hodili? Ali molish doma s' njimi pred jedjo, po jedi, s jutraj alj saj svezher? Ali pogledash po nozhí, zhe so moshki ino shenške domá? Ali nisi dopustila, de bi se bilo pod tvojoj strehoj nesramno govorilo ino pohújšhovalo? i. t. d. – Ali se vpirash sa boshjo zhašt? – Ali se v' vsih rezhéh boshji volji isrozhish?

H. Sadnizh fhe prafhaj:

1. Kdaj sim bila sadnokrat per spóvedi?
2. Koljkokrat sim od sadne dobro storjene spovedi te alj uni greh storila? v' kakih okoljshinah? i. t. d.
3. Sim se od poslédne spóvedi pohújšhala, ali pobóljšhala s' boshjoj pomozhjoj?
4. Ali sim pokoro, ino vse, kar so mi spovednik narozhili, svesto dopolnila?

De se bosh loshej vsiga spomnila, le pomisli, kodi si od sadnje spovedi hodila, s' kom si bila, kaj se je na tem alj unim kraji govorilo, godilo. i. t. d.?

Po sprafhovanji vesti prav shivo svoj grehen stan pogléj, kakó si nehvaleshna Bogu, sama sebi pa sovrashna; rasjokaj se, ino pravo shivo grévengo obudi!

II. Kfanje alj grévenga.

Is globozhine svoje nevrédnosti klížhem s' sgublenim sinam: Ozhe! grešhila sim, sgubila

tvojo prijasnost, saprávila fladek mir svoje vesti, fim sama sebe nefrezhno storila, ino vezh vredna nilim se imenovati tvojo déte. Oh, kamo se hozhem sdaj podati, kakor k' svojemu Ozhetu nasáj.

O moj Bog, shal fo mi vsi moji grehi, ne toljko sa tó, kër fim nebefa sgubila, ino pekel sallushila, ampak nar vezh sa to, kër fim tebe rashalila, nar vezhi lepoto ino dobroto; de fim tebi ljubi Ozhe, nepokorna bila, ki mene toljko ljubíh. Oh, de bi ne bila tebe nikdar rashalila!

O moj vsmileni Jესuf! ki si se na Petra milo ogledal, kateri je tebe trikrat satajil, ino si Magdaleni, ozhitni gréfhnizi, vse grehe ljubesnivo odpuštil, pogledaj milostivo tudi na me, de bom s' Petram svoje grehe milo objókala, s' Magdalenoj odpušhanje sadobila, ino spet tebe zhres vse ljubila. Amen.

III. Terdno napréjvsetje, alj fklep poboljšhanja.

V' shivi ljubezni do tebe, o moj Bog! terdno fklenem se prav fpekorigi, ino svoje shivlenje vredno pobóljšhati. Odpovém se všim gréfhnim navadam; vse flabe tevarfhije bom sapuflila, vših hudih priloshnost se svešto varvala, vse fkušhnjave fkerbno premágala, tebe o Bog! bom vedno pred ozhmí imela, ino se tudi malih grehov varvala, de tvoja ljubésn v' meni ne vgašne, ino me f. Duh ne sapuflí. Zhísto se hozhem vših svojih grehov fpovédati, vsako stor-

jeno fhkodo, kar mi je mogozhe popraviti, ino od te dobe tebi, o Bog! prav svešto flushiti. Rajshi hozhem vmreti, kakor she vezh v' grehu shiveti. O moj Jesus! daj meni svojo pomózh, de bom vse to svešto storila, kar sim sklenila. Amen.

IV. Zhista spoved.

K' Ozhetu pojdem ino porezhem: Ozhe! greshila sim, tebi nehvaleshna bila, gerdo sim te sapustila; alj vsemi me spet sa svojo nar manjshi deklo. Pred namestnika boshjiga bom pokleknila, se njim vsih svojih grehov obtoshila, kakor sim njih pred Bogam kriva. O Gospód, bodi milostliv meni vbogi gréshnizi! Amen.

Spoved lepo sazhni, rekózh: Profim (zhe poprěj krish storijo, rezi: Sahvalim) duhovní ozhe! sa svet shegen, de se svojih grehov prav ino zhisto spovém. — Zhe je zhafa, moli ozhitno spoved: [Spovém se Bogu] vfigamogozhnimu, materi boshji Mariji devizi, vsim svetnikam ino njim, namestnik boshji! kar sim greshila od sadnje spovedi, ki je bila: (Ne posabi povédati, kdaj je tvoja sadnja spoved bila) s' mislijoj, s' besedoj, s' djanjam, ino samudoj dobrih del. —

Obtoshi se grehov po redi deset sapoved boshjih i. t. d. kakor si vést isprafhala — Ne toshúj drugih ino perfhón ne imenúj, s' katerim si greshila. — Pověj, katerimu grehu si nar vezh vdana, ino ne samolzhi nobèniga! Pověj ali si sadnobart odveso dobila, ali si vse dopolnila, kar ti je bilo

nalósheniga, ali si se pobóljshala, ali pohújshala. — Spoved fkleni, rekózh: Lé ti, ino vfi moji grehi, ki jih vém, ino ne vém, so mi is ferza shal, ker fim Boga, svójo nar vezhi dobroto rasshalila. Terdno fklenem s' boshjoj pomozhjoj svoje shivljenje pobóljshati, ino sa svoje grehe pravo pokoro storiti. — Prosim sa potrebno pokoro, ino sa odvésó, zhe fim nje vredna.

Poflufhaj svešto, kaj te podvuzhijo, ino pokore naloshijo; s' ponishnim ferzam se podvershi vřimu, kar s' tebó fklenejo. Kedar po spovedi nad tebó mólijo, fhe enkrat obudi grévengo ino terdno predvsetje.

Po spovedi, kedar odveso dobířh,
moli:

O neskónzhno vřmilén Bog! kako nefrezhna bi bila, ino kaj bi vboga gréřhniza sazhela, ako bi toljko vřmiléniga Ozheta ne imela v' nebesih! Póvédala fim nameřniku boshjimu veř svoj gréh, ino vesele Jesuřove besede fim saflířhala: „Savupaj moja hžher, tveji grehi so ti odpufšeni.“ Satorej pa tudi nozhem nikolj greřhiti vezh, de se mi kaj hújhiga ne pergodí.

Po spovedi, kedar odvese ne dobířh.

Oh, jes vboga nespokorjena gréřhniza! kako řrašhno fim greřhila, de me nameřnik boshji nifo vredne řposnali grehov odvésati. Oh, fhe fim sgublena ovzhiza v' nevarni puřhavi pogub-

lenja. Jesuf moj pastír, ki sim ga nehvaleshno sapustila, sa me ne mara, dokler se v' resnizi ne poboljšham. Nifim fhe vredna k' njegovi fveti misi perstopiti, ino savshiti njegovo presveto telo. — Oh, ponishno sposnám, de sim vse to saflushila; ino namestnik boshji, ki imajo enkluzh spokorjene grehov odvésati, imajo tudi drugi kluzh nespokorjenim grehe sadershati; kar so tudi meni po pravizi storili, de svoj shaloflen grešhen stan sposnám, se prav spokorím ino vredno poboljšham. — Oh, kaj bom storila vboga srotiza! V' tvojo fvelto voljo se podám, ino obljudim vse na tanko dopólniti, kar so meni spovednik naloshili. Ozhe, tepi me! saj me dober Ozhe tepešh. Le famo to te lepo prošim, daj mi, de se prav spokorím, is zéliga serza k' tebi povernem, fvoje gerde pregrehe sapustím, sad prave pokore pernesem, de se v' prihodno odvese vredno storim, ino poslanem sopet prijatelza boshja! O Jesuf, sin Davidov! ki si prišel jiskat, kar je sgubléniga, všmili se me! O Marija mati mila, de si moja všmilena mati, škashi se! Vši ljubi angeli, fvetniki ino fvetnize, prošite vi sa me! Jes pak bom jókala ino na boshjo milost klízala, dokler sopet per Bogu všmilenje najdem. Amen.

V. Naloshena pokora.

Opravi nalosheno pokóro, kakor hitro morešh, ino zhisto tako, ko je tebi narozhena. Posebno ne posabi, zhe jo vezh dni oprávljati imášh. — Vse teshave poterpi v' duhi pokore ino se poboljš-

fhanja ne sramuj. Kedar nalosheno pokoro vsaj, kar so ti pred f. obhajilam opraviti vkasali, opravish, moli:

Nefkonzhen vezhni Bog, Ozhe vsiga vsmilenja! vezhi je milost tvoja, kakor rasshalenje moje. Spet si me objél, ino vsel sa svojo hzhér med shtevilo svojih otrók, po saflushenji mojiga Jesufa, tvójiga ljubiga Sina, kir je sa moje grehe na f. krishi vmerl. Spet lahko tebe s' otroshkim savupanjem klizhem: ljubi Ozhe! O ne daj, de bi tebe kdaj vezh sapustila!

Jesuf vsmileni, ki si is ljubeshni do mene svojimu naméstniku oblást dal, meni moje grehe odpustiti, koljko sahvalo sim tebi dolshna! Oh, ti moja vezhna ljubeshn! daj de bom tebe vselej ljubila, ino nikdar vezh ponovila tvojih ran fkos tvoje pregrehe. Ne bom se veselila sapeliviga sveta, ampak le tvojiga krisha se bom hvalila, kér sim fkos tvojo smert na krishi vsmilenje najdla.

Sveti Duh, posvezhovavez moje dushe, ki si me vsih mojih grehov ozhístil, mi oblazhilo posvezhejozhe gnade dal, in moji dushi ljubi mir vestti sopet podelil, o prebivaj vselej v' mojim ferzi, ino lepszaj ga s' svojmi darmi, de bom vredna biti tvoj f. tempel.

Ino vi angeli boshji! veselite se s' menó, ino hvalite Boga, de sim per njem sopet vsmilenje najdla. Nosite solse moje shalosti, ino isdihleje moje pokore pred velizhaften tron milosti boshje; enkrat pa sanesite mojo dusho v' narozhje Ozheta nebeshkiga. Amen.

XIII. Sveto obhajilo.

Kerfhanfka duſha! kedar ſe k' ſvetimu obhajilu perpravljafh, miſli ſi Jeſufa per ſadni vezherji v' ſredi ſvojih apoſtelnov, kako jih ljubesnivo vuzhi, jim daja ſavſhiti ſvoje teló ino kri, rekózh: »T'o delajte v' moj ſpomina. V' tim ſpomini Jeſufa v' preſvetim reſhnim teleſi poſdravi, ino rezi:

M o l i t u v

pred ſvetim obhajilam.

Bodi poſdravljen preljubesnivi Jeſuf, v' nar ſvetejſhim ſakramenti! ki ſe nam v' podobi kruha vſhivati daſh. Bodi poſdravljen, moj Goſpód, moj vuzheník ino ſvelizhar! ki ſi is ljubezni do mene rojen bil, na krishi ſa me kri prelíl, in ſi ſapuſtil moji duſhi v' ſhivesh ſvoje laſtno teló ino kri.

Obudenje vére.

O moj Jeſuf! vérjem, de ſi kakor Bog in zhlovek v' preſvetim reſhnim teleſi prizhejozh, de bom tebe ſdaj prijela, ſvojga Goſpoda ino Boga, kakor ſo tebe nekđaj prijeli tvoji vuzhenzi per ſadni vezherji, kedar ſi kruh v' ſvoje ſvete ino zhaſtitlive roke vſel, ga poſvetil, raſlomil, ino jim dal rekózh: „Prejmite ino jejte vſi, ſakaj to je moje telo, ki bo ſa vaſ dano.“ — Vſe terdno vérjem, kar me ſkos ſvojo ſveto zérkuv vuzhiſh. O moj Bog! poterdi me v' tej ſveti véri; daj mi v' njej írezhno ſhiveti ino vmreti, ſdaj pa vredno prijeti Jeſuſovo preſveto teló.

Obudjenje vúpanja.

Terdno savupam, moj Svelizhar, de me sa-
vergel ne bošh, vbogo revno, grefhno stvar, te-
muzh mi grehe odpustil, ino me vredno storil per
tvoji misi tebe prijeti. Saj mene vabišh, k' tebi
priti, ki fim s' teshávami oblóshena, de me po-
shivel (pokrepzhal) bošh. Vse terdno vupam,
kar si ti obljubil, vezhna refniza ino dobrota,
de mi bošh na tim sveti vsiga dal, kar mi je
k' isvelizhanju potrebniga; tukaj tebe vredno sa-
vshívati, enkrat pa tamkaj tebe glédati. Vsi-
ga tega se veselim. O moj Bog! povsdigni
moje terdno savupanje.

Obudjenje ljubesni.

Tebe is 'zéliga serza ljubim, is vse mozhi,
zhres vse rezhi, ker si me ti toljko ljubil, de si
nebesa sapustil, na semljo prishel, sa mene vmerl,
ino mi is ljubesni svoje presveto telo savshívati
dasth. Oh, de bi ne bila tebe nikolj rasshalila, ino
ne ranila tvoje ljubesni! Sdaj pa obljubim tebe
ljubiti; ljubiti tudi svojga blishniga, dopolniti sve-
sto tvoje sapovedi, ino pokasati, de tebe ljubim.
Oh moj Bog, ti vezhna ljubésn! naj tebe vredno
ljubim.. Amen.

Obudjenje posheljenja.

Moje truplo potrebuje vsakdánjiga kruha, de
ne oflabí; tudi moja dusha sdihuje po nebésh-
kim kruhi, ki nam ga Jesus ti sam delíšh, ker
govoríšh: »Jes fim shivi kruh, ki fim prishel is

nebéf. Kruh, ki ga bom jes dal, je moje mesó. Kdor savshiva moje mesó, ino pije mojo kri, imá vezhno shivlenje; oštane v' meni, ino jes v' njem.«

Ti, o Jesuf! si vinfka terta, ino jes sim tvoja mladika. Ako ne bodem s' tebó fklenjena, se bom posufhila, ino bom v' vezhen ogenj vèrshena. Le zhe v' tebi oštanem, bom rodila veliko šadú sa vezhno shivlenje; bres tebe nizh ne samorem. Oh, tak pridi, ino oshivi me, svojo mladiko, fkos svojo sveto meso ino kri!

Ljubi Shenin moje dúšhe, ti sdaj k' meni pridešh, ki si svetlejshhi ko sonze, kralj vezhne zhaftí! Oh, kako se pa hozhem tebi jes perbli-shati, ki sim v' popaki rojena, ki sim dosdaj le v' grehi shivela, ter nisim vredna tebe pod svojo šreho fprijeti! — Hudobni Judash je tebe kufhnil, ino isdál; ravno to bi tudi jes štorila, ako bi po nevrednim savshila tvoje presveto teló. Ne bilo bi mi v' isvelizhanje, ampak v' obfodbo vézhniga pogublenja. Kdorkolj nevredno te kruh jé, ino kelih Gospodov pije, se nad telefam ino kervjój Gospodovej pregrešhí, ino si pogublenje jé ino pije, kér ne raslozhi telefa Jesufoviga. Škos nevredno obhajilo bi moja dúsha ošlabêla, ino vmerla vékoma. — O moj Jesuf, tega ne daj! rajshhi hozhem vmreti, ko po nevrednim tebe prijeti. —

Alj ne boj se dúsha moja! glej tvoj kralj pride krotek 1) ino ponishen, v' podobi béliga

1) Pohleven.

kruha, ne pogubljat, ampak tebe svelizhat. Ako ravno nisi vredna, saj si vender njega potrebna; on bo tebe vredno storil, ker njega ljubih. Svojim vuzhenzam je noge vmil, ino jih ozhistil, preden jim je dal savshiti svoje meso ino kri; tudi tebe bo ozhistil ino posvetil, de bosh vredno obhajala shiv spomin njegove nekonzhne ljubeshi. — Dusha! glej tvoj Shenin pride; uzhenik je tukaj ino te klizhe. Oh le pojdi, pojdi njemu naproti, ino nesi mu svojo ferze!

Kedar k' obhajilu posvoni.

Oh moj Jesuf! ti mene klizhesh, ino me k' svoji misi vabish. S' ferzhnim veseljam tebi naproti gram, s' shivoj veroj, s' terdnim savupanjem, ino s' gorezhov ljubeshjo. Obhajati hozhem presveto vezherjo tvoje nekonzhne ljubeshi, velik spomin tvoje smerti na krishi. Prav ozhitno hozhem sposnati, de v' tebe verjem, v' tebe savupam, tebe ljubim, ino skos tebe svelizhana biti shelim. Ako she najdesh kaj nad meno, de bi me tebe nevredno delalo, oj odvsemi, ino ozhisti me! Vsimu hudimu se odpovem, ino she enkrat se vsih svojih grehov ozhitno obtoshim.

Ozhitna spoved.

Kedar flushavnik k' obhajila konfiteor moli.

Spovem se Bogu, vfigamogozhnimu, Mariji vselej devizi, s. Mihelu arhangelu, s. Janesu kerstniku, s. apostelnam Petru ino Paulu, vsem svetnikom ino vam, duhoni ozhe! de sim veli-

ko grešila s' mišlijó, s' besedó, ino s' djanjam: moj gréh, moj gréh, moj preveliki gréh! — Sa to prošim s. Marijo vselej devizo, s. Mihela arhangela, s. Janesa kerstnika, s. apostelna Petra in Pavla, vse svetnike, ino vaš duhovni ozhe! molite sa me per Gospodu našim Bogu.

Kedar masnik odveso molijo.

Vsmíli se me vezhni Bog! vse moje grehe mi odpusti, ino vezhno shivljenje daj, po Jesusu Kristusu, mojim Gospodu, ki sdaj pride mene svelizhat.

O Gospód! jes nisim vredna, de pod mojo streho gréh, ampak rezi le besedo, ino osdravljena bo moja dušha. (Tako trikrat s' masnikom rezi, ino na perši poterkej) Telo Gospoda Jesusa Kristusa ohrani mojo dušho v' vezhno shivljenje. Amen.

Sdaj ponishno Jesusa sheli - klizhi - prosi, ino vshishal te bo. Spodobno ga prejmi s' svetó zhasi - jo - moli - hvali - svojo ljubésu mu obljudi. On je tvoj Bog, in tvoje vse.

Po svetim objahili.

Moja dušha povelizhúj Gospoda, ino moj duh veselí se v' Bogu svojim Svelizharju, kér se je osèrl (ogledal) na niskósti svoje dekle, ino mi storil velike rezhi, on ki je mogozhen, ino sveto njegovo imé.

Moja dušha, hvali Gospoda, in ne posabi njegovih dobrót. — Vse tvoje grehe je tebi odpustil, vse tvoje slabosti osdravil. — Tvoje shiv-

lenje je smerti rešil, in ti obilno vsmilenja fkasal. Kakor se vsmili dober ozhe svojga otroka, se je vsmilil tebe Gospód.

Pridite, ino poslušajte vsi, ki se Boga bojite, jes vam hozhem povédati, kaj je on moji dúshi storil.

Najdla sim, katériga moja dúsha ljubi, prijela sim ga ino ne ispuštim ga vezh. — Donef je moji dúshi isvelizhanje dofhlo; prišel je moj Gospód v' meni prebivat.

Hvalite Gospoda vsi njegovi angeli ino flushavniki, ki njegovo voljo storite. Hvalite Gospoda vse stvarí po vsih krajih njegoviga gospostva. Moja dúsha hvali Gospoda!

C a r o v a n j e.

Kdo sim jes, vboga gréshniza, de moj Gospód k' meni pridefh, ino sdaj v' meni prebivafh! Tvoja neskonzhna ljubésn to stori. O naj tudi moje serze gorí, vneto od tvoje ljubésni! — Kaj bom tebi dala, o moj nebesfki Gost, de bi tebi dopadlo? kaj pover-vernila tebi sa vse, kar meni delífh? Nimam drujiga, kakor serze, ki tebe ljubi; to tebi dam; to je vse, kar svojiga imám. Naj tedaj ono, v' veselje samaknjeno, tebi hvalne péfme pôje.

O moj Jesus, serze mojiga serza, dúsha moje dúshe! naj, de bom sa napréj le to sheljela, kar ti shelífh, vse to storila; kar me ti vuzhífh, de ne bom vezh sama shivela, ampak de Jesus ti v' meni shivífh.

Ponishna hozhem biti v' svojem sadershanji, zhišta v' svojem poshelenji, poshtena v' svojem djanji, sadovoljna v' svojem stani, voljna v' terplenji, ino v' vsem svojem shivlenji svešta flushavniza tvoja. Kakor si se ti nekđaj na krišhi, ino sdaj v' svetim obhajili vliga meni v' isvelizhanje dal, se tudi jes tebi vša, s' dušhoj ino s' telešam darujem.

Kdo me bo lozhil ljubesni Kristusove? Ali nadloga? ali bridkost? ali lakota, ali golota? ali nevarnost? ali pregánjanje? Svešta sim si, de me ne bo ne smert, ne shivlenje, ne druga stvar lozhila ljubesni boshje, ki je v' Jesusu Kristusu Gospodu našim.

Perporozhenje.

Dušha Kristusova, posveti me!

Telo Kristusovo, svelizhaj me!

Kri Kristusova, napoji me!

Voda is desne strani operi me!

Terplenje Kristusovo, poterdi me!

O dobrotlivi Jesu!, všliše me!

V' svoje svete rane sakri me!

Se tebe lozhiti ne pusti me!

Pred peklenškim sovrašnikom varuj me!

Ob uri moje smerti poklizhi me,

De s' vsemi svetniki bom hvalila te;

Hvalila sdaj ino vékomaj! Amen.

Ako še vtegneš se dalje v' zérkvi pomuditi, ponovi keršino oblubo, alj oblubo keršanske devize; perporozhi se Mariji devizi, angelu varhu, ino svoji s. patroni. Moli tudi sa svoje

slarifhe, sa brate, sestre, tovarshize, i. t. d.; pa tudi sa vérne dúfhe v' jizah.

Ponovljenje kerstne obljube.

Vfigamogozhni, vezhni Bog, nebeshki Ozhe, stvarnik ino ohranjik vsih stvari! ti si me po svoji boshji podobi vstvaril, per svetim kersti prerodil, sa svojga otroka ino sa deléshnizo nebéshkiga kraljestva sprijél; — Bog, Sin Jესus Kristus edinorojen vézhniga Ozheta! ti si sa mene zhlovek postál, na krishi me vézhniga pogublenja odrešil, ino per svetim kersti sa svojo sestro v' sveto ker. zérkuv vsel, de bi me frezhno v' nebéshko kraljestvo perpeljal; — Bog sveti Duh, tretja peršhona! ti si me per svetim kersti posvetil, ino mi v' svetih sakramentih svojo posvezhejozho gnado delísh. Presveta Trojiza, v' treh peršhonah en sam Bog! v' tebe vérjem, tebe molim ino hvalim sa vse, posebno pa sa nar vezhi milost ino doroto svétiga kersta, ki je velika ino imenitna, de ne kraljeva krona takó.

O kako frezhna sim, de si me v' svojo sveto zérkuv poklizal, me vsih mojih grehov ozhistil, ino mi vse dal, zhesar sa vezhno isvelizhanje potrebujem.

Kar sim nekdej per svetim kersti po svojih bôtrih obljubila, to obljubo tudi sdaj s' hvaléshnim serzam ponovím. — Odpovém se hudizhu ino vřimu njegovimu djanju, kakor tudi vřim sapeľivzam, njegovim najémnikam. Odpovém se napuhu, vřim napzhnim řhegam, ino vřim drugim pregreham, kakor vřimu sapeľivimu svetu. —

Vérujem v' Boga Ozheta, vsigamogozhniga stvarnika nebés ino semlje, vérnjem v' Jesufa Kristufa, edinorojeniga Sina boshjiga, ki je rojen bil, ino je terpel; vérujem v' svétiga Duha, sveto ker. katol. zérkuv, gmajno (obzhestvo) svetnikov, odpulhanje grehov, vstajanje shivota in vezhno shivljenje.

Po nauki svete ker. katol. zérkve hozhem kakor pokorna hzhér do smerti shiveti, svete sakramente vredno prijemati, ino skos te vrata nebeshke v' vezhno isvelizhanje priti; po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim, skos profhnjo Marije devize, vsih boshjih angelov, svetnikov ino svetniz, posebno mojiga angelja varha, ino moje patrone, svete I. Amen.

Tri zhednosti boshje.

V é r a.

Vsigamogozhni vezhni Bog! jes v' tebe vérjem, tebe sposnam ino molim svojiga praviga shiviga Boga: Ozheta, Sina ino svetiga Duha, v' tréh perlhonah eniga sámiga Boga. Vérjem, de je Sin boshji zhlovek postal, sa nas terpel ino na krishi vmerl; de bo pravizhne vezhno polonal, ino krivizhne vezhno polhtrafal. Vérjem vse, kar je Jesus vuzhíl, kar so apostelni pridgovali, ino kar nam sveta mati kat. zérkuv sa vérvati osnanjuje; kér si ti, o moj Bog! vse to rasodél, ki si vezhna refniza ino módrost. O kako frezhno me stori ta f. véra! V' njej she-

lím shiveti ino vmreti. O moj Bog! poterdi me v' tej f. véri.

V u p a n j e.

O dobrotlivi, milostivi Bog! jes terdno vupam skos saflushenje Jesusa Kristusa, de mi bošh pomózh dal, vsih mojih grehov se prav spokoriti, njih odpulhanje sadobiti, tebi svešto flushiti, ino priti v' vezhno svelizhanje. Vse to savupam, kér si vse to obljubil, ki si vsiga mogozhen ino svéšt v' svojih obljubah. V' tim savupanji hozhem shiveti ino vmreti. O moj Bog! poterdi v' meni mojo savupanje.

L j u b é s n.

O moj Bog, ti vezhna ljubésn! jes tebe ljubim is zéliga serza, is zeze dúšhe, is vse svoje mozhi, zhes vse stvarí: ker si lam v' sebi vse zhašti ino lubesni vreden. Ljubim tudi savólj tebe svojiga blishniga svoje prijatele ino sovráshnike, kakor sama sebe. Ti posnásh mojo serze, ino vésh, de tebe ljubim.

Sa to mi je shal is zéliga serza, de sim tebe toljko rasshalila. Ljubi Ozhe! odpusti mi vse moje grehe, ino ne saversi svojga otroka, ki tebe vezhno ljubiti sheli. — Rajshi hozhem vmreti, in vse terpefi, kakor she tebe kdaj vezh rasshaliti. Nobena stvar me naj ne lozhi tvoje ljubesni. V' tej ljubesni hozhem shiveti ino vmreti. O moj Bog! pomnoshi (pogmiraj) v' meni shiv ogenj svoje ljubesni. Amen.

L i t a n i j e

od sladkiga imena Jesusa.

Gospód, vsmili se!

Kriste, vsmili se!

Gospód, vsmili se!

Kriste, slišhi nas!

Kriste, vlišhi nas!

Bog Ozhe nebeshki,

Bog Sin odreshenik sveta,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojiza en sam Bog,

Jesuf, Sin shiviga Boga,

Jesuf, Sin prezhiste devize,

Jesuf, nar mogozhnishhi,

Jesuf, nar popólnishhi,

Jesuf, nar zhaštítlivshhi,

Jesuf, nar zhudnishhi,

Jesuf, nar veseljshhi,

Jesuf, nar ljubeshnivshhi,

Jesuf, zhistejshhi kakor sonze,

Jesuf, leplshhi kakor luna,

Jesuf, svetlejshhi kakor svésde,

Jesuf, vse zhaští vreden,

Jesuf, nar ponishnishhi,

Jesuf, nar vbóshnejshhi,

Jesuf, nar krotkejshhi,

Jesuf, nar poterpeshlivshhi,

Jesuf, nar pokórnejshhi,

Jesuf, nar zhistejshhi,

Jesuf, ki zhistost ljubish,

vsmili se nas!

Jesuf, ki mir ljubifh,
 Jesuf, naša ljubén,
 Jesuf, isgled našiga shivlenja,
 Jesuf, naše perbeshaljshe,
 Jesuf, ki naše duše ljubifh,
 Jesuf, podoba zhednosti,
 Jesuf, isgled fvetiga šadershanja,
 Jesuf, Ózhe vſih vbogih,
 Jesuf, troſht vſih ſháloſtnih,
 Jesuf, bogáſtvo vſih revnih,
 Jesuf, ſhlahten kamen,
 Jesuf, bramba vſe popólnoſti,
 Jesuf, dober paſtír ſvojih ovzhíz,
 Jesuf, ſvesda na morji,
 Jesuf, prava luzh,
 Jesuf, vezhna modróſt,
 Jesuf, neſkonzhna dobrota,
 Jesuf, veſelje angelov,
 Jesuf, kralj patrijarhov (ozhakov),
 Jesuf, raſſvetlovavz prerokov,
 Jesuf, mojſter apoſtelnov,
 Jesuf, uzhenik evangeliftoſt,
 Jesuf, mozh marternikov (muzhenikov),
 Jesuf, ſvetloba ſposnovavzov,
 Jesuf, ſhenin zhiftnih duſh,
 Jesuf, krona vſih ſvetnikov,
 Bodi nam miloſtliv, ſaneſi nam o Jesuf!
 Bodi nam miloſtliv, vſliſhi naſ o Jesuf!
 Od vſiga hudiga, reſhi naſ o Jesuf!
 Od vſiga greha, reſhi naſ o Jesuf!
 Od ſvoje jese, reſhi naſ o Jesuf!
 Od ſkuſhnjáſ hudobniga duha, reſhi naſ o Jesuf!

vſmili ſe naſ!

Od duha nezhistoti,
 Od pregrésnih perloshnosti,
 Od prelomljenja tvojih svetih sapoved,
 Od vezhne smerti,
 Po skrivnosti svojga svetiga vzhlovezhenja,
 Po svojim prihodi,
 Po svojim rojstvi,
 Po svojim gajshlanji,
 Po svojim kronanji,
 Po svoji smerti na krishi,
 Po svojim snotranjim ino svunanjim terplenji,
 Po svojim od smerti vstajanji,
 Po svojim v' nebohodi,
 Po svoji nebeski zhahti ino veselji,
 Na prošnjo svoje presvete matere,
 Na prošnjo vsih svojih svetnikov,
 Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, sa-
 nesi nam, o Jesuf!
 Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, vfli-
 shi nas, o Jesuf!
 Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, vsmi-
 li se nas, o Jesuf!
 Kriste, slishi nas! Kriste vflislihi nas!
 Gospod vsmili se nas! Kriste vsmili se nas!
 Gospod, vsmili se nas!
 Ozhe nash i. t. d. Zhesheha si Maria i. t. d.

M o l i t u v.

O Bog! ki si zhastitljivo ime nashiga Go-
 spoda, svojiga edino rojeniga Sina Jesufa Kri-
 stusa, svojim vérnim ljubesnivo in sladko, hu-
 dobnim duhovam pa, ki to sveto ime slishijo,
 strahno storil; dodeli milostivo, de bojo vsi

veshi nas, o Jesuf!

kteri to sveto ime na semlji zhaſtijo, ſladkóſt
tvojiga troſhta na semlji prijeli, ino vezhno veſel-
je ino ſvelizhanje v' nebelih vſhivali. Po ravno
tem Goſpodu naſhim Jeſuſu Kriſtuſu, tvojim Si-
nu, kteri s' tebo' ſhiví ino kraljuje v' edinóſti ſve-
tiga Duha, Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

Lavretanſke litanije, od Marije devize.

Goſpód vſmili ſe! — Kriſte vſmili ſe!

Goſpód vſmili ſe! — Kriſte ſliſhi naſ!

Kriſte vſliſhi naſ!

Ozhe nebeſhki, vſigamogozhni Bog;

ſin, vſiga ſveta reſhni Bog,

ſveti Duh, reſnizhni Bog,

ſveta Trojiza, en ſam Bog,

ſveta Marija,

ſveta mati boſhja,

ſveta deviz deviza,

Mati Kriſtuſova,

Mati milóſti boſhje,

Mati prezhiſta,

Mati bres madesha;

Mati nedolſhna,

Mati preſveta,

Mati ljubeshniva,

Mati prezhudna,

Mati naſhiga ſtvarnika,

Mati naſhiga odreſhenika;

Deviza premodra,

Deviza zhaſtitliva,

Deviza hvale vredna,

Deviza mogozhna,

vſmili ſe
naſ!

sa naſ Boga proſi.

Deviza vsmilena,
 Deviza svesta,
 Sgled pravize, (bogabojezhiga shivlenja)
 Sedesh modrosti boshje,
 Szazhetik nashiga veselja (savolj rojstva
 Jesufaviga)

Posoda duhovna, (polna dushnih darov,
 Posoda isvoljena (mati boshjiga Sina)
 Posoda prelepa poboshnosti,
 Duhovna rosha, (nar lepshi med devizami)
 Turn Davidov, (nasha mogozhna brambarza)
 Turn flonokosten (nar imenitnihi shenshiga
 spola)

Hisha slata, (polna prelepih zhednost)
 Skrinja miru ino sprave, (mati odreshenika,
 ki nas je s' Bogam spravil, ino nam mir
 dodelil)

Vrata nebeske, (mati tistiga, ki nam je ne-
 besa odpel)

Sgodnja deniza, (ki si nam rodila Jesufa
 luzh sveta)

Sdravje bolnikov,
 Perbeshaljshe grešnikov,
 Tolashniza shálostnih,
 Pomózh kerfhenikov,
 Kraljiza angelov,
 Kraljiza ozhakov, (patrijarhov)
 Kraljiza prerokov,
 Kraljiza apostelnov,
 Kraljiza muzhenzov, (marternikov)
 Kraljiza sposnovavzov,
 Kraljiza vsih deviz,
 Kraljiza vsih svetnikov.

sa nas Boga profi.

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemlješ, sanesi nam o Gospód!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemlješ, vslíhi nas, o Gospód!

Jagnje boshje ki grehe sveta odjemlješ, všmili se nas, o Gospód!

Kriste slíhi nas! Kriste vslíhi nas!

Gospód všmili se! Kriste všmili se! Gospód všmili se!

Ozhe naš i. t. d. Zhešhena si Marija. i. t. d.

Perporozhenje Mariji devizi

M o l i t u v.

Vfigamogozhni vezhni Bog! ki si dulho ino teló zheštite devize matere Marije po djanji svetiga Duha vredno prebivaljshe svojimu Sinu perpravil, daj, de bom, ki se njéniga spomina veselím, po njenih milostivih poshnjah od prihodnih slegov (hudih pergodov) in vezhne smerti réshena. Po Jesusu Kristusu Gospodu našim. Amen.

ψ. Prosi sa me f. Joshef! o De bom vredna Kristusovih oblúb.

M o l i t u v.

Naj mi, prošim, o Gospód! saflushenje she-nina tvoje prešvete matere Marije pomaga, de kar moja slabóšt ne premore, po njegovih prošhnjah mi bo dodeljeno, ki shivíš in kraljuješ s' Bogam Ozhetam in svetim Duham Bog od vékomaj, do vékomaj Amen.

Molituv kerfhanfke devize.

Ozhe nebéshki, neskonzhno všmilén Bog, ki sveto zhístoť posebno ljúbíš, ino všlíshíš prošnje nedolshnih dúsh; ogledaj se mílo na mene svojga otroka, ki poníshno k' tebi sdi-hu-jem, ino všmílenje tvojo shelim! — Ne prošim sa posvetno lepoto, ne sa veselje tígá svéta; samo nedolshnost mojiga serza daj mi ohraniti, naj le tebi dopadem, ne sapelivímu svetu. — Ljubi Ozhe, varji me pèrviga greha; ako bi enkrat greshíla, saj bi ne bilo sadnokrat. Pomagaj mi, kedar bom íkúshana in sapeljvana, de me sov-rashnik premagal ne bo. Naj ne posabim, de me ti vídísh, zhe mene ravno tema sakriva; vse je pred tebó ozhítno. Sveta grósa naj me objíde, kedar se v' hudi perlóshnosti snajdem, de sa kratko flást vézhniga veselja ne predám. — Svešto se tebe primem, ljúbi Ozhe, v' tvoje roke se ísrozhím, naj nevésta tvójiga Sína ostanem. Ti mene ví-shaj, varji ino podpiraj, enkrat pa kronsó veselja vézhniga meni daj, po Jesusu Krístusu, tvojím Sínu ino Góspodu náshim. Amen.

Molituv kerfhanfke spokornize.

Ljubi Ozhe, ki nozhesh gréshnize smerti, am-pak shelísh, naj se spokorí ino shíví; ogledaj se mílo na mene, svojo revno sgubleno hzhér! — Tebe svójiga nar bóljshiga Ozheta fim nehvalesh-

no sapuštala, ino fim flushila pregréshnimu svetu. Jesulu, svojimu shéninu fim nesvésta bila; napravlja fim angelsko oblazhilo ljube zhistosti, ki fim ga per svetim kersti prijala. Svoje teló, posvezhen tempel svétiga Duha fim s' gerdó pregrehó omámila, (ogerdila) ino nifim vredna vezh, de bi se tvoja hzhér imenovala. Moje serze mene bolí, ino moja vést mene pezhe, kedar premílim, kaj fim storila, kaj fim sgrabila! — Sgreshila fim pot nedolshnosti, ki ljubesnivo proti nebesam peljá; — o ne daj, de bi tud terdo steso oistre pokore samudila, ki je sadno savúpanje mojiga svelízhanja. — O neskonzhno úsmileni Jesuf, ki ozhitne gréshnize nifi savergel, si Petra milo pogledal, ino rasbojniku na krishi svet raj obljubil, ogledaj se tudi na moje vjókano serze, vřlilhi svoje nevredne ovzhize slab glas, ino vsemi me sopet sa svojo flushávnizo, naj tvoja svešta dekla se tebe vékoma lozhila ne bom; ki shivísh in kraljuješ s' Bogam Ozhetam, v' edinosti svétiga Duha Bog na vékomaj. Amen.

Perporozhenje Mariji devizi.

Bodi zhesheha premila Mati mojga Svelízharja, vsih devíz deviza, nebél ino semlje kraljiza, mati zhiste ljubeshi, veselje ino savúpanje moje, bodi zhesheha! — K' tebi vpijem, Evina hzhér, k' tebi sdihujem is te doline sòls, nevárnosti ino skushnjáv. — Pod tvojo pomózh perbeshim, mati milosti boshje, ne saversi moje

prošnje v' mojih potrebah. Nevesta isvóljena Jesufa, tvojiga ljúbiga Sina, in tvoja vredna hzhér biti shelím. — Oh oberni, preljubesniva mati, v' mene svoje milostive ozhí. V' vsih ne várnostih pod ívet plajsh mogozhne priproshne svoje me sakri. — S' svojim Sinam me spravi, svojimu Sinu me perporozhi, svojimu Sinu me isrozhí. O dobrotliva, o milostiva, o ljubesniva deviza Marija: moja gos pá, moja fredniza, moja pomozhniza! Prosi sa me íveta boshja porodniza, de bom vredna Jesufovih obljúb. Amen.

Perporozhenje Angelu varhu.

Sveti Angel varh, meni sa prijátela ino tovarsha dan, de bi me sprémljal ino vishal po nevarnim poti zháfniga shivlenja, ino perpeljal is te ptuje deshele v' Ozhetov dom vézhniga isvelízhanja; lepo te pozheštím, ino se ponishno tvojimu varstvu isrozhím. — Pomagaj mi, de v' dobrim ne ošlabím; varji me, de v' nevarnosti ne gresím, ino terdno me podpiraj, de vse vidne ino nevidne sovráshnike svoje frezhno premagam. — Skerbno me vódi po voski stesi svete zhédnosti k' mojimu ljúbimu Ozhetu, kjer sdaj pred njim stojíš, njegovo boshje oblizhje glédash, moje molitve in dobre dela njemu darujesh, ino sa mene prošíš; naj de bom tudi jes s' tebo ino s' vsimi isvólenim' neskonzhnimu Bogu vezhno zhašt ino hvalo péla. Amen.

Perporozhenje svoji s. Patroni.

Isvoljena boshja Svetniza, sveta I. moja posebna patrona, sveta perjatelza ino mogozhna priprohniza moja v' nebesih, ki si frezhno doseгла, kar she jes v' nevarnosti jishem, ino she vshivljash, kar jes shelim; naj tebe vredno posdravim, ino se tvoji priprohni perporozhim. — V' narozhji Ozheta nebeshkiga se sdaj veselish, pred tronom milosti boshje stojish, se na mene svojo imenko na to revno semljo ogledujesh, ino me k' tebi shelish. — Sprosi mi vsmilenje ino pomozh, de ne bom samo imela tvoje sveto ime, ampak tudi posnemala tvoje lepe zhednosti; enkrat se pa s' tebo veselila v' nebeskim kraljestvi, hvalila ino zhestila s' vsm, svetniki ino svetnizami Boga Ozheta, Sina, ino svetiga Duha, kterimu bodi zhasht ino hvala vekomaj. Amen.

Molituv sa svojga spovednika.

Jesuf Kristuf, moj Gospod ino svelizhar! ki si svojim namestnikam svetiga Duha dal, ino jim nebeshke kluzhe svoje oblasti sapustil, nas grehov odvesati, alj nam jih sadershati; tebe ponishno prosim, rasvetli svojiga slushavnika, mojiga spovednika, de bojo vselej moj greshten stan prav sposnali, meni potrebne nauke dajali, modro svetvali, vredno pokoro nalagali, ino me kakor moj angel varh po pravi poti pokore ino poboljsanja sa tebo v' vezhno shivljenje peljali.

Poverni jim pa tudi vse poterplenje ino persadévanje, ki ga s' menó imajo; ter jim daj enkrat v' fređi svojih ovzhiz se v' nebesih per tebi vékomaj veseliti. Amen.

Molituv sa shive štarishe.

Ako imafh le ozheta alj mater shivih, le sa njih rezi:

O Bog! ki mi štarishe spofhtovati sapovedjesh, ino dolgo, frezhno shivljenje sa to na semlji obetafh; lepo te prořim, vřmili se mojiga ljubiga ozheta, moje ljube matere. Poverni jim na duřhi ino telefi vse, kar meni dobriga štorijo. Daj pa tudi meni svojo pomózh, de jih bom rada vbógala, jim veliko veselja v' dobrim naredila, enkrat se pa per tebi v' nebesfhkim kraljestvi s' njimi veselila. Amen.

Molituv sa mertve štarishe.

Vezhni Bog! ki si meni mojiga ljubiga ozheta, ljubesnivo mater vsel, ino jih k' sebi poklizal; bodi sdaj moj vřmilén Ozhe, ino vřmili se rajniga ozheta, rajne matere moje. Odpusti jim vse grehe, ki so jih lahko savolj mene štorili. Naj jim řveti vezhna luzh tam v' kraljestvi isvoljenih; naj pozhívajo v' miru. Daj pa tudi meni pravizhno shiveti, frezhno vmreti, ino sa njimi k' tebi priti v' vezhno veselje, kjér nař nobena smert vezh lozhila ne bo. Amen.

Molituv sa vse shive.

Vřigamogozhni, neřkonzhno vřmilén Bog; Ozhe mirá ino ljubetni! ki shelifh, de bi vři

tvoji frezhni otrozi kakor bratjé ino sestre v'lepim miru, sastopnosti ino ljubesni med sebo shiveli; daj nam svojiga svetiga Duha, de nas napolni s' svojmi darmi. Prosim te sa svoje tovaršhe in tovaršhize, prijatele ino prijatelze, snanze ino snanke, sovrashnike ino sovrashnize; posebno pa sa svoje domazhe; daj nam vsim pravizhno pamet, de bomo poshteno shiveli, tebi svesto flushili, vsiga potrebniga sa dušho ino telo imeli, enkrat pa k' tebi, svojimu Ozhetu, v'vezhno isvelizhanje frezhno doshli; po Jesusu Kristusu Gospodu nashim. Amen.

Molituv sa vse vérne mertve.

O Bog vsiga všmilenja, stvarnik ino odrešhenik vsih vérnih! ki odpushtanje delíš, ino nashe isvelizhanje ljubíš; ponishno te prosim, dodeli mojim bratom in sestram, dobrótnikam ino dobrótnizam, tovaršham, in tovaršhizam, snanzam ino snankam, ki so pred menó se tiga sveta lozhili, po prošnji Marije devize ino vsih svojih svetnikov, svoje všmilenje. Odpušti jim vse gréhe, ino daj jim v' družhino svojih isvoljenih priti, de kar so vselej sheljeli, frezhno doséshejo: tebe od oblizhja do oblizhja glédati, tebe savshívati; tebe zhaštít ino hvaliti vékomaj. Sa vse to tebe prosim po Jesusu Kristusu, tvojim Sinu, Gospodu nashim, ki s' tebó shiví ino kraljuje v' edínosti s. Duha Bog od vékomaj do vékomaj. Amen.

I. P é f e m nevéfte Jesufove.

1. Veselj se semlja in nebó,
S' menó prepévaj prav lepó:
Prelepo pésem Jesufa,
Mojimu lub'mu shéninu.
2. Iskala sim si shénina
(Smed fantov zéliga svetá;
Ljubésen so obétali, 1)
Pa v' greh so me saplétali.
3. Svarila me je moja vést:
Ne hodi sapelivzam v' pést;
Nedólshnost sápeljújejo,
Po tem jo sásmehújejo.
4. Dobrota njihovo je gréh,
Veselje sapelivi sméh;
Jih vodi, moti, in norí,
Tak dolgo, de jih pogubí.
5. Le béshte, ino fkríte se,
Ve vse posvetne déklíze;
Ljubésen vašha je le smrad,
In shenin vašh je dúshen tat.
6. Nebeshko rosno zhistosti,
Marijin zvet nedólshnosti,
Devishtvo vam je lahko vsél, 2)
Kér vaš je kúshnil 3) in objél.

1) Obézhali.

2) Devishki kranzel vam je vsél,

3) Poljubil.

7. Shalujte le, in jókajte 1)
 Ve sápeljane déklize;
 Vefelo moje serze bo,
 In Jesufu ne da flavó.
8. Se sjutraj sgodaj sprebudím,
 Vefelo njega pozheftim:
 Pohvalen bodi Jesuf moj,
 Ki mene varval íi nizoj.
9. Kér slata sarja gorí gre,
 So roshnate mi gore vse;
 She lepíhi oblazhilo bo
 V' nebesíh mojo svátovsko. 2)
10. Sa svetloj sarjoj vidim pa
 Marijo, mater Jesufa:
 S' devíshtram je ogèrnjena,
 Sa mene svetel venez 3) 'ma
11. Is serza fim svolila njo,
 De vesélj vodila 4) moja bo;
 Drushize 5) pa devize vse,
 In svatji 6) trume angelíke.
12. Sa sarjoj vftaja fónzhize,
 Prelepo slato fenze je;
 She lepíhi vidim Jesufa,
 Ki se po fonzi k' men' peljá.
13. Shé nese mi sa juterno 7)
 Vfo bogatijo angelíko,
 Sa slati perftan men' da
 Ljubésen ívojiga serzá.

1) Jokajte se. 2) Ozhetno. 3) Kranzel. 3) Riufhníza.

5) Kranzeljungfrave. 6) Ohzetniki. 7) Likof.

14. Prelépe rosh'ze písane,
Moj shénin jih saladil je;
V' nebefa one glédajo, ¹⁾
Kjér moja vézhna ívatba bo. ²⁾
15. Prešladko ptíze pôjejo,
Mi dobro voljo délajo,
Kér fim nevésta Jesufa,
Gospoda zéliga svetá.
16. Kjérkolj se snajdem, kamor grém,
Vešela fim, sa to kér vém,
De fo per meni angelzi
Moji svešči prijáteli.
17. Naj bo she den, alj temna nozh,
Zhe pride vša sovrašna mozh,
Se meni bat' potreba ni,
(Saj Jesuf nad menó bedi. ³⁾)
18. Jes nimam srebra ne slatá,
Katerga svét tem svojim da;
Sadošči frezhna pa shivim
V' Marijnim krili, ⁴⁾ kjér sedím.
19. Pregrešhen svét me ne šhtimá,
Pa tud' ne maram jes sa nja;
Le tam v' nebefih je moj dom,
Kjér s' Jesufam vešela bom.
20. Oj ljubi Jesuf! prošim te,
Nevešto svojo varji me;
Po smerti, shenin moj, mi daj
Nevesti svoji sveti raj!

¹⁾ Se osiraja. ²⁾ Ohzet. ³⁾ Shivi, zhuje.

⁴⁾ Narozhji-

II. Hvalen bodi Jesuf Kristus!

1. Kér sjutraj se sbudim,
Nar pervo sgovorim:
Hvalen bod' Jesuf Kristuf!
2. De sazhne svitati,
Me vabi klizati: Hvalen bod.
3. In kér oblazhim se,
Vsa moja misel je: Hvalen bod.
4. Po poti tud' gredózh
Posdravim vse, rekózh: Hvalen bod.
5. Amen, odgovorim,
Posdravo zhe dobim: Hvalen bod.
6. Kér memo krisha grém,
V' ponishnosti povém: Hvalen bod.
7. Zhe v' zérkuv perhitim,
Rekózh se poshkropim: Hvalen bod.
8. Posabití ne smém,
Zhe v' kako hílho grém: Hvalen bod.
9. Kér vsémem špet flavó,
Se peflovim takó: Hvalen bod.
10. Naj pijem ali jém,
In sdrava k' delu grem: Hvalen bod.
11. Gre delo mi od rok,
In ga poshegna Bog, Hvalen bod.
12. Kér délati nehám,
Se tebi v' roke dam: Hvalen bod.
13. Zhe mi po frezhi gré,
Sahvalim tebi se: Hvalen bod.
14. In kedar pa terpim,
Tud voljno sgovorim: Hvalen bod.

15. Sa vsaki boshji dar,
She tako malo stvar: Hvalen bod.
16. Od tebe vse imam,
Sa vse ti hvalo dam: Hvalen bod.
17. Kér bliska in gromí,
Me hváliti vuzhí: Hvalen bod.
18. Preshlahen rosen zvéť
Vuzhí me lepo pét': Hvalen bod.
19. Veseli ptizhji rod
Prepéva vse povsód: Hvalen bod.
20. Tud sonze prelepo
Mi ósnanjuje to: Hvalen bod.
21. In luna s' svésdami
Prijasno govori: Hvalen bod.
22. Naj semlja in nebó,
Naj vse stvarí pojó: Hvalen bod.
23. In preden ko saspim,
Naj vselej ponovím: Hvalen bod.
24. Zhe pa rashalim te;
Sdihujem milo she: Hvalen bod.
25. Serze objokano
Hvalilo tebe bo: Hvalen bod.
26. Ne bosh savergel me,
Zhe le poboljšham se: Hvalen bod.
27. Predober moj pastir,
Sa ljubi dušen mir: Hvalen bod.
28. Sdaj ino vsaki zhať
Bo moj veseli glas: Hvalen bod.
29. Kér pride enkrat smert,
In bo moj jesik terd: Hvalen bod.
30. Moj duh te naj floví
Tam v' dolgi vézhnosti:
Hvalen bod' Jesuf Kristuf!

III. Zhefhena fi Marija!

1. Kar lese ino gre,
S' menó prepévaj vse:

Zhefhena fi Marija!

2. Is serza vsaki zhať
Bom spévála na glaf: Zhefhena fi.
3. Kér v' jutru sasvoní,
Me tebi pet' budí: Zhefhena fi.
4. Kér poldné spet svoní,
Posdravit' te velí: 1) Zhefhena fi.
5. Kér vezhno luzh 2) svoní,
'Se tebi sporozhí: Zhefhena fi.
6. Zél svét rasveselíl,
K'je angel pozheftíl: Zhefhena fi.
7. Zhloveka Bog odtél,
Kér je molít' sazhél: Zhefhena fi.
8. Hudimu je obláť
Saterla tvoja zhať: Zhefhena fi.
9. Veselo teb' sa to
Kristjani spévljajó: Zhefhena fi.
10. Naj bode star alj mlad,
Prepéva tebi rad: Zhefhena fi.
11. Kdór te sa mater 'ma,
To lepo pésem sna: Zhefhena fi.

1) Vuzhi. 2) Verzhernzo.

12. Nam shaloſt ohladí,
V' vefelje ſpremení: Zheſhena fi.
13. V' nebeſih tam pojó
To péſem angelíko: Zheſhena fi.
14. Na ſemlji krog in krog
Je péſem vſih otrók: Zheſhena fi.
15. Bogu ſe dobro sdí,
Zhe 's ſerza ſe glaſí: Zheſhena fi.
16. Sam Bog ſhegnuje naſ
Sa te vefeli glaſ: Zheſhena fi.
17. Sgubleno déte ni,
Ki mater prav zheſtí: Zheſhena fi.
18. Zhe jíſhemo pomózh,
Sdihujmo le rekózh: Zheſhena fi.
19. Skuſhnjava odbeshí,
Zhe ſe le oglaſí: Zheſhena fi.
20. Rasveſelí ſerzé,
Toláſh v' teshavah je: Zheſhena fi.
21. Tud vſo hudobno mózh
Premagamo rekozh: Zheſhena fi.
22. In na poſleden zhaſ
Nar ſlajſhi nam bo glaſ: Zheſhena fi.
23. Slavó bo lahko vsél,
Kdor je to péſem pél: Zheſhena fi.
24. Njemu perſtopla bo,
Ki ſadnizh sdihníl to: Zheſhena fi.
25. Bogu ſrozhila ga
Lepo poſdrávljena: Zheſhena fi.

26. Kraliza milosti!
Naj te moj duh zheští: Zhefhena fi.
27. Kér pride smert po me,
Tud mene vfmili se: Zhefhena fi.
28. Pokashi mi takrat
Svojga telefá Sad: Zhefhena fi.
29. V' nebesih te zheštím
Naj s' pétjam angel'skim: Zhefhena fi.
30. Kér pridem v' sveti raj,
Bom péla vekomáj:

Zhefhena fi Marija!

K a s a l o

naukov, isglédov ino molitev
kerfhanfkiga devifhtva.

	Stran.
Shlahnost devifhkiga ftana	5
Sovrashniki ino sovrashnize devifhtva . . .	9
Prijatli ino prijatelze devifhtva	24
Isgledi boshjih svetniz, devifhtva posebnih prijatelz	38
1. S. Agata, isgléd fkufhnjave premagati	38
2. S. Ana, isgléd frezhne matere . . .	41
3. S. Anastasja, isgléd vsmilene shene .	43
4. S. Armela, isgléd poboshne dékelze .	45
5. S. Barbara, isgléd sposnave boshje .	47
6. S. Brigita, isgléd poshtene sakonfke shene	49
7. S. Dorotėja, isgléd neveste Jesufove .	51
8. S. Elisabeta, isgléd prijatelze vbogih .	53
9. S. Evdokfija, isgléd kaj f. pétje premore	55
10. S. Evfrasiija, isgléd devizhne ponishnosti	57
11. S. Evlalija, isgléd kerfhanfke ferzhnosti	59
12. S. Evstohija, isgléd pametne nofhinje	61
13. S. Fina, isgléd devifhke framoshlivosti	62
14. S. Flora, isgléd kako dobre dela opravljati	64

	Stran.
15. S. Franziska, isglèd sakonske shene	66
16. S. Genofefa, isglèd kmetishke dekelze	68
17. S. Helena, isglèd dobrodarne kristijane	70
18. S. Hema, isglèd kerfhanfke gospodinje	72
19. S. Isabela, isglèd vsmilene devize . .	75
20. S. Jedert, isglèd kerfhanfkiga devifhtva	77
21. S. Julija, isglèd flushavnize boshje .	78
22. S. Julijana, isglèd kerfhanfke ljubeshni	80
23. S. Katarina mart. isglèd modre devize	83
24. S. Klara, isglèd vuzhenke Jesufove .	84
25. S. Kristina, isglèd kerfh. stanovitnosti	86
26. S. Kunigunda, isglèd svete sak. shene	87
27. S. Lidvina, isglèd poterpeshlive deklize	89
28. S. Luzija, isglèd zhiste devize . . .	92
29. S. Marija Magdalena, isglèd poboljshanja	95
30. S. Magdalena od Papis, isglèd pridne sholarze	98
31. S. Marjeta, isglèd kerfh. stanovitnosti	100
32. S. Marjeta Kortonska, isglèd velike spokornize	103
33. S. Marina, isglèd praviga poboljshanja	106
34. S. Marzelina, isglèd devishke tovarshije	108
35. S. Matilda, isglèd sesterne ljubeshni .	109
36. S. Monika, isglèd isvelizhanfkiga po- svarjenja	111
37. S. Nesha, isglèd nepremaglive devize	112
38. S. Notburga, isglèd kerfhanfke deklee	116
39. S. Polona, isglèd gorezhe ljubeshni .	118
40. S. Potamjana, isglèd devishke framo- shlivosti	119
41. S. Regina, isglèd bogabojezhe pastirize	121

42.	S. Rosa, isglèd devifhke poterpeshlivosti	123
43.	S. Rosalija, isglèd isvelizhanfke famote	125
44.	S. Sinkletika, isglèd devifhkiga sader- shanja	127
45.	S. Tajda, sapelvanja shalofsten isglèd	129
46.	S. Tekla - kako se Bog velizhesti . .	131
47.	S. Teodosija, isglèd shive vére . .	132
48.	S. Teresija, kaj branje bukuv velja .	134
49.	S. Urfhula, isglèd festerniga posvarjenja	137
50.	S. Veronika, isglèd moliti ino délati	139
51.	S. Zezilja, isglèd tovarfhije angelfke	141
52.	S. Zita, isglèd kmetifhke deklize . .	143
	Poseben opomin devifhkiga shivlenja . .	146
	Pét slatih naukov devifhkiga shivlenja . .	147
	Devifhki venez is sedem shlahnih roshiz .	154
	Profhnja in obluba kerfhanfke devize .	155
	Juterni isdihleji ino molitve	159
	Posebni isdihleji zhres dan	162
	Vezhérne molitve ino isdihleji	164
	Vezhéрни blagoflov alj shegen	167
	Mafhne molitve	168
	Krajshi molitve per f. mafhi	181
	Molituv pred pridgoj	183
	Molituv po pridigi	184
	Opravilo f. spovedi	184
	Rasglèd kako se vést isprafnuje	186
	Sveto obhajilo	198
	Ponovljenje kerfne oblube	205
	Tri zhednosti boshje	206
	Litanije od fladkiga imena Jesufa . . .	208
	Lavretanfke litanije	211
	Molituv ker. devize	214

	Stran.
Molituv ker. spokornize	214
Perporozhenje Mariji devizi	215
— — Angelu vurhu	216
— — svoji s. Patroni	217
Molituv sa svojga spovednika	217
— sa shive starishe	218
— sa mertve starishe	218
— sa vse shive	218
— sa vse verne mertve	219
Pesem neveste Jesufove	220
— Hvalen bod' Jesus Kristus!	223
— Zhesheha si Marija!	225

I. Pésem nevéste Jesufove .

Vivace.

Ve = sélj se semlja in ne = bo. Sme = nó pre pévaj prav le = po
Pre = le = po pélem Je = su = fu, Mo = ji = mu Ijubimu she = ni nu .

II. Hvalen bod' Jesuf Kristuf .

Adagio.

Kér sjuťraj se šbu = dím, Nar perva sgo = rim: Hva = len bod' Jesuf
Kri = stuf! Hva = len bod' Je = suf Kri = stuf!

III. Zhešhena fi Marija .

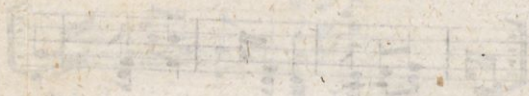

Kar le = se, i = no gre, S' me = no prepevaj vfe:
Zhe = šhena fi Ma = ri = ja! Zhe = šhena fi Ma = ri = ja .

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or page number.

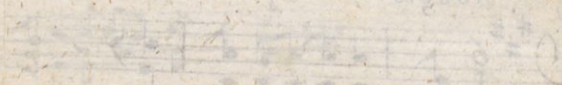

Handwritten text below the first musical staff, possibly lyrics or a description.

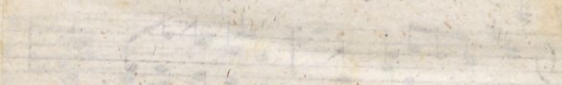

Handwritten text below the second musical staff, possibly lyrics or a description.

Handwritten text below the third musical staff, possibly lyrics or a description.

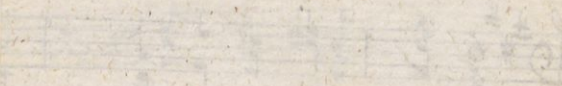

Handwritten text below the fourth musical staff, possibly lyrics or a description.

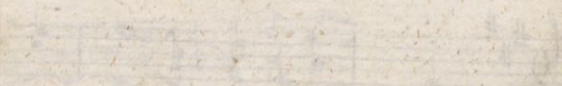

Handwritten text below the fifth musical staff, possibly lyrics or a description.

Handwritten text below the sixth musical staff, possibly lyrics or a description.

Handwritten text below the seventh musical staff, possibly lyrics or a description.

Handwritten text below the eighth musical staff, possibly lyrics or a description.

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

222672